

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

वर्धा जिल्हा

१९९९-२०००

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक
व
आर्थिक समालोचना

1999-2000

जिल्हा-वर्धा

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन, वर्धा

= 1 =

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1999-2000

अ.क्र 1	तक्ता क्रमांक 2	विषय 3	पृष्ठ क्रमांक 4
भाग - 1			
1.		दृष्टीक्षेपात जिल्हा	VI to XII
2.		सामाजिक व आर्थिक समालोचन	एक ते सत
भाग - 2			
1. क्षेत्रफळ व लोकसंख्या			
1.	1.1	1991च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या.	1
2.	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक वाढ	3
3.	1.3	1991च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
4.	1.4	1991च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	9
5.	1.5	1991च्या जागणनेनुसार काम करणारे व काम न करणया-यांची संख्या	11
6.	1.5(ब)	1991 च्या जागणनेनुसार मुख्यता काम करणा-या व्यक्तींची उद्योग गट क्षेत्र निहाय विभागणी	13
7.	1.6(अ)	लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण जनगणना 1981	14
8.	1.6(ब)	लोकसंख्येचे थमानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991	15
9.	1.7	1991च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमातीकरिता आकडेवारी.	16
10.	1.8	भिती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधा सामुग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण	17
11.	1.9	आकार व मालकीच्या रिथतीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटूंबांचे वर्गीकरण	18
12.	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	19
2. हवामान ✓			
13.	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्यदिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 1999	20
14.	2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान 1998	25
3. कृषी ✓			
15.	3.1	जमिनीचा वापर सन 95-96 व 97-98 या वर्षाकरिता	26
16.	3.2	तहसिलवार निरिरीराळ्या पिकाखालील क्षेत्र (सन 95-96 व 97-98)	28
17.	3.3	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन (1999-2000)	35
18.	3.4	विविध साधनांनी ओलीताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र (सन 95-96 व 97-98)	36
19.	3.5	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे तालुकावार क्षेत्र सन सन 95-96 व 97-98या वर्षाकरिता	37
20.	3.6(अ)	तालुकावार सिंचन विहीरी आणि इतर विहीरी सन 95-96 व 97-98	42
21.	3.6(ब)	तालुकावार कुपालीक, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपांची संख्या (1999-2000)	43
22.	3.7	विहीरी खेरीज लघु पाटबंधा-यांची कामे (1999-2000)	44
23.	3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व भिजणारे फायदे 30 जून, 2000 अखेरची	46
24.	3.9	वहित धारण जमीनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलीता- खाली असलेली वहितधारण जमीन आणि ओलीताखालील निळाक क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकल्पानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमीनीची संख्या (1990-91)	48
25.	3.10	कृषी विषयक अवजारे पशु गणना 1992	51
26.	3.11	दुष्काळ,टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती 1999-2000	52
27.	3.12	टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती 1999-2000	55

अ.क्र 1	तक्ता क्रमांक 2	विषय 3	पृष्ठ क्रमांक 4
4. पशुसंवर्धन			
28.	4.1	तहसिलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)	56
29.	4.2	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संख्यांची तालुकावार संख्या 1999-2000	63
30.	4.3	रोगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (1999-2000)	65
31.	4.3(अ)	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष 1999-2000	66
32.	4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या (1999-2000)	67
33.	4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष 1999-2000	68
34.	4.6	जिल्ह्यातील मूल्य व गौण वनउत्पादने वर्ष (1999-2000)	69
35.	4.7	जिल्ह्यातील मूल्य व गौण वनउत्पादने वर्ष (1999-2000)	70
36.	4.8	जिल्ह्यातील सागरी मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1999-2000)	*
5 रोजगार उद्योग, खनीकर्म व वीज			
37.	5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष 1999	71
38.	5.2	चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगानिहाय वर्गीकरण सा 1999	75
39.	5.3	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष 1999	77
40.	5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष 1996-97	79
41.	5.5	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1999	83
42.	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 1999-2000	85
43.	5.7	जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मावारी गणना 1999)	86
44.	5.8	निसंनिराख्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च, 2000 ला संपणा-या वर्षाकरिता)	87
45.	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च, 2000 अखेर	88
46.	5.10	विजेचा वापर 1999-2000 या वर्षाकरिता	90
47.	5.11	कृषी व बिगर कृषी उद्योग (आर्थिक गणना 1998)	91
48.	5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषी व बिगर कृषी उद्योग उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	93
49.	5.13	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी. आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	94
50.	5.14	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांतील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	95
51.	5.15	बिगर कृषी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकूण) (आर्थिक गणना 1998)	*
52.	5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1998) *	
53.	5.17(अ)	वरतूनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमना गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	96
54.	5.17(ब)	वरतूनिर्माण व दुरुस्तीसेवा उद्योगगटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमना गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	97
55.	5.18(अ)	घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमना गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	98
56.	5.18(ब)	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमना गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	99
57.	5.19(अ)	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमना गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	100
58.	5.19(ब)	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमना गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	101

अ.क्र 1	तक्ता क्रमांक 2	विषय 3	पृष्ठ क्रमांक 4
59.	5.20(अ)	सर्व उद्योग गट मिळून एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	102
60.	5.20(ब)	सर्व उद्योग गट मिळून एकूण उद्योग गटामधील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	103
6. सहकार			
61.	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31.3.2000 अखेर	104
62.	6.2	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती (31.3.2000 ला संपणा-या वर्षाकरिता)	105
63.	6.3	जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2000 अखेर	106
64.	6.4	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळी वरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2000 अखेर	107
65.	6.5	जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर	108
66.	6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर	111
67.	6.7	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर	114
68.	6.8	जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.2000 अखेर	117
69.	6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.2000 अखेर	118
70.	6.10	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.2000 अखेर	119
71.	6.11	जिल्हयातील विंगर कृषी सहकारी पतसंस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर	120
72.	6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर	121
73.	6.13	जिल्हयातील उत्पादन आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर	124
74.	6.14	जिल्हयातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल 31.3.2000 अखेर	125
75.	6.15	जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.2000 अखेर	126
76.	6.16	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2000 अखेर	129
7. वैद्यकीय व आरोग्य सेवा			
77.	7.1	सार्वजनिक व अर्ध सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती 1999	130
78.	7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या 1999	132
79.	7.3	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या 1999	133
80.	7.4	माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 1999-2000 वर्षाकरिता	134
81.	7.5	जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या 1999-2000	135
8. शिक्षण			
82.	8.1	1991 च्या जनगणने नुसार तालुकावार साक्षरता	136
83.	8.2	शैक्षणिक संख्या आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1998-99	137
84.	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1998-99	138
85.	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 1998-99	140
86.	8.5	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 1998-99	141
87.	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 1999-2000	142
88.	8.7	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी) 1999-2000	143
89.	8.8	जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 1999-2000	145
90.	8.9	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1998-99	144
9. वाहतूक व दळणवळण			
91.	9.1(अ)	रेल्वे मार्गांची लांबी (31.3.2000 या वर्षाअखेर)	145
92.	9.1(ब)	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31.3.2000 या दिवशीची)	146
93.	9.2	प्रकार व पध्दभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी 31 मार्च 2000 अखेर	147

अ.क्र 1	तक्ता क्रमांक 2	विषय 3	पृष्ठ क्रमांक 4
94.	9.3	वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या 31 मार्च 2000. वर्षाअखेर	148
95.	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतुक आंकडेवारी (1999-2000) वर्षाकरिता	149
96.	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतुक गणना 1999 या वर्षाकरिता (वाहतुक गणना मे, 1999)	150
97.	9.6	पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आंकडेवारी (वर्ष 31 मार्च 2000) अखेर ✓	157
10. स्थानिक संस्था			
98.	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 1999-2000करिता)	158
99.	10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 1999-2000या वर्षाकरिता)	159
100.	10.3	जिल्हापरिषदेचे बाबदार उत्पन्न व खर्च (1999-2000या वर्षाकरिता)	162
101.	10.4	महानगरपालिका कटकमंडळे व महानगर पालिकांचे. उत्पन्न व खर्च (1999-2000वर्षाकरिता)	164
11. नियोजन			
102.	11.1	विविध विकास शिर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च 1999-2000 ✓	166
103.	11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 1999-2000या वर्षाकरिता ✓	168
104.	11.3	रोजगार हमी योजना (1999-2000या वर्षाकरिता).	178
105.	11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार. व खर्च 1999-2000या वर्षाकरिता	179
106.	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व नद्याई संबंधी केलेल्या प्रयत्नांमधील 1999-2000या वर्षाकरिता	180
107.	11.6	संकीर्ण व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र (1999-2000वर्षाकरिता)	182
108.	11.7	जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वापर (वर्ष 1999-2000या. वर्षाकरिता) ✓	186
109.	11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने 1999-2000या गळीत हंगामाकरिता ✓	187
110.	11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या (वर्ष 1999-2000)	188
111.	11.10	दुग्ध संस्थांची संख्या (वर्ष 1999-2000)	188
111.	11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता. (वर्ष 1999-2000)	189
112.	11.11	जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतुद व खर्च (वर्ष 1999-2000)	190
113.	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम (1999-2000वर्षाकरिता)	192
114.	11.13	विशेष घटक योजना (1999-2000या वर्षाकरिता)	193
115.	11.14	जिल्ह्याचे स्थानिक विकास कार्यक्रम (वर्ष 1999-2000)	194
12. किंमती व निर्देशांक			
116.	12.1	जिल्ह्यातील निव्वळ शेतीमालाच्या सरासरी त्र्युको किंमती एप्रिल 1999 ते मार्च 2000	195
117.	12.2	जिल्ह्यातील गुरख्यालयाच्या ठिकाणाच्या मह. ाच्या दरतूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती वर्ष 1999	197
118.	12.3	महत्वाच्या ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक सन 1999-2000	203
13. न्याय व प्रशासन			
119.	13.1	जिल्ह्यातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या. सा 1999-2000	204
120.	13.2	जिल्ह्यातील गुन्हासंबंधीची आंकडेवारी सा 1999-2000	205
121.	13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार सा 1999-2000	207
122.	13.4	तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगाराचे वयोगटांनुसार व. शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण 1999-2000	208
123.	13.5	दिवानी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली. कामे/प्रकरणे सा 1999-2000	209

= V =

अ.क्र 1	तक्ता क्रमांक 2	विषय 3	पृष्ठ क्रमांक 4
14. बँकींग व विमा			
124.	14.1	जिल्हयातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकाची संख्या, ठेवी व कर्जे सा 1999-2000	210
125.	14.2	जिल्हयातील 31 मार्च 2000 रोजी चालु असलेल्या संयुक्त भांडवलाची संख्या	211
126.	14.3	उतरविलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विम्यांची रक्कम (1999-2000)	211
15. संकिर्ण			
127.	15.1	जिल्हयातील चित्रपट गृहाविषयी आकडेवारी सा 1999-2000	212
128.	15.2	गोळा केलेली अल्पबचत गूंतवणुक व खातेदारांची संख्या सा. 1999-2000	213
129.	15.3	तहसिल निहाय गोळा केलेला जमीन महसुल सा 1999-2000	214
130.	15.4	मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके 31.3.2000 या दिवशी	215
131.	15.5	स्वस्त थाय दुकानांना पुरविलेले तांदुळ, गहु व साखर सा 1999-2000	217
132.	15.6	जिल्हयातील मागणी व वसुल केलेले धान्य सा 1999-2000	217
133.	15.7	जिल्हयातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणुक संबंधी आकडेवारी	218
134.	15.8	जिल्हयातील 31.3.2000 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी. असलेल्या विश्रामगृहांची तालुका निहाय यादी	220
135.	15.9	निवडक निर्देशांकाचे कल 1999-2000	221

टिप - * तक्ते निरंक आहेत

VI

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1999-2000

दृष्टिक्षेपात जिल्हा - वर्धा

अ क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा- वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
[एका]	प्राकृतिक रचना			
	अ) भौगोलिक स्थान		0 0	0 0
	1) उत्तर अक्षांश	अंश	20.18 ते 21.21	16.4 ते 22.1
	2) पूर्व रेखांश	अंश	78.33 ते 79.15	72.6 ते 80.9
	ब) हवामान		[1998]	
	तापमान			
	1) किमान	डिग्री सेल्सीअस	9.4	2.4
	2) कमाल	-----	46.0	47.7
	3) पर्जन्य [सरासरी]	मिमी[1999]	1099.07	1292.53[1995]
	क) प्रशासकिय विभाग[1999-2000]			
	1) तालुके	संख्या	8	326
	2) पंचायत समित्या	संख्या	8	320
	3) टंचाई ग्रस्त तालुके	संख्या	-	उना
	4) एकात्मिक ग्रामीण विकासे प्रकल्प	संख्या	8	उना
	5) शहरे	संख्या	6	336
	6) गावे [एकुण] 1991 प्रमाणे	संख्या	1379	43864
	1) निर्जन	संख्या	412	2613
	2) वस्ती असलेली	संख्या	967	41251
	7) क्षेत्रफळ	चौकिमि	6310	307713
दोना	प्रशासकिय संस्था [1999-2000]			
	1) पंचायत समित्या	संख्या	8	320
	2) महानगरपालिका	संख्या	0	15
	3) नगरपरिषदा	संख्या	6	228
	4) कटक मंडळे	संख्या	0	7
	5) ग्रामपंचायती	संख्या	515	27627
	6) पोलीस ठाणी	संख्या	16	905
	7) पोलीस आऊट पोस्ट	संख्या	7	1584 [1997]

अक्र	बाब	परिणाम	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
तीना	लोकसंख्या [1991] प्रमाणे			
1)	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	784	48395
2)	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	284	30542
3)	एकुण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1068	78937
4)	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	150	8758
5)	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	14.04	11.09
6)	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	166	7318
7)	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	15.68	9.27
8)	पुरुष	आकडे हजारात	551	40826
9)	स्त्रिया	आकडे हजारात	517	38111
10)	स्त्रि-पुरुष प्रमाण	1000 पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण	939	934
11)	घनता	दर चौरस किमि क्षेत्रातील लोकसंख्या	169	257
12)	साक्षरतेचे प्रमाण [1991]			
1)	एकुण	टक्केवारी	69.95	64.9
2)	पुरुष	टक्केवारी	78.33	76.2
3)	स्त्रिया	टक्केवारी	61.03	52.3
4)	राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक	संख्या	6	0
चारा	कृषि [अस्थायी]		[1997-98]	[1998-99]
1)	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	30758
2)	जंगलव्याप्त क्षेत्र त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	23 3.66	5366 17.45
3)	शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन			
अ)	बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	27	1239
ब)	पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	36	1702
क)	एकुण [अ + ब]	हजार हेक्टर	63	2941

VIII

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
4)	पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमिन			
1)	कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	33	1341
2)	झाडे झुडुपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	5	222
3)	लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	20	888
5)	<u>पडीत जमीन</u>			
1)	चालू पड	हजार हेक्टर	15	1132
2)	इतर पड	हजार हेक्टर	25	1139
6)	<u>पिकाखालील जमीन</u>			
1)	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	415	17732
2)	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	36	4423
3)	एकुण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	451	22155
7)	<u>ओलित क्षेत्र</u>			
1)	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	25	2568
2)	एकुण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	32	3374
8)	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्या]	हजार हेक्टर	20	13642
9)	<u>वहित धारण जमिन [अंतिम [1990-91]</u>			
1)	2 हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या हजारात	64	6003
2)	2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	70	3297
3)	10 हेक्टरपेक्षा जास्त	संख्या हजारात	4	171
10)	जमिन महसूल वसुली [99-2000] सुधारीत	लाख रुपये	7.57	9200
11)	जिल्हा परिषदाचा उपकर	हजार रुपये	4694	उ. ना
12)	पंचायत समित्यांचा उपकर	हजार रुपये	1811	उ. ना
पाच	<u>पशुसंवर्धन [पशुगणना]</u>		[1992]	[1997]
1)	एकुण पशुधन	संख्या हजारात	672	39793
2)	गायी व बैल	संख्या हजारात	385	17949
3)	म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	80	6484
4)	मेंढ्या व शेळ्या	संख्या हजारात	186	14716
5)	कोंबडी व बदके	संख्या हजारात	219	3984

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
सहा]	<u>सहकार [1999-2000]</u>			
	1] सहकारी संस्था	संख्या	1489	152745
	2] प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या	398	20529
	3] प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थाची सभासद संख्या	संख्या हजारात	149	9750
	4] सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	347	22096
	5] प्राथमिक कृषि पत संस्थांनी दिलेली कर्जे	रुपये कोटीत	24.16	2646
सात]	<u>जलसिंचन [1999] च्या जुन अखेरपर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र</u>			
	1] मोठे प्रकल्प	संख्या	0	29
	2] मध्यम प्रकल्प	संख्या	7	156
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	75	उना
	3] लघु प्रकल्प [राज्यक्षेत्र] लाभक्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	18 10	2187 उना
	4] सिंचन विहीरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	25	1400
आठ]	<u>उद्योग [1999 अखेर]</u>			
	1] नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या	संख्या	188	33626
	2] नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या [उत्पादन चालू कारखाने]	संख्या	173	28678
	3] सहकारी साखर कारखान्याची संख्या [1999-2000]	संख्या	1	188
	4] सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन [1999-2000]	हजार मेटन	216	6356
	5] सर्व सुत गिरण्यांची संख्या [1999-2000]	संख्या	2	226
नऊ]	<u>वीज</u>		[31. 3. 2000]	[31. 3. 98.]
	1] वीजपुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	1280	39413
	2] विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1282	उना

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	3] वॉज पुरवठा केलेले पंप संच [मार्च 2000 अखेरपर्यंत]	संख्या हजारात	44	2274
	4] बसविण्यात आलेले गोबरगॅस संयंत्रे	संख्या	12632	उ. ना.
दहा]	<u>सार्वजनिक आरोग्य [1999-2000]</u>			
	1] रुग्णालये	संख्या	25	887
	2] दवाखाने	संख्या	48	1396
	3] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	49	1762
	4] प्राथमिक आरोग्य पथके [अस्थायी]	संख्या	0	169
अकरा]	<u>शिक्षण [1999-2000]</u>			
			[1998-99]	[1999-2000]
	1] एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	1049	65338
	2] प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	134	12232
	3] प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	314
	4] प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	34	39
बारा]	<u>माध्यमिक शिक्षण [99-2000]</u>		[1998-99]	[1999-2000]
	1] पुस्तक शाळा	संख्या	226	14918
	2] शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	126	8746
	3] शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	240
	4] प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	32	36
तेरा]	<u>उच्च शिक्षण [1999-2000]</u>		[1998-99]	[1999-2000]
	1] संस्था	संख्या	29	1541
	2] एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	17	928
चौदा]	<u>अ) प्रौढ शिक्षण [1999-2000]</u>			
	1] प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	1	उ. ना.
	2] प्रौढांची उपस्थिती [साक्षर]	संख्या हजारात	1	उ. ना.

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
------	-----	--------	--------------	------------------

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

ब) तांत्रिक व व्यवसाय

शिक्षण [1999-2000]

1) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	10	616
1) शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	6	347
2) अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	269
2) शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	1509	94488
3) पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षा साठी प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या	1 उ. ना.	128 35309
4) पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या	उ. ना. उ. ना.	182 32244
5) व्यवसाय शिक्षण संस्था [माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट] व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या हजारात	37 उ. ना.	उना उना

पंधरा)

परीवहन आणि दळणवळण

[मार्च 2000 अखेर]

1) एकुण रेल्वे मार्ग लांबी	कि.मि	397	5396
2) रस्त्यांनी जोडलेली गावे [1999-2000]			
अ) बारमाही	संख्या	719	34744
ब) हंगामी	संख्या	135	3501
3) एकुण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठां किता] [1999-2000]	कि.मि	3518	213951
4) राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	कि.मि	118	3735
5) राज्य महामार्गांची लांबी	कि.मि	608	33165
6) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मि	648	46473
7) इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मि	622	43005
8) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मि	1096	87573

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा वर्धा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
सोळा]	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	1) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे [1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार]	संख्या लाखात	0.54	38.19 [अस्थायी]
	2) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना स्वरोजगाराची संख्या [1999-2000]		15.50	87994
सतरा]	रोजगार निर्मिती [1999-2000]			
	अ) रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस [लाखात]	0.8	949.39
	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना [1999-2000 अखेर]	-----	13.03	341.00
अठरा]	आदिवासी कल्याणकारी योजना			[1997-98]
	आदिवासीकरीता आश्रमशाळा	संख्या	8	731
	विद्यार्थी	संख्या	2673	248298
एकोणवीस]	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना		[1999-2000]	[1994-95]
	अ) मागासवर्गीयांसाठी वस्तीगृहे	संख्या	6	192
	ब) वस्तीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	400	12797
वीस]	जिल्हा नियोजन [1999-2000]			
	1) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रुपये कोटीत	30.82	4219.42
	2) अनुसंधान भरून काढण्यासाठी तरतूद	रुपये कोटीत	4.18	379.55
एकेवीस]	नागरी पुरवठा [1999-2000]			
	1) रास्त भावाची दुकाने	संख्या	699	46705
	2) पुरविलेला एकूण साठा			
	अ) गहू	हजार टन	1938	1067
	ब) तांदूळ	हजार टन	755	689
	3) शासकिय गोदामे [30.6.2000]	संख्या	14	994
	4) साठविण्याची क्षमता[30.6.2000]	मेटन[ह. टनात]	10	584

टिप : उना = उपलब्ध नाही

कृषी क्षेत्राची आकडेवारी 1998-99 या वर्षाकरीता प्राप्त न झाल्यामुळे 1997-98 [अस्थायी] यावर्षाची माहिती देण्यात आली आहे.

आशाच - 11 वर्षीय सांख्यिकी संजालमाला, मुंबई.
आशाच - 12 जिल्हा सांख्यिकी संजालमाला, मुंबई.

2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा.

भाग - 1
समालोचन
1999-2000

[एक]

सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1999-2000

जिल्हा - वर्धा

1. स्थानिक भौगोलिक वैशिष्ट्ये

1.1 भौगोलिक स्थान :-

वर्धा जिल्हा उत्तर अक्षांश 20 - 28 ते 21 - 21 आणि पूर्व रेखांश 78 - 30 ते 9 - 15 चे दरम्यान आहे. या जिल्ह्याच्या दक्षिणेस व नैऋतेस यवतमाळ, पुर्वेस व आग्नेस चंद्रपुर, उत्तरेस व ईशान्येस नागपूर आणि पश्चिमेला अमरावती ह्या जिल्ह्याच्या सीमा भिडलेल्या आहेत. अमरावती व यवतमाळ ह्या जिल्ह्याच्या सीमा व वर्धा जिल्ह्याच्या सीमा वर्धा नदीने निश्चीत केल्या आहेत.

1.2 क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग :-

वर्धा जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 6310 चौ.कि.मी. म्हणजेच महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 2 टक्के एवढे आहे. प्रशासकीय व्यवस्थेच्या दृष्टीकोनातून या जिल्ह्याची वर्धा, आर्वी व हिंगणघाट यातील महसुल विभागात विभागणी करण्यात आली होती, परंतु 1 मे, 1981 पासून महाराष्ट्रातील उर्वरित विभागाप्रमाणे पंचायत समितीचे क्षेत्र ही एक तहसिल समजून वर्धा जिल्ह्याची पुनर्रचना करण्यात आली त्या पुनर्रचने प्रमाणे आजमितीस या जिल्ह्याची 1) वर्धा, 2) सेलु, 3) समुद्रपुर, 4) हिंगणघाट, 5) देवळी, 6) आर्वी, 7) आष्टी, 8) कारंजा या आठ तालुक्यात विभागणी केली असून त्यात सहा शहरे, 967 वस्ती असलेली गांवे व 412 ओसाड गांवे आहेत. ग्रामीण विकासासाठी एक जिल्हा परिषद व तिचे अंतर्गत आठ पंचायत समित्या जिल्ह्यामध्ये कार्यरत आहेत, तसेच जिल्ह्यात सहा नगरपालिका आहेत, जिल्ह्याचे मुख्यालय वर्धा असून विभागीय मुख्यालय नागपूर आहे व ते वर्धेपासून 76 कि.मी. अंतरावर आहे.

1.3 नैसर्गिक रचना :-

या जिल्ह्याच्या उत्तरे कडील उंचवट्याचा प्रदेश हा सातपुडा पर्वताच्या दक्षिण बाजूला विस्तारला असून त्यामध्ये आष्टी, कारंजा व आर्वी या तालुक्याचा परिसर येतो. जिल्ह्याचा उर्वरित भाग मात्र वर्धा व वेणा या दोन नद्यांच्या खोऱ्यात समाविष्ट होतो.

1.4 भूगर्भीय रचना :-

या जिल्ह्यातील बहुतेक क्षेत्रामध्ये दरखन प्रस्तर लावा वाहांचा समावेश आहे. हे लावा वहा या क्षेत्रामध्ये एकूण 400 मिटर जाडीचे आहेत. ही बाब जिल्ह्याच्या ईशान्य भागातील निम्नतम भाग आणि अच्युतम भाग यांच्यातील समुद्र सपाटीपासूनच्या किमान उंचीतील फरकावरून निदर्शनास येते. वहा मध्ये आढळून येणारे गाळयें संस्तर आणि लाल प्रस्तर यामुळे प्रत्येक वाह एक दुसऱ्या पासून अलग ओळखणे व त्यांची विभागणी करणे शक्य झाले आहे.

प्रस्तरपुर्व गाळ साचण्याची क्रीया घडून येते. त्या उंचसरखल भूप्रदेशामध्ये त्याच्या पुर्वेकडील व दक्षिणेकडील क्षेत्रातील परिणाम स्वरूप सानिध्यामुळे हे वाह पसरलेले दिसतात. अलिकडील अपवाद हे मुख्यत्वे करून वर्धा व उपनद्या वेणा, यशोदा व धाम आणि पोथरा यांच्या काठावर अरुंद पट्ट्यात आढळून येतात. यामुळे मुख्यता चाळ, वाळू, मोती आणि रेव यांचा समावेश आहे. वाळू व चाळ केवळ नद्यांच्या पात्रात आढळतात तर माती आणि रेव हे काठावर आढळतात. सेलु व पोहणा यांच्या लगतच्या भागात अलिकडे बाउन्डर आढळून येतात.

[दोन]

1.5 नदया :-

वर्धा नदी ही या जिल्ह्यांतील महत्वाची नदी असून ती मुलताई येथे सातपुडा पर्वतातुन उगम पावून या जिल्हयाच्या उत्तर व पश्चिम सिमेवरून वाहते. या नदीच्या यशोदा वेणा व बाकली या मुख्य उपनदया आहेत. दुसरी महत्वाची नदी वेणा ही नागपुर जिल्हयातुन व हिंगणघाट तहसिल मधुन वाहात येवुन सांवगी हया गावा जवळ वर्धा नदीला मिळते. तसेच बोर व धाम हया नदया आर्वी तालुक्यामधुन उगम पावुन समुद्रपुर तालुक्यातील मांडगाव येथे वेणा नदीला मिळतात. यशोदा नदी आर्वी तहसिल मधुन उगम पावते व ती देवळी तहसिलीतुन वाहात जावुन पुढे वर्धा नदीला मिळते. पावसाळ्यामध्ये या नदयाच्या पुरामुळे तिरावरील गांवाना धोका असला तरी हया नदया उन्हाळ्यात मात्र कोरडया असतात.

1.6 वने :-

वर्धा जिल्हयाचे एकूण वनक्षेत्र 1047 चौ. कि. मी. असून जिल्हयाच्या एकूण भौगोलीक क्षेत्राच्या जवळ जवळ 17 टक्के आहे. हा वनभाग मुख्यत्वेकरून जिल्हयाच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी व सेलू या चार तहसिलीतच मोठया प्रमाणावर समाविष्ट आहे. समुद्रपुर तहसिलीत थोडया अधिक प्रमाणात वनाचे क्षेत्र आढळून येते.

1.7 हवामान व पर्जन्यमान :-

जिल्हयातील वर्धा केंद्राचे सन 1998 मधील कमाल तापमान 46.0 डिग्री सेल्सीयस व किमान तापमान 9.4 डिग्री सेल्सीयस आहे. येथील उन्हाळा व हिवाळा हे सारखेच तिघ असतात. एकाच दिवशी तापमानात बराच चढउतार होण्याचे प्रसंगही संपुर्ण वर्षभरात अनेकदा येतात. उन्हाळ्यातील महिन्यात दिवसाच्या उष्णतेनंतर रात्रीच्या गारठयात होत जाणारे परिवर्तन हे विशेष करून लक्षणीय ठरते. या जिल्हयामध्ये बहुतांशी पाऊस जून ते सप्टेंबर या पावसाळ्याच्या महिन्यात पडतो. या जिल्हयाचे 1999 मधील सरासरी पर्जन्यमान 1099.08 मि.मि. आहे.

1.8 जमिन व तिचे प्रकार :-

या जिल्हयात जमीन मुख्यतः चार प्रकारची आढळून येते उदा. काळी - 1, काळी - 2, मुरमाड, खरडी व बरडी यांची सुध्दा मुख्यतः उथळ मध्यम व खोल अंशा भागात विभागणी करता येते. समुद्रपुर तालुक्याचा पूर्वेकडील भाग, सेलू तालुक्याचा उत्तर किनारा आणि कारंजा व आष्टी तालुक्यात उथळ प्रकारची जमीन आढळते.

तसेच हिंगणघाट व आर्वी तालुक्याचे पश्चिमेकडील काही भागात मध्यम प्रकारची जमीन आढळून येते. वर्धा व वेणा नद्यांच्या काठावर सर्वत्र गाळाचे, पण काळ्या जमीनीचे थर साचलेले असून ते कपाशीच्या पिकासाठी अत्यंत उपयुक्त आहे. मुरमाड-1 व मुरमाड-2 या मृदाचे क्षेत्र जिल्हयाच्या एकूण लागवडी खालील क्षेत्रापैकी 74 टक्के व खरडी, बरडी व रेंताळ ही 16 टक्के आहे. जमिनीतील पाण्याचा प्रवाह वायव्य दिशेकडून ईशान्य दिशेकडे आहे.

2. लोकसंख्या

2.1 जनगणना 1991 नुसार लोकसंख्या

1991 चे जनगणनेप्रमाणे वर्धा जिल्हयाची एकूण लोकसंख्या 10,67,357 एवढी आहे. त्यापैकी 5,50,970 पुरुष व 5,16,987 स्त्रिया आहे. सन 1981 ते 1991 या 10 वर्षांमध्ये वर्धा जिल्हयाची लोकसंख्या

[तीन]

15.21 टक्के वाढलेली आढळते. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ग्रामीण लोकसंख्या 7,83,840 असून नागरी लोकसंख्या 2,83,517 एवढी आहे.

2.2 लोकसंख्येची घनता :-

1991 च्या जनगणनेनुसार वर्धा जिल्हयातील लोकसंख्येच्या घनतेचे प्रमाण चौ.कि.मी. मागे 169 असून तेच प्रमाण महाराष्ट्र राज्याकरीता 256 व भारताकरीता 267 आहे. 1991 च्या जनगणनेनुसार एवढेच प्रमाणाचे बाबतीत महाराष्ट्र राज्यात वर्धा जिल्हयाचा 25 वा क्रमांक आहे.

2.3 नागरी व ग्रामीण लोकरांसंख्येचे प्रमाण :-

जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 26.56 टक्के व ग्रामीण भागामध्ये 73.44 टक्के लोकसंख्या वास्तव्य करित आहे. याप्रमाणे नागरी भागातील एकूण लोकसंख्या 2,83,517 व ग्रामीण भागातील एकूण लोकसंख्या 7,83,840 असल्याची 1991 चे जनगणनेवरून निदर्शनास येते.

2.4 स्त्री-पुरुष प्रमाण :-

1991 चे जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये दर हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण 939 असून महाराष्ट्र राज्याच्या (934) तुलनेत जास्त आहे. ग्रामीण भागात हेच प्रमाण दर हजार पुरुषामागे 941 तर नागरी भागात 932 आहे.

2.5 अनुसूचित जाती व जमाती :-

जिल्हयामध्ये 1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातीची व अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या अनुक्रमे 1,49,975 व 1,66,391 असून त्यांचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण अनुक्रमे 14.05 टक्के व 15.59 टक्के आहे. जिल्हयामध्ये 1981 च्या जनगणनेच्या तुलनेत 1991च्या जनगणनेमध्ये अनुसूचित जातीमध्ये प्रचंड वाढ झाल्याचे दिसून येते.

2.6 लोकसंख्यात्मक मनुष्यबळ :-

1981 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयातील कामगारांची संख्या एकूण लोकसंख्येच्या प्रमाणात 45.22 टक्के एवढी होती. तर 1991 मध्ये जिल्हयातील कामगारांची संख्या 42.21 टक्के आहे. 1981-1991 या दशकामध्ये जिल्हयातील कामगार संख्येच्या प्रमाणात घट झालेली आहे. जिल्हयातील एकूण कामगारांपैकी 76 टक्के कामगार प्रारंभीक क्षेत्रामध्ये म्हणजेच शेती व तिच्याशी संलग्न असलेल्या कामावर गुंतलेले आहे.

2.7 वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण :-

0-14 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1971 या वर्षी 42.07 टक्के होती ती 1981 मध्ये 38.26 टक्के झाली तसेच 15-59 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1971 मध्ये 50.45 टक्के होती ती 1981 मध्ये 53.78 टक्के झाली 60 व त्यापेक्षा जास्त वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1971 मध्ये 6.98 होती ती 1981 मध्ये 7.87 टक्के व वय अनिर्देशित गटांची 0.09 टक्के एवढी झाली. 1991 च्या जनगणनेनुसार वयोगटनिहाय लोकसंख्या उपलब्ध झाली नाही. त्यामुळे वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण देणे शक्य होत नाही.

[चार]

2.8 साक्षरता :-

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यांत एकूण 6,34,434 लोक साक्षर आहेत त्यात पुरुष 3,66,713 व स्त्रिया 2,67,721 आहेत. जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी 69.95 टक्के लोकसंख्या साक्षर म्हणून गणल्या गेली आहे. त्यात 78.33 टक्के पुरुष व 61.02 टक्के स्त्रिया साक्षर आहेत.

2.9 वापरातील निवासी घरांची व कुटुंबाची लोकसंख्या

जिल्ह्यामध्ये वापरातील निवासी घरांची संख्या 1991 चे जनगणनेनुसार 2,11,710 एवढी आहे. पैकी 74.41 टक्के ग्रामीण भागात व 25.59 टक्के नागरी भागात आढळते. तसेच 1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यामध्ये 2,20,348 कुटुंबे आहेत. पैकी 74.73 टक्के कुटुंबे ग्रामीण भागात व 25.27 टक्के कुटुंबे नागरी भागात आहेत.

3. वन

3.1 जिल्ह्यातील एकूण वनक्षेत्र:-

वर्धा जिल्ह्यामध्ये एकूण वनाखालील क्षेत्रफळ (वनक्षेत्र) 1047 चौ.कि.मी. असून ते जिल्ह्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 17 टक्के आहे. या जिल्ह्यातील बहुतांशी वनभाग हा जिल्ह्याच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी, वर्धा व सेलू या तहसिल मध्ये आहे. वनक्षेत्राच्या एकूण क्षेत्राची राखीव, सुरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागांमध्ये विभागणी होते. यापैकी अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसुल विभागाच्या देखरेखीखाली तर राखीव आणि सुरक्षित क्षेत्र हे वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वन व्याप्त क्षेत्राच्या तुलनेत राखीव 50 टक्के असून संरक्षित वनक्षेत्र 32 टक्के व अवर्गीकृत क्षेत्र हे फक्त 18 टक्के आहे. सन 1999-00 या आर्थिक वर्षात 12.19 व 37.10 हजार घनमिटर इमारती व जळावू लाकडाचे उत्पादन झाले.

3.2 वनोत्पादन :-

आर्वी व हिंगणी परिक्षेत्रातील भागात उत्तम दर्जाचे सागवणी झाडाची वने आढळून येतात सागवणी झाडासोबतच या जिल्ह्यामध्ये सामान्यपणे धावडा, सालई, तेंदू व मवई या जातीचे झाडे आहे. या वनात पेन, कळंब, पळस, मोह, बेहाडा इत्यादी वनस्पतीचे उत्पादन होते. तसेच येथील वनजमिनी मध्ये करड धोनड, मुशाम, मखेल आणि शेंग या प्रमुख जातीचे गवत उगवते. वनउत्पादनापासून सन 1999-00 मध्ये 1047.08 लाख रुपये एवढे उत्पन्न मिळाले. त्यापैकी इमारती व जळावुलाकडा पासून अनुक्रमे 799.69 व 41.02 लाख रुपये प्राप्त झालेत.

3.3 वन विकास कार्यक्रम :-

धूप जोराने आलेल्या पावसाच्या पाण्याचा निचरा व पूर यापासून जमिनीचे संरक्षण करण्याचे बाबतीत आणि जमिनीचा कस टिकवून शेतीस सहाय्य करण्याच्या बाबतीत जंगले महत्वाची कामगिरी बजावतात. त्या दृष्टीने वनविकासाकरीता जिल्हा स्तरावर खालील योजना राबविल्या जातात. (अ) मध्यवर्ती रोप मळ्यांची स्थापना (ब) निकृष्ट वनाचे पुर्नवनिकरण (क) वन समूह योजना (क) वन संरक्षण तसेच वन्य प्राणी व निसर्ग संरक्षण.

[पाच]

4. कृषि :-

4.1 जमीनीचा वापर :-

जिल्ह्यातील 1995-96 व 1997-98 वर्षातील एकूण भौगोलिक क्षेत्र 629 हजार हेक्टर इतके होते. त्यापैकी 1995-96 वर्षामध्ये लागवडी लायक क्षेत्र 71 टक्के, कायम गुरे चरण व इतर घराई जमीन या खालील क्षेत्र 7 टक्के शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र 9 टक्के व जंगल व्याप्त क्षेत्र 12 टक्के होते. त्याच क्षेत्रात 1996-97 वर्षातील टक्केवारी अनुक्रमे 76 या प्रमाणे होती. तसेच 1995-96 व 1997-98 वर्षातील लागवडीखालील क्षेत्रापैकी निव्वळ कसलेले क्षेत्र अनुक्रमे 89 व 92 टक्के आणि दुबार लागवडीखालील क्षेत्र अनुक्रमे 10 व 8 टक्के या प्रमाणे होते. निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी 59, व 66 एवढी होती.

4.2 वहीतीखालील जमीनीचे धारण जमिनी व त्याचे क्षेत्र यांचे गटवार वर्गीकरण

वहीतीखालील जमीनीचे गटाप्रमाणे भूधारकांची आणि क्षेत्राची 1985-86 व 1990-91 चे कृषि गणनेनुसार टक्केवारी खालील प्रमाणे दर्शविलेली आहे.

	धारण गट (हेक्टर)	भूधारक (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		1985-86	1990-91	1985-86	1990-91
1	2	3	4	5	6
1	2 पर्यंत	40	66	15	19
2	2 ते 5	40	38	37	39
3	5 ते 10	16	13	31	29
4	10 ते 20	3	3	14	11
5	20 व त्यापेक्षा जास्त	1	-	3	2

कृषी गणना 1990-91 मध्ये संस्थानी धारण केलेले क्षेत्र वैयत्कीक धारणात समाविष्ट करण्यात आले आहे. त्यातील एकूण धारणापैकी वैयत्कीक धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 6.96 टक्के आणि संयुक्त धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 4 टक्के या प्रमाणे आढळते. 1985-86 च्या तुलनेत 1990-91 वर्षात भूधारकांच्या संख्येत 2 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 19 टक्क्यांनी वाढ झाली आहे. गट 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 1 टक्का घट असून 5 ते 10 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 15 टक्के 10 ते 20 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 25 टक्के व 20 हेक्टर व त्यापेक्षा जास्त गटात 48 टक्क्यांनी घट झाल्याचे दिसून येते. क्षेत्रफळाच्या बाबतीत 2 हेक्टर पर्यंतच्या क्षेत्रगटात 20 टक्के वाढ झाली असून 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 2 टक्के घट 5 ते 10 हेक्टर, 10 ते 20 हेक्टर पेक्षा जास्त गटात अनुक्रमे 16 टक्के व 27 टक्के व 57 टक्के घट झाली असल्याचे दिसून येते.

4.3 पीक पध्दती :-

जिल्ह्यातील पीकाखालील एकूण क्षेत्र 1995-96 व 1997-98 वर्षात अनुक्रमे 419, व 451 हजार हेक्टर होते. त्यापैकी अन्नधान्ये पिकाखालील क्षेत्र 169 व 182 हजार हेक्टर होते. अन्नधान्ये पीकाखालील क्षेत्रापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र ज्वारी पिकाखालील म्हणजे अनुक्रमे 45 व 33 टक्के डाळी वर्गीय पिकाखालील 1995-96 व 1996-97 वर्षी अनुक्रमे 43 व 54 गव्हाखाली 1995-96 व 1996-97 या वर्षाकरिता अनुक्रमे 11 व 8 टक्के असे होते. कापसाखालील क्षेत्र एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या तुलनेत 1995-96, 1997-98 या वर्षात अनुक्रमे 36 व 38 टक्के होते. या तुलनेत 1995-96 व 1997-98 वर्षात पिकाखालील एकूण क्षेत्रात वाढ व 1997-98

[सहा]

वर्षात घट झाल्याचे निदर्शनास येते. निव्वळ लागवडी खालील क्षेत्रात 1995-96, वर्षाच्या तुलनेत 1997-98 वर्षात 10 टक्के वाढ झाल्याचे दिसून येते.

4.4 मुख्य पिकांचे उत्पादन :-

सन 1999-2000 मध्ये धान्याचे एकूण उत्पादन 65800 मेट्रीक टन इतके झाले तेच 1998-99 या वर्षासाठी 83900 मेट्रीक टन इतके होते. त्यामुळे एकूण धान्याच्या उत्पादनामध्ये 27 टक्क्यांनी घट झालेली आढळून येते. तसेच 1998-99 च्या तुलनेत 1999-2000 या साली कडधान्याच्या उत्पादनात 3 टक्क्यांनी वाढ झाली असे दिसून येते. 1999-2000 वर्षात भुईमुगाचे उत्पादन 5000 मेट्रीक टन इतके झाले असून त्यांत 1998-99 वर्षाच्या तुलनेत 1999-2000 या वर्षी घट झाल्याचे निदर्शनास येते.

4.5 मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्ह्यामध्ये ज्वारी, गहू, कापूस, तुर, मुग, जवस, तीळ, उस, भुईमुग, हळद, मिरची इत्यादी पिके घेण्यांत येतात. हयात ज्वारीचे पिक हे मुख्य समजल्या जाते. 1999-2000 वर्षाकरिता ज्वारीचे दर हेक्टरी उत्पन्न 779, तांदुळ 600, गहू 1216, बाजरी 513, हरबरा 131, तुर 913, उडीद 331, मूंग 353, जवस 332, तीळ 333, भुईमुग (शेंग) 820, उस (इरुरडकेनच्या स्वरुपात) 86, कापूस 222 (गासडी), मिरची 487, हळद 985 किलोग्रम या प्रमाणे अंदाजीत करण्यांत आल्याचे कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे आकडेवारी वरून निदर्शनास येते.

4.6 आर्थिक उत्पादन देणा-या पिकांचे क्षेत्र :-

तुण धान्याखालील संकरीत व जांदा उत्पादन देणा-या पिकांमध्ये प्रामुख्याने ज्वारी, तुर, गहू, कापूस, भुईमुग या पिकांचा समावेश होतो. एकंदरीत जिल्ह्यांत एकूण 197202 क्षेत्रात जादा उत्पन्न देणा-या संकरीत बियाण्यांचा वापर करण्यांत आला आहे.

4.7 फळे व भाजीपाला :-

जिल्ह्यातील एकूण फळे व भाजीपाला या पिकाखाली 1995-96 व 1997-98 मध्ये अनुक्रमे 8,609, व 13208 हेक्टर ऐवढे क्षेत्र असून हयांची टक्केवारी पिकाखालील एकूण क्षेत्राच्या अनुक्रमे 2.00 व 3.00 टक्के आढळून येते. संत्रयाचे पिक मुख्यतः कारंजा, आर्वी, आष्टी या तालुक्यात घेण्यांत येते. केळीचे पिक सेलु तालुक्यात घेण्यांत येते.

4.8 रासायनिक खतांचे वाटप :-

1999-2000 या वर्षी जिल्ह्यात 63041 मेट्रीक टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले असून यात गेल्या वर्षीच्या तुलनेत घट झालेली आढळून येते. वाटप केलेल्या एकूण खतापैकी 22 टक्के नियमित संस्था कडून व 78 टक्के खाजगी संस्थाकडून वाटप केल्याचे दिसून येते.

4.9 पिक संरक्षण :-

पिकाखालील रोगांचा प्रादुर्भाव जसजसा वाढत आहे, तसतसा फिटक नाशके व जंतुनाशक औषधांचा वापरही फार मोठ्या प्रमाणावर अलीकडे होत आहे. खरीप योजने-अंतर्गत जिल्ह्यामध्ये फिटक नाशके, जंतुनाशके तसेच रोगसंरक्षण साधन सामुग्री इत्यादीकरीता अर्थ सहाय्याची योजना जिल्ह्यांतील कृषि अधिका- यामार्फत तसेच संत्रा फळावरील कोळशी रोंगाची निर्मुलन योजना फलोत्पादन उपसंचालका मार्फत कार्यान्वीत केल्या जाते.

[सात]

4.10 शेतमाल साठवणुकीच्या व नियंत्रित बाजारपेठांच्या सोयी :-

जिल्ह्यातील ब-याच तालुक्यात कृषी उत्पन्न समित्या कार्यरत असून त्या सर्व ठिकाणी शेतक-यांना आणलेल्या विक्री योग्य मालाच्या विक्रीची व साठवणुकीची सोय उपलब्ध आहे. 1999-2000 वर्षी गहू 301 टन, ज्वारी 396, कापूस 38699, तुर 20922, चणा 5567, मूंगफळी 51, तिळ 17 व सोयाबिण 65690 टन कृषि मालाची दिहाई कृषि उत्पन्न बाजार समिती द्वारे करण्यात आली. तसेच जिल्ह्यात महाराष्ट्र राज्य वखार मंडळाच्या चार वखारी असून त्यांची क्षमता 8,000 मेट्रीक टनाची आहे. शिवाय सहकार विभागाच्या 48 वखारी असून त्यांची ही 9,250 मेट्रीक टन कृषि माल साठवण्यांची क्षमता आहे.

4.11 जमिन सुधारणा :-

जिल्ह्यातील विभागीय मृद संधारण अधिकारी यांचे चे मार्फत बांध घालणे व उतारावर समतल घालणे इत्यादी उपायाद्वारे जमिनीचा विकास केल्या जातो. याशिवाय महसुल विभागामार्फत अतिरिक्त जमिनी दिलेल्या अभिहस्तांकितांना जमिन विकासाकरिता अर्थ सहाय्य देण्यात येते. तसेच विशेष घटक योजने अंतर्गत जिल्हा कृषि विकास अधिका-यामार्फत निवडक अनुसूचित जातीच्या शेतक-यांना जमिन सुधारणा करिता अर्थ सहाय्य देण्यात येते. ओलीताच्या सोयीची उपलब्धता वाढविण्या करिता अल्प भुधारकांना विहीरी बांधण्याकरिता जिल्ह्यांतील भु-विकास अधिकार्या मार्फत व राष्ट्रीयकृत बँके मार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते.

4.12 इतर विकास कार्यक्रम :-

शेती विकासाच्या दृष्टीने जिल्हा वार्षिक योजने अंतर्गत पुढील निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. (1) फलोत्पादन कार्यक्रम अंतर्गत फलोत्पादन विभागातर्फे फळबाग लागवडीसाठी इच्छुक अल्प-भुधारक शेतकरी ज्यांचे जवळ ओलीताची सोय आहे व जे फळबाग लाऊ इच्छितात अशा शेतक-यांना सुधारित जातीच्या कलमांचा पुरवठा करून भुविकास आणि जिल्ह्यातील राष्ट्रीयकृत बँकेकडून कर्जरूपी अर्थसहाय्याची सोय उपलब्ध करून देण्यात येते. (2) बँकेने वाटप केलेल्या कर्जावर 33 टक्के सरासरी अनुदान देऊन शेतक-यांचा कर्जाचा बोझा काही प्रमाणात हलका करण्यात मदत करते. (कोरडवाहू शेती विकासाच्या दृष्टीने शासनाने प्रत्येक जिल्ह्यामध्ये कृषी पंढरी योजना सुरु केलेली आहे. जिल्ह्यातील प्रत्येक तहसिलीमधून कृषी पंढरी योजनेअंतर्गत जास्तीत जास्त कोरडवाहू शेती असेल अशा गावांची निवड करून त्या गावातील सर्व अल्प व अत्यल्प भुधारकांना शेती विकासाच्या दृष्टीने जे कार्यक्रम राबविले जातात त्यांचा लाभ देण्यात येतो. (3) एकात्मिक ग्रामीण विकास योजनेअंतर्गत जिल्ह्यातील अल्प व अत्यल्प शेतक-यांना नवीन विहीरी बांधण्यासाठी व जुन्या विहीरीची दुरुस्ती करण्यासाठी विजेवरील पंप संघ विकत घेण्याकरिता आणि बैलगाडी व बैलजोडी विकत घेण्यासाठी राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज मिळवून देऊन त्यावर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत कमीत कमी 25 ते 33 टक्के सुट देण्यात येते. (4) अल्प भुधारकांना रासायनिक खतांच्या वाढीव किंमतीवर सुट देण्यात येते. (5) किटकनाशके व मुशक नाशके यासाठी अर्थसहाय्य देण्यात येते. (6) सधन तेलबिया विकास कार्यक्रम. (7) कडधान्यांच्या पिकाकरिता सधन उत्पादन कार्यक्रम, याशिवाय जिल्हा परिषदेच्या वाढीव उपकरातील उत्पन्नामधून कृषी विकासावर खर्च करण्यात येत असतो जसे उन्हाळी भुईमूंगासाठी अनुदान देणे वगैरे.

[आठ]

5. जलसिंचन

5.1 जलसिंचनाची साधने:-

जिल्ह्याचा कृषी उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुरिथतीसाठी सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक अत्यंत महत्वाची बाब आहे. विहिरी, लहान पाटबंधारे, मध्यम प्रकल्प, उपसा सिंचन योजनेद्वारे तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केल्या जाते. जिल्ह्यामध्ये साखर कारखान्याची उभारणी झाल्यामुळे व त्या कारखान्यात ऊस आवश्यक असल्यामुळे त्यांच्या लागवडीची क्षमता वाढविणे आवश्यक झाले आहे. त्या दृष्टीने शासकिय व वैयक्तिक स्तरावरून जोमाने प्रयत्न सुरु आहेत. पुढील नजिकच्या काळात आजच्या तुलनेत जिल्ह्याच्या सिंचन क्षमतेत बराच बदल झालेला आढळून येईल.

5.2 निरनिराळ्या पिकारवालील ओलीताचे क्षेत्र

1997-98 वर्षी ओलीताच्या एकूण क्षेत्रापैकी वृण घाऱ्याखाली 44 टक्के, कडधान्ये 15 टक्के, ऊसाखाली 7 टक्के फळे व भाजीपाला खाखाली 7 टक्के, कापसाखाली 4 टक्के व गळीताच्या पीकारखाली 3 टक्के हेक्टर सिंचन करण्यांत आले.

5.3 सिंचन क्षमता

जिल्ह्यात 1995-96 वर्षात 18258 व 1997-98 वर्षात 25215 हेक्टर ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र असून त्यापैकी विहिरीद्वारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 14571 व 24899 हेक्टर आणि कालवे व इतर साधनाद्वारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 3687, व 119 हेक्टर आहे. लागवडीखालील एकूण क्षेत्राची ओलीताखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी सांगावयाची झाल्यास ती 1995-96 वर्षात 7.33 व 1997-98 मध्ये 7:10 टक्के इतकी आहे. यात विहिरीद्वारे व इतर साधनाद्वारे करण्यात येणाऱ्या सिंचनाचाही समावेश आहे.

5.4 सिंचन प्रकल्प

जिल्ह्यामध्ये बोर, धाम, पंचधारा, डोंगरगांव व पोथरा प्रकल्पाची कामे (पोथरा प्रकल्पाचे काम जरी पुर्ण झाले नसले तरी ओलीत सुरु आहे) पुर्ण झालेली असून त्याद्वारे सन 1999-2000 मध्ये 13070 हेक्टर जमिनीला हंगामी सिंचनाची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली. भविष्यात जिल्ह्यात मध्यम प्रकल्पाद्वारे 34872 हेक्टर सिंचन होण्याची अपेक्षा आहे. अप्पर वर्धा, लोअर वर्धा व लोअर वेणा हे तिनही प्रकल्प पुर्ण झाल्यानंतर हया जिल्ह्याची जवळ जवळ 75000 हेक्टर जमीन जास्तीच्या ओलीताखाली येवून शेती विकासाच्या दृष्टीने निश्चितच लाभकारक ठरेल.

6. पशुसंवर्धन व पशुवैद्यकिय सेवा

6.1 पशुधन

या जिल्ह्यामध्ये 1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे पशुधनाची संख्या 672450 इतकी आहे. हीच पशुधनाची संख्या 1987 मध्ये 667057 इतकी होती. 1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे गार्ड-बैल 57 टक्के, म्हशी-रेडे 9 टक्के, मेंढ्या-बकरे 27 टक्के व इतर पशुधन 7 टक्के, आढळून येते. 1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ. कि.मी. मागे पशुधनाची घनता 106 इतकी आढळून येते. 1987 ते 1992 या पाच वर्षांच्या काळात पशुधनाची संख्या जवळ जवळ 0.8 टक्क्यांनी वाढली आहे. तसेच कुक्कुटांच्या संख्येत 1992 मध्ये 1987 च्या तुलनेत अंदाजे 41 टक्क्याने वाढ झाल्याचे आढळते.

[नऊ]

6.2 पशुधन व दुग्ध उत्पादन

वर्धा जिल्हा हा 'गौळारू' गुरांचे माहेरघर आहे. विशेष करून आर्वी, कारंजा व आष्टी तालुक्यात गोपालन प्रामुख्याने केले जाते. म्हशींच्या बाबतीत बहुसंख्य म्हशी हया स्थानिक जातीच्या असून त्या 'नागपूरी' किंवा 'एलीचपूरी' म्हणून ओळखल्या जातात. 'मुर्दा व सुर्दा' जातीच्या म्हशी सुध्दा काही प्रमाणात हया जिल्ह्यात आढळतात. सन 1999-2000 मध्ये जिल्ह्यात दुध योजनेद्वारे प्रतिदिन सरासरी 30,000 लिटर दुध संकलित करण्यात आले.

6.3 पशु वैद्यकिय सेवा

वर्धा जिल्ह्यामध्ये 1 पशुवैद्यकिय सर्व चिकित्सालय, 25 पशुवैद्यकिय दवाखाने, 50 प्रथमोपचार केंद्रे व 102 कृत्रिम रेतन केंद्रे आहेत शिवाय हया जिल्ह्यात विस्तार कार्य व प्रात्यक्षिकाकरिता 1 फिरते पशुरोग नियंत्रक पथक आहे. इस्पितळे दवाखाने व मदत केंद्रामध्ये उपचार केलेल्या पशूंची 1999-2000 मधील संख्या 346230 एवढी आहे. तसेच कृत्रिम रेतन केंद्रामध्ये एकूण 27619 इतक्या जनावरांवर कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आली. 1998-99 वर्षाच्या तुलनेत 1999-2000 वर्षामध्ये कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आलेल्या जनावरांच्या संख्येत 7.32 टक्के वाढ झाली आहे.

6.4 पशुधन विकास कार्यक्रम

पशुधन विकासाच्या कार्यक्रमाखाली जिल्हा योजनेअंतर्गत पुढील कार्यक्रम प्रामुख्याने राबविले जातात. 1) तोंड व पायरवुरी रोगांचे नियंत्रण 2) वैरण प्रात्यक्षिके आयोजित करणे. 3) विशेष पशु सुधार प्रकल्प. 4) संकरीत कालवडी जोपासनेसाठी अर्थ सहाय्य 5) कॉबड्यांच्या पिलांचे वाटप करणे. 6) गोकुळ ग्रामयोजना 7) दुर्बल घटकांना दुभत्या जनावरांचा पुरवठा इत्यादी.

7. मत्स्य व्यवसाय

7.1 मत्स्योत्पादन

वर्धा जिल्ह्यामध्ये एकूण 3431 हेक्टर मत्स्य- उत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय 460 कि. मी. नदीचे पात्र देखील मत्स्य व्यवसायासाठी उपयुक्त आहे. सन 1999-00 मध्ये 924 लाख रुपये मुल्याचे 4200 मे. टन भुजल मत्स्योत्पादन करण्यात आले. केळसर येथे मत्स्यबीज उत्पादन केंद्र स्थापन करण्यात आले असून त्यातून तलावात साठविण्यासाठी मत्स्यबीज पुरवण्यात येते. मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रा अंतर्गत 1992 च्या पशुगणनेनुसार वर्धा जिल्ह्यामध्ये पुर्णकालीन व अशंकालीन प्रत्यक्षपणे मासेमारी व्यवसायात गुंतलेल्यांची संख्या 374 व 1237 असल्याचे निदर्शनास येते.

7.2 मत्स्योत्पादन विकास कार्यक्रम

वर्धा जिल्ह्यामध्ये मत्स्य व्यवसायाचा विकास करण्याकरिता जिल्हा योजने अंतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. उदा. मच्छीमार साधनांच्या खरेदीवर अर्थसहाय्य, मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्थांना भाग भांडवल, मच्छीमारांना विमा उतरविण्यासाठी अनुदान देणे इत्यादी.

[दहा]

8. विद्युत

8.1 विद्युतीकरण

1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यामध्ये एकूण 1379 गावे व 6 शहरे आहेत. त्यापैकी 31 मार्च, 2000 पर्यंत 1276 गावांचे व 6 शहरांचे असे एकूण जिल्ह्यामध्ये 92 टक्के विद्युतीकरण पूर्ण झाले आहे.

8.2 विज पुरवठा केलेले शेतीचे पंप

जिल्ह्यामध्ये 31 मार्च, 2000 पर्यंत महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळातर्फे 45623 शेतीच्या पंपांना विज पुरवठा करण्यात आला.

8.3 विद्युत वापर

1999-2000 मध्ये 57,1542 हजार किलो वॉट तास विद्युत वापर करण्यात आली. त्यापैकी 17 टक्के घरगुती कामासाठी, 2 टक्के व्यापारिक कामासाठी, व लघुशक्तीसाठी 71 टक्के औद्योगिक उत्पादनाकरिता 1 टक्के सार्वजनिक दिवाबत्ती करिता, 7.38 टक्के शेतीकरिता व 1 टक्के इतर बाबीसाठी वापर करण्यात आल्याचे आढळते. तसेच जिल्ह्यामध्ये 31 मार्च, 2000 अखेर पर्यंत 220198 विद्युत कनेक्शन्स दिल्या गेले आहेत. सन 1998-99 च्या तुलनेत 1999-2000 चा वर्षी 6.69 टक्के विजेच्या वापरात घट झालेली आहे. तसेच विजेच्या संधीच्या (कनेक्शन्सच्या) संख्येतही 18234 ने म्हणजेच 9.02 टक्क्यांनी वाढ झालेली दिसून येते.

9. धानकाम व उद्योग

9.1 खनिज उत्पादन

जिल्ह्यामध्ये मुख्य खनिजे आढळून येत नाहीत तरीही माती, मुरुम, गिट्टी इत्यादी पासून अल्पशा प्रमाणात महसूल प्राप्त होतो.

9.2 उद्योग आणि कामगार

जिल्ह्यांत 1999 वर्षात नोंदणीकृत झालेल्या कारखान्यांची संख्या 188 होती. त्यापैकी 173 कारखाने चालू स्थितीमध्ये असून त्यांत 10735 कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला.

9.3 औद्योगिक वसाहत

जिल्ह्यामध्ये औद्योगिक विकासाकरिता महाराष्ट्र औद्योगिक महामंडळातर्फे वर्षेपासून 6 कि.मी अंतरावर 313.19 हेक्टर जमिनीवर 1 औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. त्यातील 204 भुखंडांपैकी 161 भुखंडांचे निरनिराळे उद्योग स्थापन करण्याकरिता वाटप करण्यात आले असून पाणी व विजेची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

10. वाहतूक व दळणवळण

10.1 लोहमार्ग

जिल्ह्यात 31 मार्च, 2000 अखेरपर्यंत एकेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 65 कि.मी. दुहेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 225 कि.मी. तिहेरी व अधिक लांबीचे रुंद लोहमार्ग 70 कि.मि. आणि अरुंद लोहमार्ग 37 कि.मी. असे एकूण 397 कि.मी. लांबीचे लोहमार्ग आहेत. या शहर हे दिल्ली- मद्रास व हावडा-मुंबई मार्गांने जोडलेले महत्वाचे शहर आहे.

[अकरा]

10.2 रस्त्यांची लांबी

जिल्ह्यामध्ये मार्च, 2000 अखेर पर्यंत ग्रामीण भागात 3111 कि. मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम व नगरपरिषद हद्दीतील भागात 407 कि. मी. रस्त्याचे काम पूर्ण करण्यात आले. त्यापैकी ग्रामीण भागात 1707 कि. मी. व नागरी भागात 121 कि. मी. लांबीच्या रस्त्यांच्या डांबरीकरणाचे काम पूर्ण करण्यात आले. शिवाय नागरी भागात जवळ जवळ 21 कि. मी. लांबीचे सिमेंट क्राँक्रीटचे रस्ते आहेत.

10.3 नोंदणी करण्यात आलेली वाहने

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2000 अखेर पर्यंत निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनांची संख्या 48294 एवढी आहे. त्यात 82 टक्के मोटार सायकली व स्कुटर 5 टक्के मोटारी व जिप्स, 3 टक्के मालमोटारी 9 टक्के इतर वाहने आहेत. 1998-99 वर्षाच्या तुलनेत 1999-00 या वर्षी मोटार वाहनांच्या संख्येत 10 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

10.4 टपाल व तार कार्यालये

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2000 अखेर पर्यंत 185 टपाल कार्यालये, 11 तार कार्यालये व 91 तार केंद्रे आहेत. दर बारा लोकसंख्येमागे 16 टपाल कार्यालये व 9 तार केंद्रे पडतात. 1998-99 वर्षाच्या तुलनेत या वर्षी दूरध्वनीच्या संख्येत 13 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते. तसेच जिल्ह्यातील 171 गावांना पोष्टाची सोय उपलब्ध असून 20093 दूरध्वनीची सोयही उपलब्ध आहे.

10.5 दूरदर्शन

जिल्ह्यात ऑक्टोबर 1999 मध्ये दूरचित्रवाणीची सोय उपलब्ध करण्यात आली. दूरचित्रवाणी द्वारे ग्रामीण जनतेला ज्ञान मिळावे या उद्देशाने महाराष्ट्र शासनातर्फे काही ग्रामपंचायतीला अनुदान तत्वावर सामुहिक दूरदर्शन संच पुरविण्यात येतात.

11. कामगार व रोजगार

या संचालनालयामार्फत वर्ष 1998 मध्ये चौथी आर्थिक गणना घेण्यात आली असून, सदर आर्थिक गणनेत बिगर शेती व निवडक शेती या उद्योगातील स्व कार्यरत व आस्थापनाविषयक माहितीचा यात समावेश करण्यात आला आहे

11.1 रोजगार

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2000 अखेर निरनिराळ्या उद्योगांमधील एकूण रोजगार 55462 असून त्यात 19674 स्त्राजगी, 8960 निमशासकिय व 26828 शासकिय आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 65 टक्के व स्त्राजगी क्षेत्रामध्ये 35 टक्के कामगार आहेत. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत एकूण रोजगारात 23 टक्क्यांनी वाढ झाली आहे.

11.2 रोजगार विनिमय केंद्रे

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारीवरून दिसून येजे की, 1999 मध्ये 15507 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता नावे नोंदविली आहेत. त्यापैकी फक्त 203 (1.30 टक्के) लोकांना काम मिळाल्याचे दिसून येते. त्यात 40.39 टक्के अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांचा समावेश आहे. मागील वर्षाच्या तुलनेत 1999 वर्षात नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांच्या टक्केवारीत वाढ झालेली दिसून येते.

11.3 मजुरीचे दर

स.न. 1999-2000 या वर्षामध्ये कुशल कारागीर उदा. सुतार, लोहार, चांभार यांचे सरासरी मजुरीचे दर अनुक्रमे 75.00, 62.00 व 47.00 रुपये याप्रमाणे तर अकुशल कामगार उदा. शेतमजूर यांना देण्यात येणारे दर अनुक्रमे 42.00 व 37.00 रुपये असल्याचे आढळते.

11.4 कृषि व बिगर कृषि आस्थापना :-

जिल्ह्यामध्ये कृषि व बिगर कृषि उद्योगांची संख्या 41050 आहे. यापैकी 63.51 टक्के आस्थापना ग्रामीण भागात तर केवळ 36.49 टक्के आस्थापना नागरी भागात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनांपैकी 35608 खाजगी तर 927 आस्थापना सहकारी क्षेत्रात व 4515 सार्वजनिक क्षेत्रात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनेच्या 14.20 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जातीचे तर केवळ 4.89 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जमातीचे आहेत. एकूण आस्थापनांपैकी 18.25 टक्के आस्थापना जागा विरहीत कार्यान्वीत होत्या. तर केवळ 10.49 टक्के आस्थापनेमध्ये उत्पादनासाठी विजेचा वापर करण्यात येत होता.

11.5 कामगार :-

कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांमध्ये 106153 कामगार काम करीत होते. यापैकी 54.68 टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर 45.32 टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते. एकूण कामगारांपैकी वेतनावर काम करणारे कामगार 59835 होते. जिल्ह्यातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी हेच प्रमाण 2 व 3 असे होते.

11.6 उद्योग गटांनुसार वर्गीकरण :-

प्रत्येक उद्योग गटात किती कामगार काम करीत होते याची गटवार माहिती या प्रकाशनातील तक्ता क्र. 5.12 मध्ये देण्यात आली आहे.

एकूण आस्थापनांपैकी किरकोळ व्यापार या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे 13247 आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टिकोनातून विचार केल्यास या आस्थापनेमध्ये 20049 कामगार काम करीत होते. सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण 12336 आस्थापना होत्या. व त्यामध्ये एकूण कामगारांपैकी 43720 कामगार काम करीत होते. वस्तू निर्माण या उद्योग गटात 5586 आस्थापना होत्या. या आस्थापनेमध्ये 21525 कामगार काम करीत होते. उर्वरित उद्योग गटातील 9881 आस्थापनेमध्ये 20859 कामगार गुंतलेले होते.

11.7 सहकार क्षेत्रातील आस्थापना :-

बिगर कृषि सहकार क्षेत्रात असणा-या एकूण 923 आस्थापनांपैकी 740 आस्थापना ग्रामीण भागात तर 180 आस्थापना नागरी भागात होत्या

11.8 स्व:कार्यरत उद्योग:-

या जिल्ह्यातील सर्व गट मिळून एकत्र या गटातील स्व:कार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या 30149 आहे. यापैकी ग्रामीण भागात 19143 व नागरी भागात 11006 उद्योग अस्तीत्वात आहेत. स्व:कार्यरत उद्योगातील व्यक्तीची/कामगारांची संख्या 40927 असून, त्यापैकी ग्रामीण भागात 26968 तर नागरी भागात 13955 व्यक्ती कार्यरत आहेत.

12. सहकार

वर्धा जिल्ह्यांत 1998-99 वर्षी एकूण 1483 सहकारी संस्था कार्यरत होत्या परंतु 1999-00 वर्षात 44 सहकारी संस्थांची घट झाल्यामुळे 1999-2000 वर्षात 1439 सहकारी संस्था अस्तीत्वात आहे. या 1439 सहकारी संस्थांची एकूण सभासद संख्या 417 हजार आहे. बीगर शेती संस्थांची संख्या 226 एवढी आहे. उत्पादन संस्था एकूण 523 असून त्यापैकी सर्वात जास्त म्हणजे 347 संस्था ह्या दुग्ध व्यवसायासंबंधी निगडित आहे. सामाजिक संस्था एकूण 277 असून गृहनिर्माण संस्था या सर्वात जास्त असून त्यांची संख्या 144 एवढी आहे. प्राथमिक कृषी पत संस्थांच्या सभासदांची संख्या सर्वात जास्त म्हणजे 148567 इतकी आहे.

प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थामार्फत 1999-2000 मध्ये 2416 लाख रुपयांचे कर्ज वाटप शेतकी सभासदांना करण्यात आले. 31.3.00 अखेर कर्जाची थकबाकी 3193 लाख रुपये आहे.

जिल्हा मध्यवर्ती बँकेमार्फत सन 1999-2000 मध्ये 25584 लाख रु. अल्पमुदतीचे 436 लाख रु. मध्यम मुदतीचे कर्ज वाटप झाले. राज्य भुविकास बँक मूंबई च्या वर्धा शाखेतर्फे 12 लाख रु. चे दिर्घ मुदतीचे कर्ज वाटप करण्यात आले. जिल्ह्यातील सर्व बँकांकडून एकंदर 1507 लाख रु. कर्ज येणे होते. 522 लाख रु. थकलेले कर्ज होते.

वर्धा जिल्ह्यात एकूण 85 मान्यताप्राप्त सावकारामार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते. सावकारामार्फत 1999-2000 या वर्षात एकूण 318 लाख रु. च्या कर्जाचे वाटप करण्यात आले.

13 अधिकोष

जिल्ह्यामध्ये 1999-2000 अखेर वर्गीकृत बँकाच्या कार्यालयाची संख्या 72 व सहकारी बँकांची संख्या 73 इतकी आहे. दर अधिकोषाद्वारे 7937 लोकसंख्येला सेवा उपलब्ध करून देण्यात आली. तसेच दर लाख लोक संख्येमागे 12 बँकेची कार्यालये येतात.

14. बाजारभाव

14.1 घाऊक बाजारभाव

वर्धा जिल्ह्यातील भुइमूग, जवस, सोयाबीन या वस्तूंच्या घाऊकभावात सन 1998-99 च्या तुलनेत अनुक्रमे 6, 15, 1 टक्यांनी घट झाली असून गहू, तुर, मुग, चना, बाजरी, तीळ, ज्वारी, उडीद, कापूस या वस्तूंच्या घाऊक भावात मात्र अनुक्रमे 11, 28, 6, 11, 1, 7, 23, 23, 10 टक्यांनी वाढ झाल्याची आढळून येते.

14.2 किरकोळ बाजारभाव

सन 1999 मध्ये काही महत्वाच्या जिवनावश्यक वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती व दर किलो मागे येणे प्रमाणे आहेत. तांदूळ उत्तम 18.83 रु. गहू (मध्यम) 7.65 रु. ज्वारी संकरीत 5.50 रु. चनादाळ 17.42 रु. तुर दाळ 29.58 रु. फल्ली तेल 48.00 रु. गुळ 18.33 रु. साखर 15.83 रु. म्हशीचे दुग्ध प्रति लिटर 12.00 रु. बोकडाचे मास 100.00 रु. वनस्पती तूप 51.00 रु. अंडी प्रति डझन 18.25 रु. हळद 65.00 रु. मिरची 57.08 रु. बटाटे 7.50 रु. कांदे 7.50 रु. चहा 137.08 रु. जळजु लाकूड प्रति मण 60.0 रु. सद-याचे कापड प्रति मिटर 42.00 रु. कपडे धुण्याचा साबण प्रति बार 14.50 रु. आंघोळीचा साबण प्रति वडी 10.50 रु. व सुपारी 132.50 रु. आहे.

14.3 ग्राहक किमतीचे निर्देशांक

पायाभूत वर्ष 1981 बरोबर 100 धरून 1999-2000 मध्ये वर्धा केंद्राकरीता सरासरी सर्वसाधारण निर्देशांक 439 व अन्नगट निर्देशांक 421 आहे. 1998-99 वर्षाच्या गटवार निर्देशांकाच्या तुलनेत या वर्षी अन्नगट निर्देशांकात 19 टक्के घट झाली असून सर्वसाधारण निर्देशांकात 4 टक्केनी वाढ झाल्याची आढळते.

15. शैक्षणिक सुविधा

15.1

वर्धा जिल्ह्यात 1998-99 या वर्षात एकूण 941 पूर्वप्राथमिक 1049 प्राथमिक 159 माध्यमिक 67 उच्च माध्यमिक शाळा व महाविद्यालये कार्यरत आहेत. एकूण 1049 प्राथमिक शाळा पैकी एकशिक्षकी कनिष्ठ प्राथमिक शाळा असून 774 उच्च प्राथमिक शाळा 275 आहेत.

15.2

1998-99 या वर्षात पूर्वप्राथमिक शाळेत 24624 प्राथमिक शाळेत 133674 माध्यमिक शाळेत 59729 उच्च माध्यमिक शाळेत 66108 व महाविद्यालयात 16690 अशा एकूण 300825 विद्यार्थ्यांनी आपला अभ्यासक्रम पूर्ण केला आहे. 2245 शैक्षणिक संस्थेत 9644 शिक्षक कार्यरत असून त्यापैकी 9483 शिक्षक प्रशिक्षित आहेत. एकूण 3858 स्त्री शिक्षिका पैकी 3736 स्त्री शिक्षिका प्रशिक्षित असल्याचे आढळून येते. प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या 1998-99 वर्षाकरिता येणे प्रमाण पूर्वप्राथमिक 25 प्राथमिक 31, माध्यमिक 31, उच्च माध्यमिक 35, महाविद्यालये 35, असल्याचे आढळून येते.

15.3

जिल्ह्यामध्ये तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी असून 2 वैद्यकीय महाविद्यालये एक तंत्रनिकेतन संस्था दोन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय व पाच डी.एड महाविद्यालये अस्तीत्वात आहेत.

15.4 पौढ शिक्षण :-

जिल्ह्यामध्ये साक्षरतेचा प्रसार व्हावा म्हणून पौढ शिक्षणाचा कार्यक्रम जिल्हा पौढ शिक्षणाधिकारी वर्धा यांचे मार्फत राबविला जातो. 1992-93 वर्षात वर्धा जिल्हा 100 टक्के साक्षर जिल्हा म्हणून घोषित करण्यांत आला. निरक्षरांची साक्षरता टिकवून ठेवण्याच्या दृष्टिने संपूर्ण नवसाक्षरांसाठी साक्षरोत्तर कार्यक्रम सुरू असून 1995-96 वर्षात अशा साक्षरता केंद्र ची संख्या 571 असून 32,208 प्रौढ दाखल झाले आहेत. नवसाक्षरांसाठी साक्षरोत्तर कार्यक्रम जनशिक्षण निलयम केंद्रा द्वारे राबविण्यांत येतो. संपूर्ण साक्षरता मोहीम 1986-97 या वर्षापासून कार्यान्वीत नाहीत.

16. सार्वजनिक आरोग्य सेवा

16.1

सार्वजनिक आरोग्याच्या दृष्टीने वैद्यकीय सेवा या शासन जिल्हा परिषद, नगरपरिषद तसेच धर्मादाय संस्थेमार्फत उपलब्ध करून दिल्या जातात. जिल्ह्या सन 1999 मध्ये एकूण 25 रुग्णालये, 48 दवाखाने 18 प्रसूतीगृहे व 49 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. तसेच खाटांची संख्या 874 असून 68 हजार आंतर रुग्णांवर व 483 हजार बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यांत आले. दर लाख लोकसंख्येमागे खाटांची संख्या 75 इतकी पडते.

[पंथरा]

16.2 जन्म-मृत्यूचे प्रमाण :-

जिल्ह्यातील सन 1999 मध्ये एकूण 23669 जन्म आणि 8316 मृत्यू तसेच 761 बालमृत्यू नोंदविल्या गेलेत. ग्रामीण भागात जन्म मृत्यूची नोंद काटेकोरपणे होत नसल्यामुळे हे प्रमाण कमी वाटते.

जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद, वर्धा यांनी घेतलेल्या जन्म मृत्यू पाहाणीच्या आधारे वर्धा जिल्ह्याकरिता जन्माने प्रमाण दर हजारी 21.2 व मृत्यूचे प्रमाण 8.2 आहे, व बालमृत्यूचे प्रमाण दर हजारी जिवंत जन्मानागे 58 आहे.

16.3 कुटुंब कल्याण कार्यक्रम:-

जिल्ह्यात मार्च 2000 अखेर एकूण 34 कुटुंब नियोजन केंद्रे अस्तीत्वात होती. त्यापैकी ग्रामीण भागात 80 टक्के व शहर भागात 20 टक्के आहेत. निर्बीजीकरण केलेल्यांची एकूण संख्या 8538 इतकी असून त्यापैकी 0.56 टक्के पुरुषांनी व 99.44 टक्के स्त्रियांनी शस्त्रक्रीया करून घेतल्याचे आढळते. निर्बीजीकरण केलेल्या व्यक्तीपैकी 67 टक्के व्यक्ती ग्रामीण भागातील होत्या. तसेच लूप पध्दतीचा वापर 7310 स्त्रिया करित असल्याचे आढळते. लोकसंख्येला आळा घालण्याच्या दृष्टीने शासनातर्फे कुटुंब कल्याण हा कार्यक्रम दरवर्षी नियमितपणे राबविण्यात येत असतो.

17. कमजोर घटकांचे कल्याण

17.1

महाराष्ट्र शासनाच्या विविध उपक्रमाद्वारे कमजोर घटकांच्या कल्याणाकरिता निरनिराळ्या योजना जिल्हा स्तरावर राबविण्यात येतात. उदा. ग्रामीण भागातील भुमीहीन मजुरांना जागा देणे, झोपड्या बांधणे, शेतीच्या विकासासाठी विहीरी बांधण्याकरिता व पंप संच बसविण्याकरिता अनुदान तसेच कर्ज रुपाने पैसा उपलब्ध करून देणे व तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे. माध्यमिक शाळेत शिकणा-या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देणे, माध्यमिक शाळांत परिक्षेत्तर शिष्यवृत्त्या देणे, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांस माध्यमिक परिक्षेत्तर स्तरावर शिष्यवृत्त्या देणे, या शिवाय समाजकल्याण विभागामार्फत बरेच इतरही कार्यक्रम राबविले जातात.

17.2 विशेष घटक योजना :-

माननीय पंतप्रधानाच्या 20 सुत्री कार्यक्रमांतर्गत बाब 7 मध्ये विशेष घटक योजना समाविष्ट करण्यांत आली असून महाराष्ट्र शासनाच्या दिनांक 18.6.1982 च्या निर्णयान्वये ही योजना सुरु करण्यांत आली. या योजनेअंतर्गत प्रत्येक पंचायत समितीमधून 70 याप्रमाणे एकूण जिल्ह्यात 500 अनुसूचित जाती व नवबौध्द शेतक-यांची निवड करण्यांत येते. ज्या अनुसूचित जाती व नवबौध्द कुटुंबाजवळ 6 हेक्टर पर्यंत जमीन असेल आणि ज्या कुटुंबाचे शेती व्यतीरिक्त वार्षिक उत्पन्न 3,600 रुपये असेल अशाच कुटुंबांना ही योजना लागू आहे. अशा प्रत्येक कुटुंबाकरिता 9,560 रुपयाचे अनुदान 3 ते 4 वर्षा मध्ये जमीन सुधारणा, सुधारित अवजारे, बैलजोडी व बैलगाडी, निविष्टा संच पुरवठा व लघु सिंचन या बाबीवर खर्च करण्याकरिता देण्यात येतात. 1999-2000 मध्ये या योजनेवर 789.28 लाख रुपये इतका खर्च झाला.

17.3 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :-

जिल्ह्यातील दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबांना आर्थिक सहाय्य देवून त्यांचे राहणीमान उंचावण्याकरिता एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमाचे केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार 20 कलमी कार्यक्रमातील तिस-या कलमान्वये महाराष्ट्र शासनाने ठरविले आहे. वर्धा जिल्ह्यात दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबांची गणना मार्च 1982 ते जून 1982 या काळात घेण्यात आली. जिल्ह्यामध्ये एकूण 53,758 कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगतात असे निदर्शनांस आले. याचाच अर्थ म्हणजे जिल्ह्यात एकूण 39 टक्के कुटुंबे ही दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगत आहे. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांना राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज रुपाने मदत मिळवून देवून त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास हातभार लावणे हा उद्येश योजनेमागे आहे. हा कार्यक्रम राबविण्याकरिता महाराष्ट्र शासनाने जिल्हा पातळीवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेची निर्मिती केलेली आहे. या कार्यक्रमांतर्गत 1999-2000 मध्ये 209.40 लाख रुपये खर्च करण्यात आलेत.

17.4 संजय गांधी स्टाव्हलंबन योजना

जिल्ह्यातील बेकारांना त्यांचा स्वतंत्र व्यवसाय सुरु करण्याकरिता या योजनेंतर्गत महसूल विभागांमार्फत रुपये 2500 पर्यंतच्या कर्जाचे वाटप करण्यात येते यासाठी प्रत्येक तालुक्यात स्वतंत्र समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

18. इतर

18.1 जिल्हा परिषद, नगर परिषद व ग्रामपंचायत यांचे उत्पन्न व खर्च

(अ) जिल्हा परिषद :-

सन 1999-2000 मध्ये जिल्हा परिषदेची सुरुवातीची शिल्लक धरून एकूण उत्पन्न 19395.97 लाख रुपये असून खर्च 19392.59 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्नाच्या 99.98 टक्के खर्च झालेला आढळतो.

(ब) नगरपरिषद :-

जिल्ह्यात एकूण सहा नगरपरिषदा आहेत. नगरपरिषदेच्या उत्पन्नाची साधने म्हणजे जकात कर, घरे-व जमीन यावरील कर, नगरपालीकेच्या मालमत्तेपासून मिळालेले उत्पन्न व इतर, उत्पन्न ही होत. सन 1999-2000 मध्ये जिल्ह्यातील सर्व नगरपालीकेची एकूण सुरुवातीची शिल्लक धरून उत्पन्न 2160.97 लाख रुपये असून खर्च 1941.54 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्नाच्या 89.84 टक्के खर्च करण्यात आलेला आढळतो.

(क) ग्रामपंचायत :-

जिल्ह्यात एकूण 515 ग्रामपंचायती कार्यरत आहेत. त्या सर्वांचा एकत्रित विचार केला असता सन 1999-2000 या वर्षामध्ये त्यांचे एकूण उत्पन्न सुरुवातीची शिल्लक धरून 481.22 लाख रुपये असून खर्च 353.60 लाख रुपये इतका झालेला आढळतो. म्हणजेच उत्पन्नाच्या तुलनेत 73.47 टक्के इतका खर्च झालेला आहे.

18.2 जिल्ह्यात प्रत्यक्ष जमा झालेला महसूल

जिल्ह्यामध्ये महसूल विभागांमार्फत जमिन महसूल गोळा करण्यात येतो. सन 1999-2000 मध्ये जमीन महसूल 7.58 लाख रुपये जमा करण्यात आला. फरमणूक करापासून सन 1999-2000 मध्ये एकूण उत्पन्न

[सतरा]

77.33 लाख रुपये झाले. याशिवाय जिल्हयाला मिळालेली इतर कर, विक्रीकर, वाहन कर, नोंदणी शुल्क आयकरातील मिळालेला वाटा तसेच विद्युत व सिंचन यापासून मिळालेले उत्पन्न ही होत.

18.3 गृह निर्माण योजना

जिल्हयांतील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी ' गृह निर्माण योजना ' नागपूर गृह निर्माण मंडळामार्फत राबविण्यात येते.

18.4 वृत्तपत्रे व नियतकालीके

जिल्हयात 31 मार्च 2000 रोजी 8 मराठी दैनिके, 73 मराठी व 5 हिंदी साप्ताहिकी, 1 मराठी पाक्षीक व 2 मराठी मासिके प्रकाशित करण्यात आलीत. तसेच 83 मुद्रणालये आहेत.

18.5 वाचनालये / ग्रंथालये

जिल्हयामध्ये जिल्हा मुख्यालयात शासकिय ग थालयाची सोय उपलब्ध आहे. याशिवाय जिल्हयात निरनिराळ्या संस्थेकडून वाचनालये चालविण्यात येतात. वर्धा जिल्हयात एकूण 105 ग थालये असून त्यात 'अ' वर्गाचे 4, 'ब' वर्गाचे 5, 'क' वर्गाचे 27 'व ड' वर्गाची 69 ग्रंथालये कार्यरत असून यात ' गांधी अध्ययन केंद्र ' या महत्वाच्या वाचनालयाचा प्रामुख्याने उल्लेख करावा लागेल.

18.6 पोलीस व गुन्हे

जिल्हयांमध्ये अंतर्गत सुरक्षितेच्या दृष्टिने 16 पोलीस ठाणे व 6 आउटपोस्ट आहेत. तसेच 1999 मध्ये 15103 गुन्हे नोंदविण्यात आलीत. त्यापैकी सर्वात जास्त स्थानिक कायद्याखालील दखलपत्र गुन्हे आहेत.

18.7 करमणूक व प्रेक्षणीय स्थळे

या जिल्हयामध्ये 10 कायम स्वरुपाची चित्रपट गृहे , 6 फिरती चित्रपट गृहे व 14 सरकारमान्य व्हीडीओ केंद्रे आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे साधारणतः 1 चित्रपट गृह पडते. वर्धा जिल्हयांमध्ये प्रेक्षणीय स्थळे नसली तरी दर्शनीय स्थळांमध्ये सेवाग्राम व पवनार यांचा उल्लेख करावा लागेल. सेवाग्राम मध्ये ' बापूकुटी ' म्हणजे महात्मा गांधी यांचे वास्तव्याचे ठिकाण व पवनार या ठिकाणी भुदान नेते ' विनोबा भावे ' यांचे आश्रम आहे.

18.8 रोजगार हमी योजना

राज्य शासनाद्वारे रोजगार हमी योजना ही अत्यंत महत्वाची अंशी योजना राबविण्यात येते. योजनेनुसार दि. 20 डिसेंबर, 1974 रोजी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहात मंजूर केलेल्या प्रस्तावातील तरतूदीना अनुरूप असलेल्या अशा विशिष्ट अटीवर ग्रामीण अकुशल कामगारांकरिता रोजगार हमीची तरतूद केलेली आहे. अशा कामगार हमी योजनेला महाराष्ट्र शासन सर्वात जास्त महत्व देते. रोजगार हमी योजने अंतर्गत वर्धा जिल्हयामध्ये सन 1999-2000 साली 10.02 लाख रुपये खर्च करण्यात आला.

भाग - 2

वर्ष

1999-2000

तक्ता क्र. 1.1

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	बा. अ.	क्षेत्र चौ. कि. मी.	घरे मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		श. ह. रे. संख्या	आकडे हजारात			लोकसंख्या हजारात	स्त्रिया
					वस्ती अ. स. ले. ली	ओ. सा. ड.		वाप- रातील निवा- सगृहे संख्या	कुटुंबे संख्या	ए. कू. ण		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	एकूण	791	311	106	47	1	47	50	246	128	118
		ग्रामीण	783	183	106	47	-	27	30	143	74	69
		नागरी	8	12875	-	-	1	20	20	103	54	49
2	सेलु	एकूण	665	173	130	42	1	22	23	115	59	56
		ग्रामीण	658	158	130	42	-	20	21	104	53	51
		नागरी	7	1639	-	-	1	2	2	11	6	5
3	समुद्रपुर	एकूण	981	102	166	56	-	20	21	100	52	48
		ग्रामीण	981	102	166	56	-	20	21	100	52	48
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	एकूण	907	203	125	62	1	37	39	185	95	90
		ग्रामीण	901	117	125	62	-	22	23	106	54	52
		नागरी	6	1313	-	-	1	15	16	79	41	38
5	देवळी	एकूण	655	220	106	44	2	29	30	145	75	70
		ग्रामीण	649	140	106	44	-	19	19	91	47	44
		नागरी	6	8902	-	-	2	10	10	54	28	26
6	आर्वी	एकूण	999	133	152	68	1	26	28	133	68	65
		ग्रामीण	996	96	152	68	-	20	21	96	49	47
		नागरी	3	1231	-	-	1	7	7	37	19	18

पुढे सुरु...

तक्ता क्र. 1.1 पुढे चालु

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	बा ब	क्षेत्र चौ. कि. मी.	घरे चौ. कि. मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		श. ह. रे संख्या	आकडे हजारात		लोकसंख्या हजारांत		
					वस्ती अ. स. ले	ओ. ड. ली		वाप- रातील निवा- सगृहे संख्या	कुटू- बे संख्या	ए. कू. ण	पु. रु. ष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7	आष्टी	एकूण	498	134	82	72	-	13	14	67	35	32
		ग्रामीण	498	134	82	72	-	13	14	67	35	32
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कांझा	एकूण	808	96	100	21	-	16	16	78	40	38
		ग्रामीण	808	96	100	21	-	16	16	78	40	38
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा	एकूण	एकूण	6310.0	169	967	412	6	212	220	1068	551	517
		ग्रामीण	6280.2	125	967	412	-	158	165	784	404	380
		नागरी	29.8	9467	-	-	6	54	56	284	147	138

टिप :- 1) आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

2) 1991 च्या जनगणनेनुसार नागरी भागाचे क्षेत्र चौ. कि. मी. उपलब्ध नसल्यामुळे रकाना 4 मध्ये 1981 जनगणनेनुसार घेण्यात आले.

आधार :- 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक : 1.2

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	1991	246	143	103	128	74	54	118	69	49
		1981	425	233	141	219	146	73	206	138	68
		1971	357	237	120	185	121	64	173	116	57
		1961	288	196	92	147	99	48	140	97	43
		1951	251	180	71	127	90	37	124	89	34
2	सेलु	1991	115	104	11	59	53	6	56	50	6
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	1991	100	100	-	52	52	-	48	48	-
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंमनघाट	1991	185	106	79	95	54	41	90	52	38
		1981	253	194	59	130	99	31	123	95	28
		1971	204	160	44	104	81	23	100	79	21
		1961	167	130	37	84	95	19	83	65	18
		1951	144	110	33	72	55	17	72	56	16
5	देवली	1991	145	91	54	75	47	28	70	44	26
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	115	104	11	59	53	6	56	50	6
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तत्का क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा व वर्षी

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	आर्वी	1991	133	96	37	68	149	49	65	47	18
		1981	249	218	31	128	112	10	122	106	15
		1971	218	191	27	111	97	14	107	94	13
		1961	179	158	21	91	80	11	88	78	11
		1951	144	122	22	73	62	11	71	61	11
7	आष्टी	1991	67	67	-	35	35	-	32	32	-
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कांजा	1991	78	78	-	40	40	-	38	38	-
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1991	1088	784	284	551	404	147	517	380	137
		1981	927	695	232	476	356	120	451	339	112
		1971	780	589	191	400	300	100	380	289	91
		1961	634	484	150	323	244	79	311	240	71
		1951	539	413	126	272	207	65	267	206	61

पुढे सुरु ...

तत्का क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर चौरस कि. मी. मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	द श वा र्षि क		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	वर्धा	1991	311	922	-	-	-
		1981	201	941	18.86	19.54	17.51
		1971	169	935	20.20	20.92	31.22
		1961	136	952	14.70	9.05	20.02
		1951	119	976	-	-	-
2	सेलु	1991	173	949	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	1991	102	923	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	1991	203	947	-	-	-
		1981	134	946	23.81	20.95	-
		1971	108	962	122.20	22.77	-
		1961	89	988	18.48	17.68	-
		1951	76	1000	-	-	-
5	देवळी	1991	220	933	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर चौसर	दर हजार	दर एकूण	दशवार्षिक	
			कि. मी. मधील लोकसंख्या	पुरुषांमार्गे स्त्रियांचे प्रमाण		ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
6	आर्वी	1991	138	950	-	-	-
		1981	108	953	14.42	14.00	-
		1971	94	964	21.48	21.22	-
		1961	78	967	24.46	28.88	-
		1951	62	973	-	-	-
7	आष्टी	1991	134	914	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
8	कारंजा	1991	96	950	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण	जिल्हा	1991	169	938	15.21	12.81	22.41
		1981	147	947	18.86	18.12	21.10
		1971	124	950	22.91	21.52	27.30
		1961	101	963	17.70	17.24	19.20
		1951	85	981	3.77	1.41	25.36

टिप. : 1) आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

2) पुनर्रचित तालुक्याच्या बाबतीत तालुकावार 1981 ची लोकसंख्या उपलब्ध नसल्यामुळे दशवर्षीय वाढ देता येत नाही.

आधार : 1951, 1961, 1971, 1981, 1991 (स्थाई आकडेवारी) जनगणना:

तक्ता क्रमांक : 1.3

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : वर्धा

[लोकसंख्या शंभरात]

अ. तहसील क.	व स्ती		अ स ले ली		गा वे				
	200 पेक्षा कमी संख्या	लो. संख्या	200 ते 499 संख्या	लो. संख्या	500 ते 999 संख्या	लो. संख्या	1000 ते 1999 संख्या	लोकसंख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 वर्धा		13	10	16	58	29	210	32	420
2 सेलु		32	23	32	111	33	223	23	301
3 समुद्रपुर		27	27	64	222	59	406	11	173
4 हिंगणघाट		15	18	36	126	34	235	31	388
5 देवळी		19	14	21	79	38	255	22	293
6 आर्वी		42	25	50	174	34	236	16	281
7 आष्टी		24	17	18	66	18	124	14	171
8 कांझा		15	14	24	85	39	291	17	206
एकूण जिल्हा		187	148	261	921	284	1980	166	2183

पुढे सुरु ...

तक्ता क्रमांक : 1.3 पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा इवर्धा

[लोकसंख्या शंभरात]

अ. क्र.	तहसील	व स्ती		अ स ले ली		गा वे				
		2000 ते 4999	5000 ते 9999	10000 व अधिक	ए	क	ण			
		संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	ओसाड गावे संख्या		
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	वर्धा	9	303	7	429	-	-	106	1430	47
2	सेलु	7	193	3	186	-	-	130	1037	42
3	समुद्रपुर	5	176	-	-	-	-	166	1003	56
4	हिंगणघाट	8	219	1	71	-	-	125	1058	62
5	देवळी	5	136	-	-	1	130	106	906	44
6	आर्वी	10	291	-	-	-	-	152	958	68
7	आष्टी	7	184	-	-	1	107	82	668	72
8	कास्जा	4	97	1	84	-	-	100	777	21
जिल्हा एकूण		55	1599	12	770	2	237	967	7838	412

टीप : 1) लोकसंख्येचे आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळतीलय असे नाही.

आधार: 1991 ची जनगणना.

तत्ता क्रमांक : 1.4

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या					
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	-	-	-	-	1	11
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-
4	हिगंगघाट	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	-	-	1	14
6	आर्वी	-	-	-	-	-	-
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		-	-	-	-	2	25

पढे सरु ...

तत्का क्रमांक : 1.4 पुढे सुरु

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लोक संख्ये प्रमाणे		शहरांची संख्या		संख्या			
		20000 ते 49999 संख्या	लोक-संख्या	50000 ते 99999 संख्या	लोक-संख्या	100000 व अधिक संख्या	लोक-संख्या	एकूण-शहरे संख्या	
1	2	9	10	11	12	13	14	15	16
1	वर्धा	-	-	-	-	1	103	1	103
2	सेलु	-	-	-	-	-	-	1	11
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिमांगघाट	-	-	1	79	-	-	1	79
5	देवळी	1	40	-	-	-	-	2	54
6	आर्वी	1	37	-	-	-	-	1	37
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कांजा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		2	77	1	79	1	103	6	284

आधार : 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे.

तत्का कर्मांक : 1.5

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : वर्धा

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	का म क र णा -यां चा व र्ग						
			शेत- करी	शेत- मजूर	पशुसंवर्ध- न, जंगल काम, म- च्छीमारी, शिकारी, फळबाग, मळे, इ.	स्वाण- काम व दगड स्वाण- काम करणारे	वस्तु निर्मा- ण प्रक्रिया सेवा व दु- रुस्त्या इ. घरगुती उ- द्योगात का- म करणारे	घरगुती उद्योगा- व्यतिरिक्त इतर उद्योग	बांध- काम कर- णारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	ग्रामीण	148	323	13	2	6	32	16
		नागरी	10	12	4	-	1	32	15
		एकूण	158	335	17	2	7	64	31
2	सेलु	ग्रामीण	156	271	8	1	1	21	4
		नागरी	6	20	1	-	1	3	-
		एकूण	162	291	9	1	2	24	4
3	समुद्रपुर	ग्रामीण	204	238	7	2	5	9	10
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	204	238	7	2	5	9	10
4	हिंगणघाट	ग्रामीण	178	267	7	1	4	12	3
		नागरी	11	21	2	-	2	59	9
		एकूण	189	288	9	1	6	71	12
5	देवळी	ग्रामीण	107	254	4	1	2	17	2
		नागरी	9	34	1	1	2	28	5
		एकूण	116	288	5	2	4	45	7
6	आर्वी	ग्रामीण	139	277	7	-	3	9	4
		नागरी	11	43	3	1	2	9	4
		एकूण	150	320	10	1	5	18	8
7	आष्टी	ग्रामीण	93	167	5	-	2	7	10
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	93	167	5	-	2	7	10
8	कारंजा	ग्रामीण	180	152	10	-	2	6	3
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	180	152	10	-	2	6	3
जिल्हा एकूण	ग्रामीण	1205	1949	61	7	25	113	52	
	नागरी	47	130	11	2	8	131	33	
	एकूण	1252	2079	72	9	33	244	85	

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणाऱ्यांचा वर्ग						एकूण लोकसंख्या (14 ते 16 ची बेरीज)
			व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठवण आणि दळणवळण	इतर काम करणारे	एकूण मुख्यतः काम करणारे (4 ते 13 ची बेरीज)	सिमांतिक काम करणारे	एकूण काम करणारे	
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	वर्धा	ग्रामीण	19	16	53	628	24	778	1430
		नागरी	59	30	102	266	3	761	1030
		एकूण	78	46	155	894	27	1539	2460
2	सेलु	ग्रामीण	12	4	24	501	12	524	1037
		नागरी	3	2	5	42	-	73	115
		एकूण	15	6	29	543	12	597	1152
3	समुद्रपुर	ग्रामीण	10	1	19	504	41	459	1004
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	10	1	19	504	41	459	1004
4	हिंमणघाट	ग्रामीण	8	2	19	504	39	515	1058
		नागरी	37	14	50	205	10	572	787
		एकूण	45	16	69	709	49	1087	1845
5	देवळी	ग्रामीण	8	2	19	416	37	454	907
		नागरी	20	9	47	156	8	370	534
		एकूण	28	11	66	572	45	824	1441
6	आर्वी	ग्रामीण	7	4	8	468	29	461	958
		नागरी	21	7	22	121	5	243	369
		एकूण	28	11	40	589	34	704	1327
7	आष्टी	ग्रामीण	8	3	17	310	15	343	968
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	8	3	17	310	15	343	968
8	कारंजा	ग्रामीण	9	1	10	384	28	365	777
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	9	1	20	384	28	365	777
जिल्हा			81	33	189	3715	225	3899	7839
एकूण			140	62	220	780	22	2010	2995
एकूण			221	95	415	4505	251	5918	10674

टिप :- 1) आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.
आधार :- 1991 ची जनगणना. (अस्थायी आकडेवारी)

तक्ता क्रमांक 1.5 (ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगाट क्षेत्रनिहाय विभागणी

जिल्हा - वर्धा

[आकडे हजारात]

बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकूण क्षेत्र		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
गा- मीण	176 (81)	146 (95)	322 (87)	16 (7)	3 (2)	19 (5)	26 (12)	4 (3)	30 (8)	218 (100)	153 (100)	372 (100)
ना- गरी	12 (19)	7 (52)	19 (24)	16 (24)	1 (11)	17 (22)	38 (57)	5 (37)	43 (54)	66 (100)	13 (100)	79 (100)
ए- कुण	189 (66)	153 (92)	341 (76)	32 (11)	4 (3)	36 (8)	64 (23)	9 (5)	73 (16)	285 (100)	166 (100)	451 (100)

कंसातील आकडे काम करणा-या एकूण व्यक्तींशी [पुरुष/स्त्रिया/एकूण] टक्केवारी दर्शवितात

तक्ता क्रमांक : 1.6 (अ)

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1981

जिल्हा : वार्धा

(आकडे शंभरात)

बा ब	सर्व वयोगट	0 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34
1	2	3	4	5	6	7
एकूण	9266	3542	907	776	620	533
ग्रामीण	6951	2660	646	535	449	398
नागरी	2315	882	261	241	171	135

तक्ता क्रमांक : 1.6 (अ) पुढे सुरु ..

बा ब	35 - 39	40 - 49	50 - 59	60 व त्यावरील	वय अनिर्देशित
1	8	9	10	11	12
एकूण	532	937	680	730	9
ग्रामीण	407	722	528	577	9
नागरी	125	215	152	153	-

आधार : 1981 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक १.६ (ब)

लोकसंख्येये धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : वर्धा

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	पुरुष/ स्त्रिया/ एकूण	बा ब	सर्व धर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	मुस्लीम	शीख	इतर	धर्म अनिर्देशित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	पुरुष	एकूण	5504	780	7	4468	26	208	5	2	13
		ग्रामीण	4035	591	3	3330	5	92	3	2	9
		नागरी	1469	189	4	1133	21	116	2	-	4
2	स्त्रिया	एकूण	5170	737	7	4191	24	194	4	2	11
		ग्रामीण	3003	558	3	3138	4	87	3	2	8
		नागरी	1367	178	4	1052	20	107	1	-	3
	एकूण	एकूण	10675	1517	14	8654	50	403	9	4	24
		ग्रामीण	7838	1150	6	6469	9	179	6	4	17
		नागरी	2835	367	8	2185	42	223	3	-	7

टिप - आकडे पुर्णकांत केल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार - 1991 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.7

1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी

जिल्हा : वर्धा (आकडे सजासत)

अ. क्र.	तहसील	बाब	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			कुण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	एकूण	38	19	19	31	16	15	66	33	33
		ग्रामीण	21	11	10	28	12	11	44	22	22
		नागरी	15	8	7	8	4	4	22	11	11
2	सेलु	एकूण	12	7	5	23	12	11	35	19	16
		ग्रामीण	11	6	5	21	11	10	32	17	15
		नागरी	1	1	-	2	1	1	3	2	1
3	समुद्रपुर	एकूण	14	7	7	18	9	9	32	16	16
		ग्रामीण	14	7	7	18	9	9	32	16	16
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	एकूण	23	12	11	21	11	10	43	21	22
		ग्रामीण	13	7	6	14	7	7	26	13	13
		नागरी	10	5	5	7	4	3	17	8	9
5	देवळी	एकूण	29	15	14	20	10	10	49	25	24
		ग्रामीण	17	9	8	16	8	8	33	17	16
		नागरी	12	6	6	4	2	2	16	8	8
6	आर्वी	एकूण	21	11	10	25	13	12	46	24	22
		ग्रामीण	16	8	8	22	11	11	38	19	19
		नागरी	5	3	2	3	2	1	8	5	3
7	आष्टी	एकूण	9	5	4	12	6	6	21	11	10
		ग्रामीण	9	5	4	12	6	6	21	11	10
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कारजा	एकूण	7	4	3	17	9	8	24	13	11
		ग्रामीण	7	4	3	17	9	8	24	13	11
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	जिल्हा	एकूण	150	77	73	166	85	81	316	162	154
		ग्रामीण	107	55	52	143	73	70	250	128	122
		नागरी	43	22	21	23	12	11	66	34	32

टिप : 1) आकडे पूर्णाकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

2) नववर्ध्यांची लोकसंख्या उपलब्ध नाही. ती अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येमध्ये समाविष्ट आहे.

आधार : 1991 ची जनगणना.

तत्का क्रमांक : 1.8

भिंती / छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण
जिल्हा : वर्धा (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बा	ब	ए कू ण सं ह्या	ग्रा मी ण सं ह्या	ना ग री सं ह्या
1	2		3	4	5
	<u>एक : एकूण जनगणना घरे</u>		272155	204470	67685
1	भिंतीची सामुग्री : गवत, पाने, वेळू व बांबू		28580	23395	5185
2	माती		133650	125360	8290
3	कच्छ्या विटा		17980	11805	6175
4	लाकूड		2190	1070	1120
5	फक्क्या विटा		80445	38235	42210
6	गोलवानाईज्ड लोसंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे		1545	455	1090
7	दगड		715	580	135
8	सिमेंट काँक्रीट		4590	1760	2830
9	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामुग्री		2460	1810	660
	<u>दोनःछपरांसाठी वापरलेली सामुग्री</u>				
1	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्छ्या विटा किंवा बांबू		12780	11885	895
2	कौले, तत्की दगड, कंकर		181005	150555	30450
3	पन्हाळीचे लोसंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे		24805	13955	10850
4	असबेसटॉस सिमेंटचे पत्रे		3710	2105	1605
5	विटा व चूना		3630	2065	1565
6	दगड		730	325	405
7	प्रचलित सिमेंट काँक्रीट		24040	6850	17190
8	इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री		21455	16730	4725

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण / नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण
जिल्हा : वर्धा (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बा. ब.	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5
1	एक) एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) बेघर कुटुंबे ड) इतर	159445 144075 9740 - 5630	52010 36470 14500 - 1040	211455 180545 24240 - 6670
2	एक ते दोन व्यक्ती असलेली कुटुंबे एक) एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) बेघर कुटुंबे ड) इतर	23305 19110 2795 - 1400	7065 3735 3080 - 250	30370 22845 5875 - 1650
3	तीन ते पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे एक) एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) बेघर कुटुंबे ड) इतर	82600 74295 5130 - 3175	24665 15985 8110 - 570	107265 90280 13240 - 3745
4	सहा ते आठ व्यक्ती असलेली कुटुंबे एक) एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) बेघर कुटुंबे ड) इतर	46745 44060 1715 - 970	16235 13130 2935 - 170	82980 57190 4650 - 1140
5	नऊ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे एक) एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) बेघर कुटुंबे ड) इतर	6795 6610 100 - 85	4045 3620 375 - 50	10840 10230 475 - 135

तक्ता क्रमांक : 1.10
जनगणना घरे आणि त्यांच्या वापर

जिल्हा : वर्धा

(1991 ची जनगणना)

अ. क्र.	बा ब	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुवातीची रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचा राहाणे	दुकान आणि राहाणे	यंत्रशाळा (कुटीरोद्योगासह) आणि राहाणे	इतर वापर रासह स्तंभ 6 व 7 मध्ये निर्देशित केलेल्या व्यक्तिरिक्त राहाणे	हॉटेल, धर्मशाळा, पर्यटनघरे इत्यादि
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	एकूण	272155	15250	199660	3010	5215	2470	445
2	ग्रामीण	204470	9745	150110	2075	4150	2100	290
3	नागरी	67685	5505	49550	935	1065	370	155

तक्ता क्र. 1.10 पुढे सुरु ..

अ. क्र.	बा ब	उपहार गृहे सोडून दुकाने	व्यवसायांची घरे आणि कार्यालये	कारखाने यंत्रशाळा छपरे इत्यादी	स्टॉरंट मिठाईची दुकाने आणि उपहार गृहे	करमणूक पंचायत घरे सांस्कृतिक केंद्र इ. पुजास्थाने सोडून	पुजास्थानादेवळे चर्च मशिद गुस्सुदारा वगैरे	इतर
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	एकूण	5765	2035	4465	535	315	2820	30170
2	ग्रामीण	2265	1125	2590	285	185	2335	27235
3	नागरी	3500	910	1875	250	130	485	2935

आधार : 1991 ची जनगणना

तक्ता क्र. 2.1

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा : वर्धा

वर्ष - 1999 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष									
		जानेवारी			फेब्रुवारी			मार्च			
		सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	वर्धा	11.8	-	-	14.5	2	13.6	13.1	-	-	-
2	सेलु	11.8	-	-	14.5	3	35.0	13.1	-	-	-
3	समुद्रपुर	10.8	-	-	15.2	3	16.4	14.2	-	-	-
4	हिंमणघाट	10.8	-	-	15.2	2	12.6	14.2	-	-	-
5	देवळी	11.8	-	-	14.5	2	7.0	13.1	-	-	-
6	आर्वी	10.1	-	-	12.6	3	21.5	9.4	-	-	-
7	आष्टी	10.1	1	1.8	12.6	1	28.4	9.4	-	-	-
8	कांजा	10.1	-	-	12.6	1	26.4	9.4	-	-	-

पुढे सुरु...

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालु

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 1999 (पर्जन्य मि. मि.)

क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		एप्रिल			मे			जून		
		सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	वर्धा	13.2	-	-	16.6	-	-	183.9	15	245.0
2	सेलु	13.2	-	-	16.6	2	12.0	183.9	14	286.0
3	समुद्रपुर	13.4	-	-	13.1	-	-	183.5	15	294.4
4	हिंमणघाट	13.4	-	-	13.1	1	3.7	183.5	12	148.8
5	देवळी	13.2	-	-	16.6	-	-	183.9	12	240.6
6	आर्वी	10.1	-	-	13.2	-	-	171.6	13	172.2
7	आष्टी	10.1	-	-	13.2	-	-	171.6	12	141.2
8	कारंजा	10.1	-	-	13.2	-	-	171.6	12	104.7

पुढे सुरु...

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा : वर्धा

वर्ष - 1999 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		जुलै			ऑगस्ट			सप्टेंबर		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	वर्धा	321.0	16	225.2	238.2	14	261.8	208.5	21	241.8
2	सेलु	321.0	14	252.0	238.2	15	402.0	208.5	23	268.0
3	समुद्रपुर	360.0	20	234.4	254.1	17	238.6	196.0	20	252.0
4	हििंगणघाट	360.0	19	195.0	254.1	16	200.7	196.0	19	329.6
5	देवळी	321.0	17	281.4	238.2	11	220.6	203.5	21	221.4
6	आर्वी	298.1	21	164.1	221.0	12	272.3	166.0	21	354.1
7	आष्टी	298.1	21	330.2	221.0	13	183.0	166.0	22	252.0
8	कारंजा	298.1	24	182.0	221.0	14	225.6	166.0	22	320.9

पुढे सुरु ...

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - वर्धा

वर्ष - 1999 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		ऑक्टोबर			नोव्हेंबर			डिसेंबर		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1	वर्धा	52.6	10	129.6	16.1	-	-	10.3	-	-
2	सेलु	52.6	6	39.0	16.1	-	-	10.1	-	-
3	समुद्रपुर	46.5	12	148.3	16.2	-	-	9.4	-	-
4	हिंगणघाट	46.5	7	84.2	16.2	-	-	9.4	-	-
5	देवळी	52.6	5	71.0	16.1	-	-	10.1	-	-
6	आर्वी	40.2	6	146.9	15.7	-	-	11.2	-	-
7	आष्टी	40.2	7	158.0	15.7	-	-	11.2	-	-
8	कारंजा	40.2	9	95.6	15.7	-	-	11.2	-	-

पुढे सुरु ...

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा : वर्धा

वर्ष : 1999 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	एकूण 1999		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	39	40	41
1	वर्धा	1099.8	79	1117.0
2	सेलु	1099.8	77	1294.0
3	समुद्रपुर	1132.4	87	1184.1
4	हिंगणघाट	1132.4	76	974.6
5	देवळी	1099.8	68	1042.0
6	आर्वी	979.2	76	1131.1
7	आष्टी	979.2	77	1094.6
8	कारंजा	979.2	72	955.2

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तत्का क्रमांक : 2.2

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान (1998)

जिल्हा : वर्धा

(आकडे सेल्सिअसमध्ये)

अ. क्र.	महिना	केंद्र :- वर्धा	
		कमाल	किमान
1	2	3	4
1.	जानेवारी	30.0	11.3
2.	फेब्रुवारी	37.0	12.2
3.	मार्च	38.6	15.2
4.	एप्रिल	42.0	19.4
5.	मे	46.0	24.6
6.	जून	45.0	30.0
7.	जुलै	36.1	16.4
8.	ऑगस्ट	35.2	17.8
9.	सप्टेंबर	33.3	19.9
10.	ऑक्टोबर	34.4	17.4
11.	नोव्हेंबर	32.4	12.5
12.	डिसेंबर	30.0	9.4
वार्षिक		46.0	9.4

आधार : विभागीय हवामान शास्त्र कार्यालय, नागपूर.

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल-व्याप्त क्षेत्र	शेतीला-बिगर शेती वापरासाठी जमीन	उपलब्ध नसलेले क्षेत्र	नसलेली जमीन	पडीत जमिनी वड न झालेली	व्यतिरिक्त जमिनी	लागवडी लागू पारत नसलेली	कायम गुरे चरण व चरणाची जागा	कसलेल्या जमिनीत समाविष्ट नसलेली झाडे, झुडपे, फळबागा स्यालीन जमीन	एकूण (9+10+11)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	12	
1	वर्धा	95-96	816	115	94	1	95	22	56	1	79		
		97-98	816	14	94	16	110	22	26	26	74		
2	सेलु	95-96	706	88	50	26	76	43	85	11	139		
		97-98	706	5	20	161	181	18	20	0	38		
3	समुद्रपुर	95-96	997	49	42	26	68	16	66	3	85		
		97-98	997	11	43	30	73	15	62	4	81		
4	हिंगणघाट	95-96	899	34	55	14	69	19	55	7	81		
		97-98	899	7	45	15	60	19	53	3	75		
5	देवळी	95-96	697	95	59	9	68	17	48	-	65		
		97-98	697	-	15	2	17	65	19	10	94		
6	आर्वी	95-96	1110	262	69	37	106	48	43	-	91		
		97-98	1110	44	31	80	111	36	45	-	81		
7	आष्टी	95-96	455	62	12	33	45	7	60	9	76		
		97-98	455	61	2	34	36	7	70	9	86		
8	कारंजा	95-96	609	64	30	28	58	25	46	12	83		
		97-98	609	86	15	19	34	21	39	-	60		
जिल्हा एकूण		95-96	6289	769	411	174	565	197	459	43	699		
		97-98	6289	228	285	357	622	203	334	52	589		

27 ..
तक्ता क्र. 3.1 पुढे चालू

जमिनीचा वापर

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडी खालील क्षेत्र			लागवडीलायक क्षेत्र (9+11+15+16)
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक	एकूण क्षेत्र	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	वर्धा	95-96	16	18	34	493	30	523	550
		97-98	17	52	69	500	86	586	617
2	सेलु	95-96	1	2	3	400	100	500	457
		97-98	13	-	13	503	48	551	534
3	समुद्रपुर	95-96	32	15	47	747	62	809	813
		97-98	13	23	36	718	67	785	773
4	हिंमणघाट	95-96	21	88	109	607	53	660	742
		97-98	20	29	49	715	33	748	786
5	देवळी	95-96	13	7	20	448	130	578	485
		97-98	23	33	56	514	10	524	645
6	आर्वी	95-96	54	136	190	461	19	480	699
		97-98	24	56	80	478	17	495	594
7	आष्टी	95-96	11	27	38	234	10	244	288
		97-98	20	30	50	222	10	232	288
8	कांजा	95-96	25	13	38	367	28	395	442
		97-98	15	30	45	500	91	591	566
जिल्हा		95-96	173	306	479	3757	432	4189	4476
एकूण		97-98	145	253	398	4150	362	4512	4803

टिप : सन 95-96 ची माहिती पुर्णसुधारीत असून 97-98 ची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार : 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे. 2) जिल्हा ऋतु व पीके अहवाल 97-98

तक्ता क्र. 3.2

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(सन 95-96 व 97-98 या वर्षाकरीता)

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	सरीसं ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाय- णी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	95-96	68	2440	12511	1	12512	17	-	-	-
		97-98	68	2440	12511	-	12511	-	-	-	-
2	सेलु	95-96	4	4505	9331	-	9331	-	4	-	-
		97-98	3	2969	-	-	-	-	3	-	-
3	समुद्रपूर	95-96	410	4438	7363	1079	8442	-	-	-	-
		97-98	271	2215	5994	1769	7763	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	95-96	106	2373	9688	213	9901	10	-	-	-
		97-98	55	2651	8352	143	8495	22	3	-	-
5	देवळी	95-96	38	1947	9656	-	9656	9	2	-	-
		97-98	12	1248	7612	-	7612	13	-	-	-
6	आर्वी	95-96	119	1112	12179	-	12179	41	4	-	-
		97-98	39	1179	10394	-	10394	15	-	-	-
7	आष्टी	95-96	-	618	5292	-	5292	15	4	-	-
		97-98	-	621	5190	-	5190	10	4	-	-
8	कारंजा	95-96	311	1700	8775	-	8775	136	-	-	-
		97-98	278	1975	7472	-	7472	25	-	-	-
जिल्हा एकूण		95-96	1056	19133	74795	1293	76888	228	14	-	-
		97-98	726	15298	57525	1912	59437	85	10	-	-

तक्ता क्र. 3.2

तहसिलवार निरनिराद्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	इतर तृण धान्य	एकूण तृण धान्य	हरभरा	तूर	मूग	उडीद	वाल	कुळी-ध	मटकी
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	वर्धा	95-96	-	15037	697	8649	123	-	-	37	366
		97-98	1	15020	698	123	6248	-	2	38	367
2	सेलु	95-96	-	13844	857	4782	63	111	-	-	60
		97-98	7368	10343	2023	51	4844	13	-	-	58
3	समुद्रपूर	95-96	-	13290	6710	9267	136	155	-	634	205
		97-98	-	10249	7810	140	9897	34	-	90	164
4	हिंगणघाट	95-96	114	12504	4346	8799	138	16	-	272	383
		97-98	46	11272	3587	220	7745	54	-	-	182
5	देवळी	95-96	-	11652	4567	7268	205	103	-	-	127
		97-98	-	8385	2300	164	7587	1	-	-	98
6	आर्वी	95-96	1	13456	1100	5253	223	130	-	-	55
		97-98	-	11627	433	142	5649	12	-	-	20
7	आष्टी	95-96	-	5929	295	1738	40	80	2	-	102
		97-98	-	5825	277	1776	40	87	2	-	105
8	कारंजा	95-96	-	16922	1547	2293	241	199	-	-	36
		97-98	-	9750	1747	257	2621	266	-	-	31
जिल्हा एकूण		95-96	115	96634	20119	48049	1169	794	2	943	1334
		97-98	7415	82971	18925	2873	44631	467	4	123	1025

तक्ता क्र. 3.2

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर क- उधान्य	एकूण कड धान्य	एकूण अन्न- धान्ये	ऊस	मिरची	हळद	सु- पारी	इतर मसा- ल्या- चे प- दार्थ	एकूण मसा- ल्याचे पदार्थ
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	वर्धा	95-96	4	9876	24913	622	-	-	-	201	201
		97-98	3	7479	22499	623	-	-	-	282	282
2	सेलू	95-96	4	5877	19721	1054	-	-	-	191	191
		97-98	7174	14163	24506	927	167	2	-	21	190
3	समुद्रपुर	95-96	205	17312	30602	52	-	-	-	376	376
		97-98	74	18209	28458	6	258	-	-	-	258
4	हिंगणघाट	95-96	29	13983	26487	-	-	-	-	231	231
		97-98	3	11791	23063	-	267	4	-	28	299
5	देवळी	95-96	15	12285	23937	191	-	-	-	127	127
		97-98	4860	15010	23895	247	159	-	-	8	167
6	आर्वी	95-96	21	6782	20238	226	-	-	-	94	94
		97-98	10	6316	17943	365	84	-	-	5	89
7	आष्टी	95-96	47	2304	8233	6	-	-	-	113	113
		97-98	3645	5932	11757	6	95	-	-	5	100
8	कारंजा	95-96	17	4333	15255	-	-	-	-	92	92
		97-98	15513	20435	30005	-	116	-	-	11	127
जिल्हा एकूण		95-96	342	72752	169386	2151	-	-	-	1425	1425
		97-98	31282	99335	182306	2174	1146	6	-	340	1492

.. 01..
तबता क्र. 3.2

तहसिलवार निरनिराड्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	आंबा	काजू	एकूण फळे व भाजीपाला	संकीर्ण खाद्यपिके	एकूण खाद्यपिके	कापूस	इतर तंतूपिके	एकूण तंतूपिके	भूईमूग
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	वर्धा	95-96	-	-	1124	-	26360	18408	-	18408	65
		97-98	19	-	1161	-	24545	29996	-	29996	52
2	सेलु	95-96	-	-	1161	-	22127	22104	5	22109	1015
		97-98	9	-	1138	1	26762	20725	1	20726	116
3	समुद्रपुर	95-96	-	-	1032	-	32063	22277	1	22278	19
		97-98	1	-	648	-	29370	25632	3	25635	22
4	हिंगणघाट	95-96	-	-	518	-	27236	25795	68	25863	12
		97-98	2	-	648	107	24117	33651	23	33674	11
5	देवळी	95-96	-	-	421	-	24676	27225	3	27228	178
		97-98	-	-	589	-	24298	27099	4	27103	71
6	आर्वी	95-96	-	-	1295	-	21853	15816	-	15816	2525
		97-98	4	-	1304	-	19701	25284	11	25295	216
7	आष्टी	95-96	-	-	1402	-	9754	10207	2	10209	782
		97-98	-	-	5950	-	17813	3006	3	3009	870
8	कारंजा	95-96	-	-	1655	-	17002	7515	4	7519	3478
		97-98	1	-	1770	-	32082	6691	12	6703	4813
जिल्हा एकूण		95-96	-	-	8609	-	181571	149347	83	149430	8074
		97-98	36	-	13208	108	199288	172084	57	172141	6171

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करडई	जवस	तीळ	नारळ	इतर	एकूण	तंबाखू	इतर
							गळीत धान्ये	गळीत धान्ये		औषधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47
1	वर्धा	95-96	-	74	225	-	6668	7032	-	-
		97-98	-	74	225	-	3664	4015	-	-
2	सेलू	95-96	-	47	57	-	4530	5649	-	-
		97-98	-	35	64	1	7188	7404	-	-
3	समुद्रपुर	95-96	150	2802	1180	-	22332	26483	-	-
		97-98	94	-	404	-	22942	23462	-	-
4	हिंमणघाट	95-96	23	1033	2088	-	9756	12912	-	-
		97-98	64	715	1293	-	14803	16891	-	-
5	देवळी	95-96	5	170	163	-	5310	5826	-	-
		97-98	3	49	182	-	23	328	-	-
6	आर्वी	95-96	3	1	78	-	7730	10337	-	-
		97-98	4	-	64	-	4179	4463	-	-
7	आष्टी	95-96	25	-	52	-	3574	4433	-	-
		97-98	10	-	15	-	1483	2378	-	-
8	कांझा	95-96	-	51	59	-	11426	15011	-	-
		97-98	-	144	60	-	15464	20501	-	-
जिल्हा एकूण		95-96	206	4178	3902	-	71323	87683	-	-
		97-98	175	1017	2307	1	69771	79442	-	-

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालु

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-यांची पिके	हिर-वी पिके	संकीर्ण अ-खाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	लागव-डी सा-लील एकूण क्षेत्र	एकापे-क्षा अधि-क वेळा लागव-डीखाली-ल क्षेत्र	लाग-वडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
1	वर्धा	95-96	-	-	-	-	25440	52300	2998	49302
		97-98	-	-	-	27	34038	58583	8630	49953
2	सेलु	95-96	-	88	-	-	27846	49973	9988	39985
		97-98	-	46	-	136	28312	55074	4822	50252
3	समुद्रपूर	95-96	-	31	-	1	48793	80856	6179	74677
		97-98	-	12	-	1	49110	78480	6700	71780
4	हिंगणघाट	95-96	-	52	-	2	38829	66065	5339	60726
		97-98	-	40	-	80	50685	74802	3302	71500
5	देवळी	95-96	-	-	-	-	33054	57730	12970	44760
		97-98	-	63	-	32	27526	52424	1040	51384

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-यांची पिके	हिर-वी पिके	संकीर्ण अ-साद्य पिके	एकूण असाद्य पिके	लागव-डी खा-लील एकूण क्षेत्र	एकापे-क्षा अधि-क वेळा लागव-डीखालील क्षेत्र	लाग-वडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
6	आर्वी	95-96	-	30	-	-	26183	48036	1900	46136
		97-98	-	21	-	21	29800	49501	1653	47848
7	आष्टी	95-96	-	5	-	-	14647	24401	995	23406
		97-98	-	-	-	-	5387	23200	1011	22189
8	कारंजा	95-96	-	-	-	-	22530	39532	2842	36690
		97-98	-	-	-	-	27204	59106	9058	50048
जिल्हा एकूण		95-96	-	206	-	3	237322	418393	43211	375682
		97-98	-	182	-	297	252062	451170	36216	414954

टिप : 1) सन 1995-96 ची माहिती पूर्ण सुधारीत आहे. 2) सन 1997-98 ची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार : कृषि आयुक्तालय, पुणे, व जिल्हा ऋतु व पिके अहवाल, 1997-98

मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन

जिल्हा : वर्धा

वर्ष : 1999-2000

1) दर हेक्टरी उत्पादन - किलोमध्ये, 2) एकूण उत्पादन - "00" मॅ. टनात.

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4	1	2	3	4
1	तांदूळ	600	3	17	जवस	332	6
2	गहू	1216	255	18	भुईमूग	820	50
3	ज्वारी	779	394	19	मोहरी	307	1
4	बाजरी	513	1	20	तीळ	333	4
5	बाली	-	-	21	एरंडी	333	1
6	मका	1000	2	22	ऊस	86	2327
7	नाचणी	-	-	23	नारळ	-	-
8	इतर धान्ये	1050	3	24	कापूस (सरकी विरहित)	222	1751
9	एकूण धान्ये	905	658	25	ताग	-	-
10	हरभरा	531	112	26	मेस्टा(अंबाडी)	-	-
11	तूर	913	450	27	तंबाखू	-	-
12	उडीद	331	2	28	एकूण औषधी व अमली पदार्थ	-	-
13	मुग	353	5	29	सुंठ (आले)	1000	5
14	मसूर	-	-	30	मिरची (लाल)	487	6
15	इतर कडधान्ये	779	4	31	हळद	985	36
16	एकूण कडधान्ये	797	573	32	बटाटा	-	-

टिप : 1) ऊसाचे उत्पादन ड्रेसड केनच्या स्वरूपात आहे. 2) सुंठ/आले व हळद या पिकाचे क्षेत्र हेक्टर मध्ये असून उत्पादन टनामध्ये आहे. 3) कापसाचे उत्पादन "00" गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गाठ = 170 कि. ग्रॅ.

आधार:- कृषी आयुक्तालय, पुणे.

विविध सांधनांनी ओलिता खाली असलेले तालुकावार क्षेत्र
1995-96 व 1997-98 या वर्षाकरिता

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र पृष्ठ भागीय	ओलिता- खालील विहिरी	ओलिता- खालील निठवळ क्षेत्र	ओलिता- खालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्राची एकूणलागवडी खालील क्षेत्रा- शी टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	95-96	825	2987	3812	4802	52300	9.18
		97-98	-	4903	4900	4900	58583	8.36
2	सेलु	95-96	1868	1868	3736	3689	49973	17.39
		97-98	-	2086	2086	5599	55074	10.17
3	समुद्रपुर	95-96	86	2532	2618	3223	80856	3.99
		97-98	86	3312	3398	3398	78480	4.33
4	हिंगणघाट	95-96	450	1477	1927	2509	66065	3.80
		97-98	-	2885	2885	2885	74802	3.86
5	देवळी	95-96	127	670	797	1823	57730	3.16
		97-98	-	3686	3886	3686	52424	7.03
6	आर्वी	95-96	255	937	1192	2861	48036	5.96
		97-98	29	3198	3227	3227	49501	6.52
7	आष्टी	95-96	76	2118	2189	2994	24401	12.27
		97-98	4	2930	2934	2934	23200	12.65
8	कारंजा	95-96	-	1987	1987	3314	39532	9.56
		97-98	-	1899	1899	5419	59106	9.17
जिल्हा एकूण		95-96	3687	14571	18258	30715	418893	7.33
		97-98	119	24899	25215	32348	451170	7.10

टिप :- सन 95-96 ची माहिती पूर्ण सुधारीत असून 97-98 ची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार :- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे

2) जिल्हा ऋतू व पिके अहवाल 1997-98

...37..

तक्ता क्र. 3.5

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे तालुकावार क्षेत्र
सन 1995-96 व 1997-98 च्या वर्षाकरिता.

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी	इतर तृणधान्ये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	95-96	1	2437	-	-	-	-	-	-	-
		97-98	-	2300	-	-	-	-	-	-	-
2	सेलू	95-96	-	4495	-	-	-	-	-	-	-
		97-98	-	2969	-	-	-	-	35	-	-
3	समदपुर	95-96	10	1471	-	-	-	-	-	-	-
		97-98	-	2402	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंमणघाट	95-96	1	1735	-	-	-	-	-	-	-
		97-98	-	1781	-	-	-	-	1	-	-
5	देवळी	95-96	-	846	-	-	-	-	-	-	-
		97-98	-	1070	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	95-96	-	1112	-	-	-	-	-	-	-
		97-98	-	1179	-	-	-	-	-	-	-
7	आष्टी	95-96	-	521	-	-	-	-	-	-	-
		97-98	-	521	-	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	95-96	-	1522	-	-	-	-	-	-	-
		97-98	-	1795	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा	एकूण	95-96	12	14139	-	-	-	-	-	-	-
		97-98	-	14017	-	-	-	-	36	-	-

पुढे चालू....

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकांसाठी ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण तृण-धान्ये	हरभरा	तूर	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	ऊस	मसाल्याचे पदार्थ
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	वर्धा	95-96	2438	330	35	2	-	367	2305	622	192
		97-98	2300	-	-	-	-	-	2300	500	163
2	सेलु	95-96	4495	857	-	-	-	357	5352	1054	188
		97-98	3004	627	-	-	-	627	3631	927	191
3	समुद्रपुर	95-96	1481	776	-	58	-	834	2315	52	364
		97-98	2402	413	-	-	1	414	2816	30	67
4	हिंमणघाट	95-96	1736	231	2	1	-	234	1970	-	143
		97-98	1782	242	-	1	-	243	2025	106	158
5	द्वेवळी	95-96	846	183	22	-	-	205	1051	191	116
		97-98	1070	415	1	-	65	481	1551	247	157
6	आर्वी	95-96	1112	356	-	-	-	356	1468	226	92
		97-98	1179	336	-	-	-	336	1515	365	87
7	आष्टी	95-96	521	276	-	25	-	301	822	6	100
		97-98	521	270	740	-	40	1050	1571	6	71
8	कांझा	95-96	1522	668	-	-	-	668	2190	-	7
		97-98	1795	1747	-	33	-	1780	3575	-	127
जिल्हा		95-96	14151	3677	59	86	-	3822	17973	2151	1202
एकूण		97-98	14053	4050	741	34	106	4931	18984	2181	1021

पुढे चालू..

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

निरनिराव्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	जवस सूर्य फूल
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	वर्धा	95-96	481	430	-	4530	271	-	272	-	-
		97-98	331	358	708	4360	400	-	400	-	-
2	सेलु	95-96	714	373	-	7681	-	-	-	1008	-
		97-98	600	71	-	5420	19	-	19	114	-
3	समुद्रपुर	95-96	104	136	-	2971	11	-	11	1	240
		97-98	63	216	-	3192	3	-	3	21	179
4	हिंगणघाट	95-96	98	256	-	2467	8	-	8	10	14
		97-98	112	334	113	2848	18	-	18	6	1
5	देवळी	95-96	210	119	-	1687	10	-	10	120	6
		97-98	228	759	-	2942	704	5	709	-	30
6	आर्वी	95-96	1012	51	-	2849	7	-	7	5	-
		97-98	1064	167	2	3200	9	-	9	-	-
7	आष्टी	95-96	1183	198	-	2309	-	-	-	680	-
		97-98	361	163	174	2346	101	3	104	470	4
8	कारंजा	95-96	1538	32	-	3767	-	-	-	47	-
		97-98	1614	18	5	5339	69	11	80	-	-
जिल्हा		95-96	5340	1595	-	28261	308	-	308	1871	260
एकूण		97-98	4373	2086	1002	29647	1323	19	1342	611	214

... 40...

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालु
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा : वर्धा

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करड-ई	इतर गळी-ताची पिके	एकूण गळी-ताची पिके	तंबा-खू	इतर औष-धी व माद-क प-दार्थ	एकूण औष-धी व माद-क प-दार्थ	चा-या-ची पिके	संकीर्ण असाद्य पिके	एकूण असाद्य पिके	ओलि-ताखा-लील एकूण क्षेत्र
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	वर्धा	95-96	-	-	-	-	-	-	-	-	272	4802
		97-98	-	40	40	-	-	-	-	-	440	4900
2	सेलु	95-96	-	-	1008	-	-	-	-	-	1008	8689
		97-98	-	-	114	-	-	-	46	-	179	5599
3	समुद्रपुर	95-96	-	-	241	-	-	-	-	-	252	3223
		97-98	-	3	203	-	-	-	-	-	206	3398
4	हिंमणघाट	95-96	-	-	24	-	-	-	10	-	42	2509
		97-98	-	2	9	-	-	-	7	3	37	2885
5	देवळी	95-96	-	-	126	-	-	-	-	-	136	1823
		97-98	-	4	34	-	-	-	1	-	744	3686

पुढे चालु.

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- वर्धा

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र	तहसील	वर्ष	करड-ई	इतर गळी-ताची पिके	एकूण गळी-ताची पिके	तंबा-खू	इतर औष-धी व माद-क प-दार्थ	एकूण औष-धी व माद-क प-दार्थ	चा-या-ची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलि-ताखा-लील एकूण क्षेत्र
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
6	आर्वी	95-96	-	-	5	-	-	-	-	-	12	2861
		97-98	-	-	-	-	-	-	9	-	18	3227
7	आष्टी	95-96	-	-	680	-	-	-	5	-	685	2994
		97-98	-	10	484	-	-	-	-	-	588	2984
8	कांजा	95-96	-	-	47	-	-	-	-	-	47	3814
		97-98	-	-	-	-	-	-	-	-	80	5419
जिल्हा		95-96	-	-	2131	-	-	-	15	-	2454	30715
एकूण		97-98	-	59	884	-	-	-	63	3	2292	32048

टिप :- 1) सन 1995-96 ची माहिती पूर्ण सुधारीत आहे.
2) सन 1997-98 ची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार :- 1) कृषि आयुक्तालय, पुणे.
2) वार्षिक ऋतु व पिके अहवाल 1997-98

अ. क्र	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरीवर डिझेल पंप	बासविलेले विजेचे पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	1995-96	4068	122	2035	670	-
		1997-98	3051	20	1810	585	3051
2	सेलु	1995-96	750	7	2276	250	350
		1997-98	4259	15	4259	791	-
3	समुद्रपुर	1995-96	2955	485	1692	811	775
		1997-98	1455	425	1692	-	2506
4	हिंगणघाट	1995-96	3016	155	2512	1145	1204
		1997-98	4315	127	2430	926	384
5	देवळी	1995-96	2606	22	2582	407	1033
		1997-98	2808	-	2671	-	-
6	आर्वी	1995-96	3764	42	2369	520	1970
		1997-98	3811	30	3811	530	3811
7	आष्टी	1995-96	4301	17	4103	193	1252
		1997-98	4310	26	4103	193	4103
8	कारंजा	1995-96	4278	30	1395	240	-
		1997-98	4139	194	3891	1200	-
जिल्हा		1995-96	25738	880	18964	(*) 4236	(#) 6584
एकूण		1997-98	28148	837	24667	4225	13855

आधार 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे.

2) जिल्हा ऋतु पीके अहवाल 97-98

टिप (*) दुरुस्ती मुळे, पाणी नसल्याने

सदर विहिरीची संख्या कमी झाली.

(#) अती वृष्टीमुळे विहिरी बुजून गेल्या कारणाने व दुरुस्तीमुळे विहिरीची संख्या कमी झाली.

तक्ता क्र. 3. 6(ब)

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपांची संख्या
जिल्हा : वर्धा वर्ष : 1999-2000

अ. क्र.	तहसील	यशस्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत पंपांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा	50	50	-	535	40
2	सेलु	05	04	-	347	27
3	समुद्रपुर	12	12	-	375	33
4	हिंगणघाट	47	45	-	351	42
5	देवळी	30	30	-	308	29
6	आर्वी	06	06	1	338	21
7	आष्टी	-	-	1	158	16
8	कारंजा	04	1	1	233	14
जिल्हा एकूण		154	148	03	2645	222

टिप : रकाना क्रमांक 6 व 7 ची आकडेवारी संघीत आहे.

आधार : उपअभियंता (यांत्रिकी) भुजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, वर्धा.

तक्ता क्र. 3.7
लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा :- वर्धा

वर्ष :- 1999-2000

अ. क्र.	तहसील	पुर्ण झालेल्या कामांची (संख्या)				उपयोगात असलेली कामे (संख्या)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	स्वाजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	स्वाजगी/सहकार	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	-	1	1	2	-	1	7	8
2	सेलु	-	1	10	11	-	1	10	11
3	समुद्रपुर	-	-	3	3	-	-	3	3
4	हिंगणघाट	-	1	4	5	-	1	3	4
5	देवळी	-	-	11	11	-	-	9	9
6	आर्वी	-	10	4	14	-	10	5	15
7	आष्टी	-	3	3	6	-	3	2	5
8	कारंजा	-	2	2	4	-	2	2	4
जिल्हा एकूण		-	18	38	56	-	18	41	59

पुढे चालु ..

तक्ता क्र. 3.7 पुढे चालू

लघुपाटबंधा-याची कामे

जिल्हा :- वर्धा

वर्ष :- 1999-2000

अ. क्र.	तहसील	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलिताखालील निठवळ क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	वर्धा	-	273	100	373	-	171	100	271
2	सेलु	-	607	138	745	-	337	138	505
3	समुद्रपूर	-	-	247	247	-	-	247	247
4	हिंगणघाट	-	342	43	385	-	111	43	154
5	देवळी	-	-	62	62	-	-	62	62
6	अर्वी	-	6574	13	6587	-	3996	13	4009
7	आष्टी	-	1180	7	1187	-	782	7	789
8	कारंजा	-	1052	79	1131	-	522	79	601
जिल्हा एकूण		-	10028	689	10717	-	5949	689	6638

टिप - लघु प्रकल्प हे कार्यकारी अभियंता वर्धा पाटबंधारे यांचे कडे हस्तांतरीत करण्यात आल्यामुळे माहिती निरंक समजावी.

- आधार ३) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, वर्धा.
 2) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, वर्धा.
 3) जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, वर्धा.

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : वर्धा

30 जून 2000 अखेरची

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प
1	2	1)	2) 3)
1	प्रकल्पाचे नांव	बोर प्रकल्प, बोरी,	धाम प्रकल्प, महाकाळी
2	प्रकल्पाचे स्थान	ता. सेलु	ता. आर्वी
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1965	1986
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखांत	371.91	5373.00 - 101.87
4	धरण		
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	मो 36.27	32.35 18.15
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	ठे 36.27	33.35 18.15
5	कालवा		
	अ) एकूण लांबी (कि. मी.)	प्र 21.60	47.72 13.20
	ब) पूर्ण लांबी -"-	क 21.60	47.12 13.20
6	कमाल क्षमता(द. ल. घ. मी)	ल्प 127.35	62.51 8.75
7	30.6.00 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द. ल. घ. मी.)	ना 27.41	12.51 0.99
8	एकूण लाभक्षेत्र	ही 35584	15783 2914
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	24055	10610 2262
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	13360	7090 1822
11	सध्या 99-2000 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)		
	अ) बारमाही	373	140
	ब) हंगामी	7260	2872 1021

तक्ता क्र. 3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : वर्धा

30 जून 2000 अखेरची

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
1	2	4)	5)	6)	7)
1	प्रकल्पाचे नांव	डोंगरगाव प्रकल्प, मदन	मदन प्रकल्प, जोधरा प्रकल्प, लालनाला		
2	प्रकल्पाचे स्थान	मदन	जुनवाडी	झुनका	प्रकल्प, कोरा
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	ता. आर्वी 1971-72	ता. सेतु काम सुरु आहे. 2003	ता. समुद्रपूर काम पूर्ण झाले नाही 2000	ता. समुद्रपूर काम पूर्ण झाले नाही 2002
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखांत	37.88	3313.00	4099.84	3069.88
4	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	16.97	25.25	14.21	13.34
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	16.97	-	14.21	-
5	कालवा				
	अ) एकूण लांबी (कि. मी.)	7.00	24.00	उ. का. 37 डा. का. 31.64	6.95
	ब) पूर्ण लांबी	7.00	-	उ. का. 37 डा. का. 27	-
6	कमाल क्षमता(द. ल. घ. मी)	4.44	10.56	34.72	26.13
7	30.6.97 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द. ल. घ. मी.)	0.93	-	11.28	-
8	एकूण लाभक्षेत्र	1940	5090	6138	7285
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	972	4068	4907	6580
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	632	2543	4025	5400
11	सध्या 95-96 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)				
	अ) बारमाही	37	काम सुरु आहे	-	-
	ब) हंगामी	263	काम सुरु आहे	1654	-

टिप:- उ. का. = उजवा कालवा, डा. का. = डावा कालवा.

तक्ता क्रमांक -3.9

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या

वर्ष- 1990-91		वर्ष- 1990-91 (क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये)									
अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	वैयक्तिक धारण संख्या	संयुक्त धारण क्षेत्र फळ	संयुक्त धारण संख्या	संयुक्त धारण क्षेत्र फळ	संयुक्त धारण संख्या	संयुक्त धारण क्षेत्र फळ	संयुक्त धारण संख्या	संयुक्त धारण क्षेत्र फळ	पूर्णपणे ओलिताखालील संख्या	क्षेत्र फळ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	0.02 हेक्टर खालील	11	-	1	-	-	-	12	-	-	-
2	0.02 - 0.5 हेक्टर	2529	816	394	28	34	8	2657	852	75	25
3	0.5 - 1.0 -- "	15459	12573	289	229	51	40	15799	12842	202	146
4	1.0 - 2.0 -- "	44039	64266	1065	1565	85	123	45189	65954	380	465
5	2.0 - 3.0 -- "	25759	62113	771	1893	73	185	26603	64191	99	203
6	3.0 - 4.0 -- "	14670	50698	563	1944	52	184	15285	52826	871	2695
7	4.0 - 5.0 -- "	9834	43648	446	1985	38	170	10318	45803	15	34
8	5.0 - 7.5 -- "	12183	73815	523	3186	63	382	12769	77383	-	-
9	7.5 - 10.0 -- "	4675	39836	245	2100	44	37	4964	42314	2	17
10	10.0 - 20.0 -- "	3344	42715	224	2955	52	692	3620	46362	8	12
11	20.0 हेक्टर पेक्षा जास्त	289	6224	18	504	35	142	292	8140	8	35
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		132742	396704	4239	16389	527	3574	167503	416667	1655	3632

तक्ता क्रमांक -3.9 पुढे सुरु ..

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित

जिल्हा:- वर्धा		धारण जमिनीची संख्या.					(क्षेत्रफळ- हेक्टरमध्ये)				
		वर्ष:- 1990-91									
अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	पूर्णपणे जिरा-ईत धारण संख्या	अंशतः ओलिताखालील धारण संख्या	ओलिताखालील एकूण क्षेत्र-फळ	ओलिताखालील क्षेत्र संख्या	निव्वळ ओलिताखालील क्षेत्र संख्या	संपूर्ण मालकीचे व कसलेले क्षेत्र संख्या	क्षेत्रफळ			
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1	0.02 हेक्टरखालील	-	-	-	-	-	-	-	12	-	
2	0.02 - 0.05 हेक्टर	2263	696	78	27	15	153	40	2657	852	
3	0.05 - 1.0 -- " --	14465	11130	792	626	317	994	463	15781	12828	
4	1.0 - 2.0 -- " --	39447	54152	4716	6888	2807	5096	3272	45146	65889	
5	2.0 - 3.0 -- " --	22472	50025	3724	8714	2833	3823	3036	26580	64137	
6	3.0 - 4.0 -- " --	11701	36456	2594	8475	2260	3465	4955	15240	52665	
7	4.0 - 5.0 -- " --	7814	30749	2426	10021	3588	2441	3622	10312	45774	
8	5.0 - 7.5 -- " --	9434	49971	3264	18208	4894	3264	4894	12722	77094	
9	7.5 - 10.0 -- " --	3593	26039	1360	10633	2657	1362	2674	4938	42111	
10	10.0 - 20.0 -- " --	2463	25815	1144	12490	2531	1147	2543	3569	45563	
11	20.0 हेक्टर पेक्षा जास्त	194	3675	89	1909	231	97	266	292	8140	
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		113846	288708	20187	77991	22133	21842	25765	137249	415053	

तक्ता क्रमांक :- 3.9 पुढे सुरु ..

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या.

जिल्हा :- वर्धा वर्ष :- 1990-91 (क्षेत्रफळ- हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	संपूर्ण भाडेपट्टीचे धारण		संपूर्ण इतरांमार्फत कसलेले धारण		अंशतः मालकीचे/इतरांमार्फत कसलेले धारण		अंशतः भाडेपट्टीचे आणि कसलेले धारण		
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	मालकीचे क्षेत्र	भाडेपट्टीचे क्षेत्रफळ	इतरांमार्फत कसलेले क्षेत्र	एकूण क्षेत्रफळ
1	2	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	0.02 हेक्टरखालील	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	0.02 - 0.05 हेक्टर	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	0.05 - 1.0	12	9	3	3	3	2	-	-	2
4	1.0 - 2.0	13	20	11	14	19	20	7	4	31
5	2.0 - 3.0	-	-	3	8	20	26	3	17	46
6	3.0 - 4.0	3	11	6	20	36	70	23	37	130
7	4.0 - 5.0	-	-	-	-	6	18	10	1	29
8	5.0 - 7.5	3	18	6	38	38	127	39	67	233
9	7.5 - 10.0	4	31	-	-	22	117	53	2	172
10	10.0 - 20.0	-	-	-	-	51	470	162	167	799
11	20.0 हेक्टर पेक्षा जास्त	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		35	89	29	83	195	850	297	295	1442

आधार : महा. शासनाच्या कृषि विभागाने 1990-91 मध्ये घेतलेल्या कृषि गणनेतील सांख्यिकी तक्ते

कृषिविषयक अवजारे - पशु गणना

जिल्हा : वर्धा

वर्ष : 1992

अ. क्र.	तहसील	नागरांची संख्या		बैलगा-इया संख्या	ऊसाचे चरक		ओलीतासाठी		ट्रक्टर संख्या	तेलघाणी	
		लाक-डी	लोखंडी		शक्ति-चालणारे	बैल म-दतीने चालणारे	तेला-चालणारे	विद्युत पंप		विद्यु-त शक्ति-चालणारी	इतर शक्ति-चालणारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	3721	2325	5889	4	-	42	3924	71	-	-
2	सेलु	3831	2632	3826	-	4	236	4323	46	-	-
3	समुद्रपूर	7684	1640	5549	-	-	172	1576	50	-	-
4	हिंमणघाट	4958	2117	5476	-	6	178	2234	25	-	-
5	देवळी	3928	2081	3563	1	-	51	1947	15	-	-
6	आर्वी	3861	2334	3870	2	31	91	2207	21	-	-
7	आष्टी	2611	1411	1251	-	-	-	1291	18	-	-
8	कारंजा	3300	1854	4223	-	-	-	-	66	-	-
जिल्हा एकूण		33894	16394	33647	7	41	770	17502	312	-	-

आधार : पशुसंवर्धन संचालनालय, पुणे. [पशुगणना 1992]

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा : वर्धा

वर्ष : 1999-2000

अ. क्र.	तहसील	बा						ब			
		(अ) दुष्काळ		व		ति		टंचाई		व	
		एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन महसूल पूर्ण वा निलंबन दिलेले गावे संख्या	अंदाजित हानी पिका नष्टे	पशुधन मालमत्ता इ.ची हानी	मदतीची घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेतजमिन अधिनियम सखली दिलेली तगाई रुपये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	वर्धा	153									
2	सेलु	172									
3	समुद्रपूर	222									
4	हिंमणघाट	187					नि. रं.क.				
5	देवळी	150									
6	आर्वी	220	4	3	4						
7	आष्टी	154									
8	कारंजा	121									
जिल्हा		1379	4	3	4						
एकूण											

पुढे चालु ...

तत्का क्रमांक : 3.11 पुढे सुरु ..

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा : वर्धा

वर्ष : 1999-2000

अ.	तहसील	ब									
		(ब)	अ	व	र्ष	ण	स	दृ	श	प	रि
		एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त लोक संख्या	जमिन महसुल पूर्ण निलंबन दिली गावे संख्या	अंदाजित हानी रु. पिक न येणे	पशुधन मालमत्ता इ.	मदतीची घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेत जमिन अधिनिघमाखाली दिली तगाई रुपये
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	वर्धा	153	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	172	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपूर	222	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	187	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	आष्टी	154	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	1379	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालु

तक्ता क्रमांक : 3.11 पुढे सुरु ..

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा : वर्धा

वर्ष : 1999-2000

अ. तहसील	बा						ब						
	(क)		पू				र						
	एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त लोक-संख्या	जमिन महसु-ल पूर्ण निलंब-न दि-लेली गावे संख्या	अंदाजित हानी रु. पिक पशु-धन माल-मत्ता इ.	मदती-ची हा-ती घे-तलेली कामे	कामा-वर घेतले-ल्यांची संख्या	केले-ला स्वर्च रुपये	शेत ज-मिन अधि-निय-मासा-ली दि-लेली तगाई रुपये				
1	2	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32		
1 वर्धा	153	}											
2 सेलु	172												
3 समुद्रपूर	222												
4 हिंमणघाट	187												
5 देवळी	150												
6 आर्वी	220												
7 आष्टी	154												
8 कांजा	121												
जिल्हा एकूण	1379												

नि. रं. क.

आधार : मा. जिल्हाधिकारी (महसूल शाखा), वर्धा.

तक्ता क्र. 3.12

टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती
जिल्हा : वर्धा वर्ष : 1999-2000

अ. क्र.	तहसील	मंडळाचे नांव	मंडळातील गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
1	2	3	4	5
1	वर्धा	वर्धा, आंजी, वायफड, सेवाग्राम, वायगांव (5)	153	
2	सेलु	सेलु, सिंदी, हिंगणी झडसी (4)	172	
3	समुद्रपुर	समुद्रपुर, गिरड, मांडगांव, काढळी, नंदोरी, कोरा (6)	222	
4	हिंगणघाट	हिंगणघाट, अल्लीपूर, वडनेर, कानगांव, सावली(बा), पोहणा (6)	187	
5	देवळी	देवळी, पुलगांव, भिडी, गिरोली, (4)	150	
6	आर्वी	आर्वी, रोहणा, वाढोणा, खरांगणा, (4)	220	
7	आष्टी	आष्टी, साहूर, (2)	154	
8	कारंजा	कारंजा, सारवाडी, कन्नमवार ग्राम (3)	121	
जिल्हा एकूण		34	1379	-

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 4.1

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा: वर्धा

अ. क्र.	तहसील	विदेशी/संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील बैल				
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा करिता उपयोगात लिले बैल	पैदाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले बैल	एकूण (3 ते 6)
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा	36	39	573	21	469
2	सेलु	65	130	562	44	801
3	समुद्रपुर	9	75	341	43	466
4	हिंगणघाट	15	24	99	16	154
5	देवळी	49	35	252	23	359
6	आर्वी	21	46	466	23	556
7	आष्टी	2	5	62	18	87
8	कारंजा	31	67	461	27	586
जिल्हा एकूण		228	419	2616	215	3478

पुढे चालु ..

...57...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	विदेशी / संकरित गाई व बैल					
		अडीच वर्षावरील गाई					
		दुभत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई	विदेशी/संकरित अडीच वर्षापर्यंत-	एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल
1	2	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	2590	2135	1608	6333	2416	9218
2	सेलु	2079	1512	1239	4830	2020	7651
3	समुद्रपुर	535	567	403	1507	372	2845
4	हिंगणघाट	520	470	312	1302	656	2112
5	देवळी	842	645	580	2067	816	3242
6	आर्वी	947	854	596	2397	1094	4047
7	आष्टी	129	140	101	370	173	630
8	कारंजा	1036	713	696	2445	1156	4187
जिल्हा एकूण		8678	7036	5535	21251	9203	33932

पुढे चालू...

...58...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालु

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षावरील बैल				तीन वर्षावरील गाई		
		केवळ पै- दाशीसां- ठी वापर- लेले वळू	पैदाशी व कामाकरि- ता उपयो- गात आण- लेले	केवळ कामा- करिता वापरलेले	इतर बैल	एकूण ३ वर्षाव- रील बै- ल(14+15 +16+17)	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या गाई
1	2	14	15	16	17	18	19	20
1	वर्धा	95	61	17088	237	17481	5858	12968
2	सेलु	137	180	15772	110	16199	5976	7820
3	समुद्रपुर	276	303	24197	638	25414	6222	12888
4	हिंमणघाट	72	66	23846	709	24693	7930	15531
5	देवळी	297	149	13910	403	14759	4370	12134
6	आर्वी	318	306	13054	295	13973	5390	13276
7	आष्टी	101	32	6602	219	6954	4287	8271
8	कांजा	251	268	11718	317	12554	5578	11076
जिल्हा एकूण		1547	1365	126187	2928	132027	45611	93964

पुढे चालु...

...59...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालु

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल				
		३ वर्षांवरील गाई		तीन वर्ष व त्याखालील	एकूण देशी	विदेशी / संकरीत
		इतर	एकूण गाई	देशी वासरे	गाई व बैल (18+22+23)	व देशी एकूण गाई व बैल (13+14)
1	2	21	22	23	24	25
1	वर्धा	196	19022	14557	51060	60278
2	सेलु	90	13886	11524	41609	49260
3	समुद्रपुर	164	19274	18086	62774	65619
4	हिंगणघाट	87	23548	19949	68190	70302
5	देवळी	245	16749	13288	44796	48038
6	आर्वी	100	18766	13826	46565	50612
7	आष्टी	147	12705	8659	28318	28948
8	कारंजा	4	16658	12729	41941	46128
जिल्हा एकूण		1033	140608	112618	385253	419185

पुढे चालु...

...60...
 तबता क्रमांक 4.1 पुढे चालु

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	महशी व रेडे					३ वर्षावरील महशी	
		तीन वर्षावरील रेडे			इतर	एकूण रेडे	दुभत्या	आटलेल्या व न व्यायलेल्या
		केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशी साठी कामासाठी ठेवलेले	केवळ कामासाठी ठेवलेले				
1	2	26	27	28	29	30	31	32
1	वर्धा	157	12	34	18	221	2568	3103
2	सेलु	143	15	60	10	228	1601	1488
3	समुद्रपुर	94	31	21	25	170	1291	1866
4	हिंमणघाट	151	16	4	20	191	2744	3381
5	देवळी	85	15	12	15	127	1214	1468
6	आर्वी	191	33	39	14	277	2914	3113
7	आष्टी	109	4	6	5	124	3147	1457
8	कारंजा	278	7	4	50	322	2832	3540
जिल्हा एकूण		1208	133	179	140	1660	18311	19416

पुढे चालु...

अनुसूची क्रमांक 4.1 का प्रथम भाग

तहसीलवार मसूदा (1998) का प्रथम भाग

जिल्हा व वर्धा

अ. क्र.	तहसील	महशी व रिके			एकूण गोजातीय	
		३ वर्षावरील महशी इतर	एकूण महशी	रिके ३ वर्षे व त्याखालील		
1	2	33	34	35	36	37
1	वर्धा	48	5719	3287	9227	69505
2	सेलु	27	3116	2255	5599	54859
3	समुद्रपुर	34	3191	2288	5599	71218
4	हिंगणघाट	9	6184	3884	10209	88511
5	देवळी	51	2733	1529	4389	52427
6	आर्वी	25	6052	3639	9968	60580
7	आष्टी	15	2819	1678	4621	33569
8	कारंजा	28	6400	3482	10204	56332
जिल्हा एकूण		237	36164	21992	59816	479001

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	मेंढया	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कोंबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
1	2	38	39	40		42	43	44
1	वर्धा	643	29653	99	1347	101247	36456	36842
2	सेलु	98	24256	51	747	80011	33279	33341
3	समुद्रपुर	2326	25074	331	836	99785	32016	32194
4	हिंगणघाट	181	31062	39	953	112746	37744	37751
5	देवळी	426	22624	68	1024	76569	27115	27126
6	आर्वी	2261	21784	16	681	85322	26364	26701
7	आष्टी	1756	10451	42	655	46473	11262	11317
8	कांजा	38	13619	17	291	70297	13796	13835
जिल्हा	एकूण	7729	178523	663	6534	672450	218032	219157

आधार : पशुगणना 1992

तक्ता क्रमांक : 4.2

जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या : 1999 - 2000

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार								
		पशुवैद्यकीय सर्व चिकित्सालये	पशुवैद्यकीय दवाखाने राज्य स्थानिक स्तर	पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे	पशुरोग अन्वेषण केंद्रे/प्रयोगशाळा राज्य विभागीय	फिरते पशुरोग नियंत्रण पध्दके	फिरते पशुवैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पध्दके		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वर्धा	1	-	4	7	-	-	1	-	-
2	सेलु	-	-	3	3	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	-	-	3	9	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	4	11	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	3	8	-	-	-	-	-
6	आर्वी	-	-	3	5	-	-	-	-	-
7	आष्टी	-	-	2	4	-	-	-	-	-
8	कांझा	-	-	3	3	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		1	-	25	50	-	-	1	-	-

पुढे चालु.

तक्ता क्रमांक : 4.2 पुढे चालु

जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या : 1999 - 2000

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार										
		कृत्रिम सेतन प्रशिक्षण केंद्रे	विभागीय कृत्रिम सेतन केंद्रे	जिल्हा कृत्रिम सेतन केंद्रे	आधार भूत ग्राम केंद्रे	कृत्रिम जिल्हा परिषदा डील	सेतन आधार भूत ग्राम केंद्रा- खाली	विभागीय केंद्रा- खाली	पशुपे- दास केंद्रे	सधन कुक्कुट वि- कास गट	मेष पैदा- स केंद्रे	शेळी पैदा- स केंद्रे
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	वर्धा	-	-	1	-	11	1	1	-	-	-	-
2	सेलु	-	-	-	-	6	-	7	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	11	-	1	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	-	-	-	2	8	9	-	-	-	-	-
7	आष्टी	-	-	-	-	6	1	-	-	-	-	-
8	कारंजा	-	-	-	-	7	1	6	1	-	-	-
जिल्हा एकूण		-	-	1	2	75	12	15	1	-	-	-

आधार : पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा.

तक्ता क्रमांक 4.3

रोगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (1999-2000)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यू
1	2	3	4
1	एकूण पशूधनाची मृत्यू संख्या <u>गाई, म्हशी व बैल</u>		
	अ) घटसर्प	0	0
	ब) लाळ्या (पायलाग)	0	0
	क) फ-या	3	3
	ड) फासी	0	0
	इ) सरा	0	0
	ए) देवी	0	0
	व) इतर	0	0
	<u>एकूण :</u>	3	3
2	मढ्या व बक-या		
	अ) फ-या	0	0
	ब) न्युमोनिया	0	0
	क) लाळ्या (पायलाग)	0	0
	ड) देवी	0	0
	इ) इतर	0	0
	<u>एकूण :</u>	0	0
3	कोंबड्या		
	अ) राणीखेत (मानमोडी)	0	0
	ब) देवी	0	0
	क) बुळकांडी	0	0
	ड) इतर	0	0
	<u>एकूण :</u>	0	0

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, वर्धा.

तबता क्रमांक 4.3 (अ)

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष (1999-2000)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खर्चीकरण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ-6 पैकी संकरित वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	66319	2509	5088	1588	1515	98034
2	सेलु	31695	2347	4427	1551	1396	61394
3	समुद्रपुर	45513	2943	3100	758	540	44386
4	हिंमाणघाट	51052	2909	3981	1000	731	57512
5	देवळी	37743	2041	2204	674	533	36062
6	आर्वी	54177	3705	5116	1506	1291	109622
7	आष्टी	27951	1065	1016	258	140	25018
8	कारंजा	31780	2808	2637	1093	893	51300
	जिल्हा एकूण	346230	20327	27619	8428	7039	433328

आधार : 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, वर्धा

2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि.प. वर्धा

तक्ता क्रमांक 4.4

मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या(1999-00)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	पशुवध गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे(संख्या)						
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मेंढ्या	शेळ्या/ बक-या	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	1	-	-	-	5280	-	-	5280
2	सेलु	1	-	-	-	1205	42	-	1247
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	1	-	-	-	2849	-	-	2849
5	देवळी	1	-	-	-	100	-	-	100
6	आर्वी	0	-	-	-	-	-	-	-
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		4	-	-	-	9434	42	-	9476

टिप :- पुलगांव व आर्वीचे अधिकृत कत्तलखाने सन 1999 - 2000 वर्षात बंद असल्यामुळे एकूण कत्तल केलेले जनावरे मागील वर्षाच्या तुलनेत कमी झाल्याचे दिसून येते.

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, वर्धा

तक्ता क्रमांक 4.5.

जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष (1999-2000) अस्थाई

जिल्हा :- वर्धा

(वनक्षेत्र चौ. कि. मी.)

अ. क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग			28	28
2	वन विभाग	519	339	161	1019
	जिल्हा एकूण	519	339	189	1047

टिप :- स्तंभ क्र. ३ मधील वन विभागाखालील " राखीव " क्षेत्रात महाराष्ट्र वनविकास महामंडळाकडे हस्तांतरीत केलेल्या वनक्षेत्राचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

तक्ता क्रमांक 4.6

जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने वर्ष (1999-2000)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (रु. हजारांत)
1	2	3	4	5
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	12.195	12.195	79969
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	37.100	37.100	4102
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	-	-	-
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	3730	3730	28
	ब) गवत इत्यादि (क्विंटल)	-	-	120
	क) विडी पाने (स्टॅ. बॅग)	14096.18	14096.18	9467
	ड) डिक (क्विंटल)	-	-	31
5	इतर			
	1. आपटा पाने	-	-	-
	2. मोहाची फुले (क्विं.)	-	-	-
	3. खाणी व सनिजे	-	-	-
	4. हिरडा (क्विंटल)	-	-	-
	5. आंबा	-	-	-
	6. रोशा	-	-	-
	7. लाख (क्विंटल)	-	-	-
	8. इतर	-	-	10991
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)	-	-	20637
	जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)	-	-	104708

टिप:- इमारती लाकडांमध्ये साग व सागफाट्यांचा समावेश आहे.

आधार:- विभागीय वन अधिकारी वर्धा

तक्ता क्रमांक 4.7

जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1999-2000)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	मत्स्यव्यवसायाखाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे. टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रुपये लाखांत)	मत्स्य व्यवसायासाठी आणलेले मत्स्यबीज लाखांत)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	36	158	645	860	202	12.40
2	सेलु	37	1052	1027	1110	265	14.05
3	समुद्रपुर	90	954	954	440	76	12.85
4	हिंगणघाट	42	44	44	78	17	0.99
5	देवळी	46	42	42	101	22	10.00
6	आर्वी	90	923	898	1205	245	22.39
7	आष्टी	79	78	78	137	40	8.87
8	कारंजा	40	180	180	269	57	8.45
	जिल्हा एकूण	460	3431	3868	4200	924	90.00

आधार : जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1999)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संकेतांक	संख्या			स्तंभ-6मधील कामगार		
			नोंदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	प्रपत्रे पाठविल्याने चालू कारखाने	एकूण	पुरुष	स्त्री
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पीक भाजीपाला व फळांची लागवड	011	2	0	0	0	0	0
2	कृषी व पशु संवर्धन सेवा (पशु चिकीत्सालय वगळून)	014	47	3	34	3489	2359	1130
3	मटन मासे फळभाज्या, तेल इत्यादी उत्पादने	151	13	3	8	105	105	0
4	दुधापासून निर्मित पदार्थांचे उत्पादने	152	2	0	1	31	30	1
5	कड धान्यापासून निर्मित उत्पादने	153	7	2	5	40	34	6
6	इतर खाद्यान्ना उत्पादने	154	1	0	1	686	686	0
7	मादक पेयांचे उत्पादने	155	4	0	2	19	16	3
8	सुत कातणे, विणणे व कापड तयार करणे	171	23	1	15	4278	4248	30
9	पादत्राणे तयार करणे	192	1	1	0	0	0	0
10	लाकूड कापावयाची गीरणी	201	39	0	36	125	125	0
11	लाकडापासून निर्मित उत्पादने	202	1	0	1	29	29	0
12	कागद व कागदापासूनची इतर उत्पादने	210	6	0	3	48	48	0
13	कोक ओव्हन वस्तुचे उत्पादने	231	1	1	0	0	0	0
14	मुळ रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	241	3	2	1	202	202	0
15	इतर रासायनिक पदार्थांचे उत्पादने	242	2	0	2	474	473	1

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1999)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संकेतांक	संख्या			स्तंभ-6मधील कामगार		
			नोंदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	प्रपत्रे पाठविणारे चालू कारखाने	एकूण	पुरुष	स्त्री
1	2	3	4	5	6	7	8	9
16	प्लास्टिक वस्तुचे उत्पादन	252	2	0	1	9	8	1
17	अधातू खनिजांचे उत्पादन (इतर वर्गीकरण न झालेले)	269	5	0	5	79	79	0
18	मूळ लोखंड व स्टीलचे उत्पादन	271	4	2	1	762	755	7
19	धातुच्या इतर वस्तुचे उत्पादने	289	1	0	1	8	8	0
20	विशेष्ट उपयोगांच्या यंत्राची निर्मिती	292	2	0	1	10	10	0
21	परिवहनासंबंधीच्या उपकरणांची निर्मिती [इतर वर्गीकरण न झालेले]	359	1	0	0	0	0	0
22	गॅसची निर्मिती व वितरण	402	1	0	1	12	12	0
23	पाण्याचे संकलन शुध्दीकरण व वितरण	410	1	0	0	0	0	0
24	यांत्रिक वाहणाची देखभाल व दुरुस्ती	502	6	0	4	261	256	5
25	वाहनाकरीता लागणाऱ्या इंधनाची किरकोळ विक्री	505	13	0	11	68	68	0
	जिल्हा एकूण.	-	188	15	134	10735	9551	1184

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1999)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संकेतांक	काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	संख्या	
				प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	स्तंभ 11 मधील कारखान्यातील कामगार
1	2	3	10	11	12
1	पीक भाजीपाला व फळांची लागवड	011	-	2	68
2	कृषी व पशु संवर्धन सेवा (पशु चिकीत्सालय वगळून)	014	652	10	471
3	मटन मासे फळभाज्या, वेल इत्यादी उत्पादणे	151	18	2	92
4	दुधापासून निर्मित पदार्थांचे उत्पादणे	152	11	1	128
5	कड धान्यापासून निर्मित उत्पादने	153	9	0	0
6	इतर खाद्यान्न उत्पादणे	154	119	0	0
7	मादक पदार्थांचे उत्पादने	155	7	0	4
8	सुत कातणे, विणणे व कापड तयार करणे	171	1310	7	99
9	पादत्राणे तयार करणे	192	0	0	0
10	लाकूड कापावयाची गीरणी	201	32	3	9
11	लाकडापासून निर्मित उत्पादने	202	9	0	0
12	कागद व कागदापासूनची इतर उत्पादणे	210	14	3	63
13	कोक ओव्हन वस्तुचे उत्पादणे	231	0	0	0
14	मुळ रासायनिक पदार्थांचे उत्पादने	241	69	0	0
15	इतर रासायनिक पदार्थांचे उत्पादने	242	144	0	0

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1999)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	संकेतांक	काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	संख्या	
				प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	स्तंभ 11 मधील कारखान्यातील कामगार
1	2	3	10	11	12
16	प्लास्टिक वस्तुचे उत्पादन	252	3	1	18
17	अधातू खनिजांचे उत्पादन (इतर वर्गीकरण न झालेले)	269	20	0	0
18	मूळ लोखंड व स्टीलचे उत्पादन	271	278	1	37
19	धातुच्या इतर वस्तुचे उत्पादने	289	2	0	0
20	विशिष्ट उपयोगांच्या यंत्राची निर्मिती	292	3	1	90
21	परिवहनासंबंधीच्या उपकरणांची निर्मिती [इतर वर्गीकरण न झालेले]	359	0	1	11
22	गॅसची निर्मिती व वितरण	402	4	0	0
23	पाण्याचे संकलन शुध्दीकरण व वितरण	410	0	1	5
24	यांत्रिक वाहणाची देखभाल व दुरुस्ती	502	86	2	84
25	वाहनाकरीता लागणाऱ्या हंधनाची किरकोळ विक्री	505	24	2	11
जिल्हा एकूण		-	2814	37	1190

वालु कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1999

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 कामगारां- पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	01 शेतकी, शिकारी व त्यासंबंधी सेवाउद्योग	1	8	2	36	12	406	23	1454	6	687
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक पेयांचे उत्पादन	9	43	6	76	4	121	1	51	1	128
3	17 वस्त्र निर्मिती	7	53	3	51	1	40	3	236	5	1150
4	20 लाकूड व लाकडापासून निर्मित वस्तुंचे उत्पादन	39	134	0	0	1	29	0	0	0	0
5	21 कागद व कागदापासून निर्मित वस्तुंचे उत्पादन	0	0	4	66	2	45	0	0	0	0
6	24 रसायने व त्यावर आधारीत उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0	3	676
7	25 रबर व प्लास्टीकची उत्पादने	1	9	1	18	0	0	0	0	0	0
8	26 इतर अधातू खनिज वस्तुंचे उत्पादन	0	0	3	39	2	40	0	0	0	0
9	27 मूळ धातूंचे उत्पादन	0	0	0	0	1	37	0	0	0	0
10	28 धातूच्या फॅब्रिकेटेड, वस्तुंची निर्मिती (घंते व उपकरणे वगळून)	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0
11	29 घंते व घंते सामुग्रीचे उत्पादन (घंते व उपकरणे वगळून)	0	0	1	10	0	0	1	90	0	0
12	35 परिवहनाच्या इतर उपकरणांचे उत्पादन	0	0	1	11	0	0	0	0	0	0
13	40 वीज, गॅस, वाफ व गरम पाण्याचा पुरवठा	0	0	1	12	0	0	0	0	0	0
14	41 पाण्याचे संकलन शुध्दीकरण व वितरण	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0
15	50 यांत्रिक वाहनाची विक्री देखभाल व दुरुस्ती, वाहनांच्या इंधनांचे विक्री वितरण	13	79	1	15	1	32	3	155	1	143
जिल्हा एकूण		72	334	23	334	24	750	31	1986	16	2784

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1999

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समुह व संकेतांक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व हून अधिक		ए. कू. ण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	18	14	15	16	17	18	19	20
1	01 शेतकी, शिकारी व त्यासंबंधी सेवाउद्योग	2	1442	0	0	0	0	46	4028
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक पेयांचे उत्पादन	1	686	0	0	0	0	22	1105
3	17 वस्त्र निर्माती	2	1451	1	1396	0	0	22	4377
4	20 लाकूड व लाकडापासून निर्मित वस्तुंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	40	163
5	21 कागद व कागदापासून निर्मित वस्तुंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	6	111
6	24 रसायने व त्यावर आधारीत उत्पादने	0	0	0	0	0	0	3	676
7	25 रबर व प्लास्टीकची उत्पा.	0	0	0	0	0	0	2	27
8	26 इतर अधातू खनिज वस्तुंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	5	79
9	27 मूळ धातुंचे उत्पादन	1	762	0	0	0	0	2	799
10	28 धातूच्या फॅब्रिकेटेड, वस्तुंची निर्माती (घंते व उपकरणे वगळून)	0	0	0	0	0	0	1	8
11	29 घंते व घंते सामुग्रीचे उत्पादन (घंते व उपकरणे वगळून)	0	0	0	0	0	0	2	100
12	35 परिवाहनाच्या इतर उपकरणांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	11
13	40 वीज, गॅस, वाफ व गरम पाण्याचा पुरवठा	0	0	0	0	0	0	1	12
14	41 पाण्याचे संकलन शुध्दीकरण व वितरण	0	0	0	0	0	0	1	5
15	50 यांत्रिक वाहनाची विक्री देसभाल व दुरुस्ती, वाहनांच्या इंधनाचे किरकोळ विक्री	0	0	0	0	0	0	19	424

जिल्हा एकूण

6 4341

1

1306

0

0

173

11925

टिप - अ] कारखान्यांची संख्या, ब] कामगारांची संख्या

आपार - संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, महा. आसन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.3

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (1999)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुलेखित		60 दिवसांपेक्षा कमी दिवस		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	01 शेतकी, शिकारी व त्यासंबंधी सेवाउद्योग	0	0	8	575	17	1135	4	204
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक पेयांचे उत्पादन	0	0	1	12	2	35	2	694
3	17 वस्त्र निर्मिती	0	0	0	0	1	53	0	0
4	20 लाकूड व लाकडापासून निर्मित वस्तुंचे उत्पादन	0	0	0	0	2	6	1	4
5	21 कागद व कागदापासून निर्मित वस्तुंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
6	24 रसायने व त्यावर आधारीत उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
7	25 रबर व प्लास्टीक उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
8	26 इतर अधातु खनीज वस्तुंचे उत्पादने	0	0	0	0	1	20	0	0
9	27 मूळ धातुचे उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
10	28 धातुच्या फेब्रीकेटड वस्तुंचे उत्पादने (यंत्रे, उपकरणे वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0
11	29 यंत्रे व यंत्रसामुग्री उत्पादने (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0
12	40 वीज, गॅस, वाफ व गरम पाण्याचा पुरवठा	0	0	0	0	0	0	0	0
13	50 यांत्रिक वाहनाची विक्री देखभाल व दुरुस्ती वाहनाच्या इंधनाच्या कीरकोळ विक्री	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	0	0	9	587	23	1249	7	902

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण (वर्ष 1999)

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या						एकूण	
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300हूनअधिक दिवस		अ	ब
		अ	ब	अ	ब	अ	ब		
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	01 शेतकी, शिकारी व त्यासंबंधी सेवाउद्योग	1	62	2	71	2	1442	34	3489
2	15 सादय पदार्थ व मादक पेयांचे उत्पादन	4	36	4	39	4	65	17	881
3	17 वस्त्र निर्माती	0	0	7	1801	7	2424	15	4278
4	20 लाकूड व लाकडापासून निर्मित वस्तुंचे उत्पादन	8	29	11	36	15	79	37	154
5	21 कागद व कागदापासून निर्मित वस्तुंचे उत्पादन	0	0	1	18	2	30	3	48
6	24 रसायने व त्यावर आधारीत उत्पादने	0	0	0	0	3	676	3	676
7	25 रबर व प्लास्टिक उत्पादने	0	0	0	0	1	9	1	9
8	26 इतर अधातु खनीज वस्तुंचे उत्पादने	0	0	0	0	4	59	5	79
9	27 मुळ धातुचे उत्पादने	0	0	0	0	1	762	1	762
10	28 धातुच्या फेब्रीकेटेड वस्तुंचे उत्पादने (यंत्रे, उपकरणे वगळून)	0	0	0	0	1	8	1	8
11	29 यंत्रे व यंत्रेसामुग्री उत्पादने [इतरत्र वर्गीकरण न झालेले]	0	0	0	0	1	10	1	10
12	40 वीज, गॅस, वाफ व गरम पाण्याचा पुरवठा	0	0	1	12	0	0	1	12
13	50 यांत्रिक वाहनाची विक्री देखभाल व दुरुस्ती वाहनाच्या इंधनाच्या किरकोळ विक्री	0	0	0	0	15	329	15	329
	जिल्हा एकूण	13	127	26	1977	56	5893	134	10735

टिप :- "अ" - कारखान्यांचे संख्या "ब" - कामगार

आधार :- औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संशोधनाच्या मंत्रालयाच्या आदेशांनुसार, मुंबई.

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींच्या तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : वर्धा

[रु. हजारात]

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	खेळते भांडवल रु.	कामगारां- ची संख्या	कर्मचा- -यांची संख्या	काम- गारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	28050	20755	427	656	22296
2	21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन					
3	22 पेय, तंबाखूच्या पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	333606	67288	3734	4314	126765
5	24 कृत्रिम कापडाचे उत्पादन	285089	116368	865	969	18208
6	26 कापडाच्या वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणाशिवाय परिधान करावयाच्या वस्तू)	0	0	0	0	0
7	27 लाकडाच्या वस्तू, फर्निचरचे उत्पादन	0	0	0	0	0
8	28 कागद, कागदाच्या वस्तू, मुद्रण, प्रकाशन व संबंधित उद्योग	0	0	0	0	0
9	29 कातडाच्या आणि केसाळ कातडाच्या वस्तूंची दुरुस्ती आणि उत्पादन	1844	453	45	58	436
10	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	196418	105072	464	692	23430
11	31 रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळून)	8292	2069	7	25	153
12	32 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
13	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	11629934	-2477432	429	1169	26841

पुढे चालू...

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	मूल्यवृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	39885	292010	289207	-6630
2	21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन				
3	22 पेय, तंबाखुच्या पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	197607	934820	1068111	105730
5	24 कृत्रिम कापडाचे उत्पादन	27631	519207	637696	78436
6	26 कापडाच्या वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणाशिवाय परिधान करावयाच्या वस्तू)	0	0	0	0
7	27 लाकडाच्या वस्तू, फर्निचरचे उत्पादन	0	0	0	0
8	28 कागद, कागदाच्या वस्तू, मुद्रण, प्रकाशन व संबंधित उद्योग	0	0	0	0
9	29 कातडाच्या आणि केसाळ कातडाच्या वस्तूंची दुरुस्ती आणि उत्पादन	920	544	-503	-1192
10	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	45750	583174	743368	128352
11	31 रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळून)	780	12974	15904	2314
12	32 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
13	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	101671	6132678	7450184	582176

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा - वर्धा

[रु. हजारात]

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	स्वल्प भांडवल रु.	कामगारां- ची संख्या	कर्मचा- -यांची संख्या	काम- गारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
14	34 धातूच्या वस्तूंच्या सुट्या भागाचे उत्पादन (घंत्र व परिवहन सामुग्री वगळून)	245	7	8	11	100
15	35 घंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे आणि सुट्या भागांचे उत्पादन (विद्युत घंत्र- सामुग्री वगळून)	0	0	0	0	0
16	36 विद्युत घंत्रसामुग्री, साधने उपकरणे पुरवठा व सुटे भाग यांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
17	37 परिवहन सामुग्री व सुट्या भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
18	38 उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0	0
19	39 सर्व प्रकारच्या घंत्रांची दुरुस्ती	1748	7592	304	356	19447
20	40 घरगुती वापरासाठी विद्युत	0	0	0	0	0
21	41 घरगुती गॅस वितरण	45684	6690	11	16	518
22	42 पिण्यासाठी पाणी पुरविणे	0	0	0	0	0
23	43 गोबर गॅस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0	0
24	74 वखार व कोठारे	0	0	0	0	0
25	97 दुरुस्ती व सेवा	0	0	0	0	0
26	इतर	443851	222636	3802	4595	61742
जिल्हा एकूण		12974761	-1928430	10096	12861	300036

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष 1996-97

जिल्हा : वर्धा

[रु. हजारात]

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत रु.	एकूण उत्पादन रु.	एकूण निविष्टी रु.	मूल्यवृद्धी
1	2	8	9	10	11
14	34 धातूच्या वस्तूच्या सुट्या भागांचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री वगळून)	175	894	1145	216
15	35 यंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे आणि सुट्या भागांचे उत्पादन (विद्युत यंत्र- सामुग्री वगळून)	0	0	0	0
16	36 विद्युत यंत्रसामुग्री, साधने उपकरणे पुरवठा व सुटे भाग यांचे उत्पादन	0	0	0	0
17	37 परिवहन सामुग्री व सुट्या भागांचे उत्पादन	0	0	0	0
18	38 उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0
19	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	27659	32095	62600	30359
20	40 घरगुती वापरासाठी विद्युत	0	0	0	0
21	41 घरगुती गॅस वितरण	1252	8504	20081	8924
22	42 पिण्यासाठी पाणी पुरविणे	0	0	0	0
23	43 गोबर गॅस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0
24	74 वस्त्र व कोठारे	0	0	0	0
25	97 दुरुस्ती व सेवा	0	0	0	0
26	इतर	96938	1363564	1560767	107937
जिल्हा एकूण		540268	9880464	11848560	1036622

प : उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची
(नमुना निवडीवर) माहिती "इतर" समोर देण्यात आलेली आहे.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1999

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बा ब	वर्ष 1999
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	1012
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	179
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	15507
4	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवारांची एकूण संख्या	73750
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) साजगी क्षेत्र	37
	(ब) सार्वजनिक क्षेत्र	166
	(क) एकूण	203
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	82
	(ब) इतर	121
	(क) एकूण	203
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	1) व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	288
	ब) नोकरी दिलेले	14
	2) प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	72
	ब) नोकरी दिलेले	-
	3) लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	8376
	ब) नोकरी दिलेले	25
	4) विक्री कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नोकरी दिलेले	-
	5) शेतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	17
	ब) नोकरी दिलेले	-

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बा ब	वर्ष 1999
1	2	3
7	6) खाण कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	- -
	7) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	245 9
	8) क्राफ्टस्मन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	- -
	9) सेवा, खेळ व तत्सम कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	2765 27
	10) इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	3749 128
	11) एकूण अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	15507 203

आधार : जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.6

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 1999-2000

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बा ब	परिमाण	वर्ष 1999-2000
1	2	3	4
1	<p><u>सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र</u></p> <p>(1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या</p> <p>(2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा</p> <p>(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या</p>	<p>संख्या</p> <p>संख्या</p> <p>संख्या</p>	<p>196</p> <p>54</p> <p>2866</p>
2	<p><u>विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन</u></p> <p>(1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या</p> <p>(2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा</p> <p>(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या</p>	<p>संख्या</p> <p>संख्या</p> <p>संख्या</p>	<p>उ. ना.</p> <p>उ. ना.</p> <p>उ. ना.</p>

आधार : 1) जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.7

जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांची संख्या (कर्मचारी गणना 1999)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बाब (वेतन श्रेणीनुसार पदांची श्रेणी)	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
1.	अ	177	89	5
2.	ब	813	422	159
3.	क	4322	4741	739
4.	ड	2284	643	1099
5.	एकूण अ ते ड	7596	5895	2002
6.	इ (इतर वर्ग 1)	1191	2096	619
7.	एकूण - अ ते इ (5 + 6)	8787	7991	2621

टिप - "इ" इतर यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील, अकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अंशकालिक, मानसेवी आणि वरील वर्गीकरणात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश आहे.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.8

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2000 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निमशासकीय	स्वाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	00-00	7	764	230	-	994
2	खाणकाम	10	-	-	-	-	-
3	वस्तू निर्माण	20 ते 21	57	2632	-	10573	13205
4	वीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 42	4	1484	-	-	1484
5	बांधकाम	50	14	2362	372	12	2746
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	21	122	111	552	785
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	6	4014	-	-	4014
8	वित्त पुरवठा, विमा, रथावर मान्यता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	72	1278	-	824	2102
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 96	220	14172	8247	7713	30132
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98 ते 99	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	-	401	26828	8960	19674	55462

तक्ता क्रमांक 5.9

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या
31 मार्च 2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31.3.91	1379	6	1239	784
		31.3.99	1379	6	1268	784
		31.3.2000	1379	6	1276	784
2	साजगी विद्युत कंपन्या	31.3.91] ----- नि रंक -----			
		31.3.99				
		31.3.2000				
	जिल्हा एकूण	31.3.91	1379	6	1239	784
		31.3.99	1379	6	1270	784
		31.3.2000	1379	6	1276	784

तक्ता क्रमांक : 5.9 पुढे चालू ..

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या
31 मार्च 2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे-शहरे	
			संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा	31. 3. 91	6	284	1245	1068
		31. 3. 99	6	284	1276	1068
		31. 3. 2000	6	284	1282	1068
2	स्वाजगी विद्युत कंपनी	31. 3. 91] ----- नि रं क -----			
		31. 3. 98] ----- नि रं क -----			
		31. 3. 2000] ----- नि रं क -----			
	जिल्हा एकुण	31. 3. 91	6	284	1245	1068
		31. 3. 99	6	284	1276	1068
		31. 3. 2000	6	284	1282	1068

आधार :- अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा

तक्ता क्रमांक 5.10

विजेची वापर 1999-2000 चा वर्षाकरिता

जिल्हा : वर्धा

(हजार किलोवॉट तासामध्ये)

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							कनेक्शन्सची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामा-साठी लघु-शक्ती साठी	औद्योगिक	सार्व-जनिक दिव-बत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	धर्मल	99670 [17.44]	10860 [1.90]	407065 [71.22]	6310 [1.10]	42180 [7.38]	5455 [0.95]	571540 [100.00]	220198
2	हायड्रो	-	-	-	-	-	-	-	-
3	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण	99670	10860	407065	6310	42180	5455	571542	220198

टिप : कंसातील आकडे एकूणशी टक्केवारी दर्शवितात.

आधार : अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, वर्धा

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बाब	* कृषि उद्योग			बिगर कृषि उद्योग			कृषि व बिगर कृषि एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	उद्योगाची संख्या									
	अ. स्वकार्यरत उद्योग **	4183	530	4713	14960	10476	25436	19143	11006	30149
	ब. आस्थापना ***	182	78	260	6745	3896	10641	6927	3974	10901
	क. एकूण	4365	608	4973	21705	14372	36077	26070	14980	41050
2.	मालकीच्या प्रकारा नुसार एकूण उद्योग (संख्या)									
	अ. सहकारी	3	1	4	740	183	923	743	184	927
	ब. सार्वजनिक	3	-	3	3033	609	4512	3906	609	4515
	क. खाजगी	4359	607	4966	17062	13580	30642	21421	14187	35608
3.	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेची टक्केवारी)									
	अ. अनु. जाती	20.18	14.14	19.44	14.67	11.66	13.47	15.60	11.76	14.20
	ब. अनु. जमाती	5.36	5.92	5.42	4.64	5.09	4.82	4.78	5.12	4.89
4.	जागेविरहित कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगाची एकूणशी टक्केवारी	41.96	40.08	41.79	17.37	14.47	16.24	20.14	14.99	18.25
5.	शक्तीवर चालणाऱ्या उद्योगाची एकूण संस्थेची टक्केवारी	5.38	2.30	5.00	17.78	17.60	17.71	15.70	16.98	10.59

तक्ता क्रमांक - 5, 11 पुढे चालू

(आर्थिक गणना-1998)

कृषि व बिगर कृषि उद्योग

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बाब	* कृषि उद्योग			बिगर कृषि उद्योग			कृषि व बिगर कृषि एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6.	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या									
अ)	एकूण कामगार	7547	1008	8555	50502	47096	97598	58049	48104	106153
ब)	वेतनावर काम करणारे कामगार	354	119	473	28774	30588	59362	29128	30101	59835
क)	वेतनावरील कामगारांची एकूण टक्केवारी	4.69	11.80	5.52	56.97	64.94	60.82	50.17	63.83	56.86
ड)	कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	2	2	2	2	3	3	2	3	3

टीप : * कृषि उत्पादन व मळे वगळून कृषि संबंधित उद्योग.

** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग.

*** ज्या उद्योगात कमीत कमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग.

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक - 5.12

प्रमुख उद्योग गटानुसार(कृषी व बिगर कृषी उद्योग)उद्योगांची संख्या
आणी सर्वसाधारणपणे

नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	कृषि	4365	7547	608	1008	4973	8555
2.	खनिज उत्पादन व खानकाम	50	344	-	-	50	344
3.	वस्तूनिर्माण	3896	12250	1690	9275	5586	21525
4.	वीज, गॅस आणि पाणी- पुरवठा	11	91	1	5	12	96
5.	बांधकाम	210	344	118	193	328	537
6.	घाऊक व्यापार	217	408	357	1430	574	1838
7.	किरकोळ व्यापार	6897	10092	3350	9957	13247	20049
8.	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	866	1788	554	1405	1420	3193
9.	वाहतूक	448	768	704	937	1152	1705
10.	साठवण आणि गोदाम विषयक	41	98	115	235	156	333
11.	दळणवळण	143	423	83	353	226	776
12.	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	440	1401	550	2081	990	3482
13.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	8486	22495	3850	21225	12336	43720
14.	इतर सेवा [इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या]	-	-	-	-	-	-
15.	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	26070	58049	14980	48104	41050	106153

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या(आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1.	कृषि	0	182	78	260
2.	स्नाणकाम व दगडकाम	1	20	0	20
3.	वस्तूनिर्माण	2 व 3	414	425	839
4.	वीज, गॅस व पाणीपुरवठा	4	11	1	12
5.	बांधकाम	5	38	17	55
6.	घाऊक व्यापार	6	53	159	212
7.	किरकोळ व्यापार	6	850	1333	2183
8.	उपहारगृहे व हॉटेल्स	6	270	237	507
9.	वाहतूक	7	135	96	231
10.	साठवण व गोदामविषयक	7	28	81	109
11.	दळणवळण	7	139	41	180
12.	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता व धंदेविषयक	8	201	204	405
13.	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	9	4536	1302	5838
14.	इतर	10	0	0	0
15.	एकूण	-	6927	3974	10901

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्र. 5.14

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनातील
कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	0	523	206	729
2	खाणकाम व दगडकाम	1	287	0	287
3	वस्तुनिर्माण	2 व 3	7370	7507	14877
4	वीज व गॅस पाणी	4	91	5	96
5	बांधकाम	5	122	69	191
6	घाऊक व्यापार	6	172	1180	1352
7	किरकोळ व्यापार	6	1975	3672	5647
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	6	823	941	1764
9	वाहतूक	7	341	279	620
10	साठवणूक व वसाह	7	83	195	278
11	दळणवळण	7	417	303	720
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता	8	1065	1675	2740
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	9	17812	18117	35929
14	इतर	10	0	0	0
एकूण			31081	34149	65230

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक - 5.17 (अ)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	3341	4295	1209	1566	4550	5861
2.	3	80	240	31	93	111	333
3.	4	25	100	20	80	45	180
4.	5	16	80	3	15	19	95
5.	6 ते 9	17	135	2	14	19	149
6.	10 व अधिक	3	30	0	0	3	30
सर्व आकारमान गट		3482	4880	1265	1768	4747	6648

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 5.17 [ब]

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम

करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	141	239	172	333	313	572
2.	3	41	123	88	264	129	387
3.	4	34	136	43	172	77	308
4.	5	34	170	42	210	76	380
5.	6-9	85	616	30	212	115	828
6.	10-19	49	608	27	349	76	957
7.	20-49	15	472	9	309	24	781
8.	50-199	9	1012	9	802	18	1814
9.	200-499	3	1129	1	220	4	1349
10.	500 व त्यापेक्षा जास्त	3	2865	4	4636	7	7501
सर्व आकारमान गट		414	7370	425	7507	839	14877

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 5.18 [अ]

घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	5951	7408	5078	6081	11029	13489
2.	3	161	483	105	315	266	798
3.	4	69	276	24	96	93	372
4.	5	13	65	7	35	20	100
5.	6-9	16	111	1	8	17	119
6.	10 व अधिक	1	10	0	0	1	10
सर्व	आकारमान गट	6211	8353	5215	6535	11426	14888

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 5.18 (ब)

घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्म्या-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	710	1196	895	1730	1605	2926
2.	3	105	315	346	1038	451	1353
3.	4	43	172	131	524	174	696
4.	5	16	80	47	235	63	315
5.	6-9	18	129	47	323	65	452
6.	10-19	7	81	16	206	23	287
7.	20-49	2	71	5	150	7	221
8.	50-199	2	103	4	444	6	547
9.	200-499	0	0	1	202	1	202
10.	500 आणि त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		903	2147	1492	4852	2395	6999

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

...100...

तक्ता क्रमांक - 5.19 [अ]

सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	3828	4381	2489	2868	6317	7249
2.	3	39	117	34	102	73	219
3.	4	15	60	11	44	26	104
4.	5	6	30	5	25	11	55
5.	6 ते 9	8	55	8	59	16	114
6.	10 व अधिक	4	40	1	10	5	50
सर्व आकारमान गट		3900	4683	2548	3108	6448	7791

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 5.19 [ब]

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	2766	4671	527	911	3293	5582
2.	3	679	2037	189	567	868	2604
3.	4	344	1376	95	380	439	1756
4.	5	195	975	71	355	266	1330
5.	6-9	348	2499	132	947	480	3446
6.	10-19	162	2011	137	1809	299	3820
7.	20-49	69	1987	103	3052	172	5039
8.	50-199	22	1997	37	3335	59	5332
9.	200-499	1	259	8	2441	9	2700
10.	500 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	3	4320	3	4320
सर्व आकारमान गट		4586	17812	1302	18117	5888	35929

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 5.20 (अ)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	18409	24225	10683	12814	29092	37039
2.	3	458	1374	222	666	680	2040
3.	4	170	680	67	268	237	948
4.	5	46	230	20	100	66	330
5.	6 ते 9	15	363	12	87	62	450
6.	10 व अधिक	10	100	2	20	12	120
सर्व आकारमान गट		19143	26968	11006	13955	30149	40927

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 5.20 [ब]

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम

करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : वर्धा

क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	4126	7040	1988	3634	6064	10674
2.	3	1054	3162	761	2283	1815	5445
3.	4	510	2040	355	1420	865	3460
4.	5	301	1505	209	1045	510	2550
5.	6-9	530	3804	277	1964	807	5768
6.	10-19	269	3319	226	2953	495	6272
7.	20-49	96	2791	137	4142	233	6933
8.	50-199	34	3167	54	4889	88	8056
9.	200-499	4	1388	10	2863	14	4251
10.	500 आणि त्यापेक्षा जास्त	3	2865	7	8956	10	11821
सर्व	आकारमान गट	6927	31081	3974	34149	10901	65230

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
1	2	3
1.	सहकारी पतसंस्था (एकूण)	
1.1	जिल्हामध्यवर्ती सहकारी बँका	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	398
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	-
1.4	लॅम्प्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	2
1.5	धान्य बँका	1
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार घावा.)	-
2.0	बिगर कृषि पत संस्था (एकूण)	
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	
	अ. नागरी बँका	5
	ब. कर्मचारी पत संस्था	100
2.2	इतर बिगर कृषि पत संस्था	
	अ. कर्मचारी पत संस्था	-
	ब. नागरी पत संस्था आणि इतर (भिशी, शिण्ट आणि पतसंस्था वगैरे)	121
	क. इतर	-
3.0	पणन संस्था (एकूण)	
3.1	जिल्हा पणन संस्था	
	अ. सर्वसाधारण उद्देश	
	ब. विशेष उद्देश	-
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	
	अ. सर्वसामान्य तालुका स्वरेदी विक्री संघ	8
	ब. विशेष	3
3.3	इतर	-
4.0	उत्पादक संस्था(एकूण)(तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	523
5.0	सामाजिक सेवा संस्था (तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	277
	एकूण	1439

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , वर्धा.

तक्का क्रमांक 6.2

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती
(31-03-2000 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा: वर्धा

[रूपये व सभासद संख्या हजारात]

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	1439
2	एकूण सभासद	383
3	भरणा झालेले भागभांडवल [रूपये]	744363
4	वरील तीन पैकी अ. शासकीय भाग भांडवल [रूपये] ब. स्वतःचा निधी [रूपये]	360450 678145
5	ठेवी [रूपये]	3090244
6	सेळते भांडवल [रूपये]	5363612
7	निठवळ दिलेली कर्जे [रूपये]	1198347
8	खरेदीची किंमत [रूपये]	312852
9	विक्रीची किंमत [रूपये]	343107
10	नफा मिळालेल्याः अ. संस्था ब. रक्कम [रूपये]	607 31124
11	तोट्यातीलः अ. संस्था ब. रक्कम [रूपये]	751 182882
12	नफा किंवा तोटा नसलेल्या संस्था	81

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	लेखा परीक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षा न झालेल्या	एकूण सह- कारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वर्धा	27	53	78	-	5	233	396
2	सेलु	2	15	54	-	4	89	164
3	समुद्रपुर	-	11	45	-	2	57	115
4	हिंगणघाट	2	17	46	-	3	124	192
5	देवळी	9	15	45	-	1	61	131
6	आर्वी	3	20	66	-	4	107	200
7	आष्टी	2	5	42	-	2	19	70
8	कांझा	2	20	61	-	3	85	171
जिल्हा एकूण		47	156	437	-	24	775	1439

आधार :- 1) जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक वर्ग-1, सहकारी संस्था, वर्धा.

2) जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक (दुग्ध), सहकारी संस्था, वर्धा.

तत्का क्रमांक : 6.4

जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2000 अखेर
जिल्हा : वर्धा (रुपये हजारात)

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद		भाग भांडवल [रुपये]	राखीव व इतर निधी [रुपये]	ठेवी [रुपये]	सेवते भांडवल [रुपये]
			संस्था सभा.	वैयक्तिक सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.	-	-	-	-	-	-	-
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	51	688	92	43905	85997	1667987	2083911
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक,	-	-	-	-	-	-	-
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा,	7	41	32985	16874	-	9590	7363
5	राज्य कृषि व ग्रामीण विकास बँक	-	-	-	-	-	-	-

तत्का क्रमांक : 6.4 पुढे सुरु

अ. क्र.	अल्प मुदतीचे कर्ज			मध्यम दीर्घ		येणे कर्ज			धकलेली कर्ज			
	रोख पत	वटवि- लेली बिले	एकूण (10 + 11)	शेतीच्या कामा- साठी	मुदती- मुदती- कर्ज	मुदती- मुदती- कर्ज	अल्प मुद- तीची	मध्यम मुद- तीची	दीर्घ मुद- तीची	अल्प मुद- तीची	मध्यम मुदती- ची	दीर्घ मुद- तीची
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	859326	1689028	2548354	201345	43609	3682	1071081	265362	29891	406073	67027	444
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	1201	-	-	14129	-	-	48826
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टिप: ** स्तंभ क्र.13 मधील कर्ज स्तंभ क्र.12 पैकी आहेत.

आधार : 1] जिल्हा मध्य. सह. बँक, वर्धा 2] महा. राज्य सह. कृषि व ग्रामीण विकास बँक, वर्धा

...108...

तत्का क्रमांक : 6.5

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रूपये हजाराने)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या			भाग भांडवल [रूपये]	स्तंभ ९ पैकी शासकीय भाग भांडवल [रूपये]	
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा	50	21503	21503	10605	10898	-	11285	128
2	सेलु	42	18259	18259	6004	12255	-	8136	154
3	समुद्रपुर	63	22123	22123	406	17120	597	10595	50
4	हिंगणघाट	62	21451	21451	5550	15595	306	10518	65
5	देवळी	49	18537	18537	8300	9405	832	7470	-
6	आर्वी	49	20463	20463	9811	10540	112	7320	64
7	आष्टी	33	12331	12331	5569	6512	250	3872	5
8	कारंजा	50	13900	13900	4878	9022	90	4611	10
जिल्हा एकूण		398	148567	148567	55123	91347	2187	63807	476

पुढे सुरु...

...109...

तक्ता क्रमांक : 6.5. पुढे सुरु . . .

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि हतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		येणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)	
					कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रु.)	बाकी असलेले सभासद	रक्कम (रु.)
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	वर्धा	4896	109888	140711	3508	51220	9143	104625
2	सेलु	2605	76901	94099	3126	28725	8281	71026
3	समुद्रपुर	3207	75029	86609	4151	36267	8888	67256
4	हिंगणघाट	1420	89037	92127	3422	56645	9002	80332
5	देवळी	536	73302	89899	2165	25446	6920	71872
6	आर्वी	968	98837	101791	2058	24751	8726	70492
7	आष्टी	259	52445	44827	3071	9106	6228	34880
8	कारंजा	267	47904	44304	1115	9443	5606	30294
जिल्हा एकूण		14158	628343	694367	22611	241603	62794	530777

पुढे सुरु

...110...

तत्का क्रमांक : 6.5 पुढे सुरु . . .

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकी दार	रक्कम (रु.)	थकबाकी दार	रक्कम (रु.)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	वर्धा	5635	45185	3595	36569	2140	4613
2	सेलु	5155	56347	2332	29250	2823	27097
3	समुद्रपुर	4730	37797	1722	15211	3008	22586
4	हिंगणघाट	5580	43477	1879	18885	3701	24592
5	देवळी	4755	40579	1548	18218	3207	22361
6	आर्वी	6673	46480	2819	24040	3854	22440
7	आष्टी	3757	24952	1931	15076	1826	9876
8	कारंजा	4491	24492	2590	12900	1901	11592
जिल्हा एकूण		40776	319309	18416	170149	22460	145157

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तत्का क्रमांक : 6.6

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य, 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या			भाग भांडवल (रु.)	स्तंभ ९ पैकी शासकीय भाग भांडवल (रु.)	
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वर्धा								
2	सेलु								
3	समुद्रपुर								
4	हिंमणघाट								
5	देवळी								
6	आर्वी								
7	आष्टी								
8	कारंजा								

निरंक

जिल्हा एकूण

पुढे सुरु ...

...112...

तत्का क्रमांक : 6.6 पुढे सु...

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य, 31.3.2000 अखेरीची

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि इतर (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)	येणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)	बाकी असलेले सभासद	रक्कम (रु.)
1	2	11	12	13	14	15	16	17

1. वर्धा
2. सेलु
3. समुद्रपुर
4. हिंगणघाट
5. देवळी
6. आर्वी
7. आष्टी
8. कांजा

निरंक

जिल्हा. एकूण

पुढे सु...

...113...

तत्का क्रमांक : 6.6 पुढे सुरु . . .

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य, 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		२ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		२ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	वर्धा						
2	सेलु						
3	समुद्रपुर						
4	हिंमणघाट						
5	देवळी						
6	आर्वी						
7	आष्टी						
8	कारंजा						
जिल्हा एकूण							

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

...114...

तक्का क्रमांक ६.७

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य, ३१.३.२००० अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या (००)				भाग भांडवल (रुपये)	स्तंभ ९ पैकी शासकीय भाग भांडवल [रुपये]
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	वर्धा	-	-	-	-	-	-	-	-
२	सेलु	-	-	-	-	-	-	-	-
३	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-	-
४	हिंमणघाट	-	-	-	-	-	-	-	-
५	देवळी	-	-	-	-	-	-	-	-
६	आर्वी	१	१९२	१९२	११५	७०	७	४४	३०
७	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
८	कांजा	१	४८२	४८२	२७०	१०९	१०३	९५	३१
जिल्हा एकूण		२	६७४	६७४	३८५	१७९	११०	१३९	६१

पुढे सुरु...

...115...

तत्का क्रमांक : 6.7 पुढे सुरु . . .

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रुपये)	खेळते भांडवल (रुपये)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) कर्जदार कर्जाची रक्कम (रुपये)	येणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) बाकी असलेली सभा-सद	रक्कम (रुपये)	
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	वर्धा	-	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	-	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	6	465	674	107	483	147	527
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	11	637	934	65	245	168	583
जिल्हा एकूण		17	1102	1608	172	728	315	1110

पुढे सुरु

तत्का क्रमांक : 6.7 पुढे सुरु . . .

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रुपये)	थकबाकी- दार	रक्कम (रुपये)	थकबाकी- दार	रक्कम (रुपये)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	वर्धा	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	40	144	19	74	21	70
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-
8	कांजा	108	442	52	266	51	176
जिल्हा एकूण		143	586	71	340	72	246

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

...117...

तक्का कर्मांक : 6.8

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्ये	डाळी	इतर	कापूस	गळी- ताची धान्ये	ऊस	ताग व मेषटा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	39881	734	-	8842	-	-	17271	6541	6493	-	-
2	सेलु	26973	568	-	5032	-	2207	10655	-	8511	-	-
3	समुद्रपुर	29015	-	-	8962	-	-	10677	6657	946	-	1773
4	हिंमणघाट	38453	312	-	8410	-	-	19228	8525	1978	-	-
5	देवळी	22307	26	-	6219	-	-	10226	3112	2724	-	-
6	आर्वी	22588	-	-	5844	-	-	11242	1235	3292	-	975
7	आष्टी	8141	-	-	3035	-	-	3404	680	1022	-	-
8	कारंजा	8499	10	-	2989	-	-	3478	2022	-	-	-
जिल्हा एकूण		195857	1650	-	49333	-	2207	86181	28772	24966	-	2748

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

...118...

तत्का कमांक : 6 : 9

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.2000 अखेर

जिल्हा वर्धा

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार	डाळी	इतर	कापूस	गळी-स	ऊस	ताग	इतर
		4 ते 13			वर्गीय धान्ये			स	गळी-ताची धान्ये		व	मेष्टा
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

- 1 वर्धा
- 2 सेलु
- 3 समुद्रपुर
- 4 हिंगणघाट
- 5 देवळी
- 6 आर्वी
- 7 आष्टी
- 8 कांजा

निरंक

जिल्हा एकूण

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तक्का कर्मांक : 6.10

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्ये	डाळी	इतर	कापूस	गळी- ताची धान्ये	ऊस	ताग व मेषटा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	वर्धा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	सेलु	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	483	-	-	42	-	100	93	-	248	-	-
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कारंजा	245	-	-	65	-	-	105	75	-	-	-
जिल्हा एकूण		728	-	-	107	-	100	198	75	248	-	-

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

...120...

तक्रा क्रमांक : 6.11

जिल्ह्यातील बिगर कृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभा-सद संख्या	भाग-भांडवल (रु.)	राखीव व इतर निधी (रु.)	ठेवी (रु.)	सेवते भांडवल (रु.)	कर्जे			
								अग्रिम (रु.)	वसूल झालेले (रु.)	घेणे (रु.)	थकीत (रु.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 प्राथमिक सहकारी बँका											
1.	नागरी बँका	5	29663	34436	40200	1297748	1446186	712401	456620	885646	49730
2.	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 इतर बिगरकृषि											
1.	नागरी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	कर्मचारी पतपेढी	100	18105	56397	16570	28234	205248	139625	120418	158151	19896
3.	इतर (नागरी पतपेढी)	121	43306	15437	7329	86026	217120	103990	59445	121479	16956

भाधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

...121...

तत्का क्रमांक : 6.12

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजाराने)

अ. क्र.	तहसील	संस्था संख्या	सभास-दांची संख्या	सेवते भांड-वल (रु.)	खरेदीची किंमत(रु.)			विक्रीची किंमत(रु.)		
					कृषि उत्पादन	शेती-च्या गर-जेच्या वस्तू	उप-भोगा-च्या वस्तू	मालक-म्हणून	अड-त्या म्हणून	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वर्धा	1	729	7210	-	94760	133884	850	-	850
2	सेलु	2	1115	8694	-	5052	2192	1150	-	1150
3	समुद्रपुर	1	2476	6392	-	-	5100	950	45	995
4	हिंमणघाट	1	1984	9550	12702	22855	11101	1000	680	1680
5	देवळी	1	1313	3798	-	96	-	600	100	700
6	अर्वी	3	1332	15007	-	10162	9043	260	260	520
7	आष्टी	1	1615	4662	3720	9793	2659	-	-	-
8	कांजा	1	482	2870	-	3231	7003	-	-	-
8	जिल्हा एकूण	11	11046	58183	16422	145949	170982	4810	1085	5895

जिल्हा पातळी-वरील संस्था

पुढे सुरु.

...122...

तत्का क्रमांक : 6.12 पुढे सुरु

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	कृषि उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)							
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळी-ताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19
1	वर्धा	-	270	13070	-	-	-	1860	15200
2	सेलु	-	-	4636	-	-	-	-	4636
3	समुद्रपुर	-	-	-	-	-	-	5320	5320
4	हिंगणघाट	-	180	-	-	-	-	365	545
5	देवळी	-	-	-	-	-	-	-	-
6	आर्वी	-	-	-	-	-	-	955	955
7	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
8	कांजा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा-एकूण		-	450	17706	-	-	-	8500	26656

जिल्हा पातळी-वरील संस्था

पुढे सुरु..

...123...

तत्का क्रमांक : 6.12 पुढे सुरु...

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये 31.3.2000 अखेर

जिल्हा वार्धा

(रुपये हजारात)

अ.	तहसील	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री आडते व मालक म्हणून (रुपये)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री (रुपये)
		खते	बियाणे	कृषि अवजारे	इतर	एकूण	
क्र.		20	21	22	23	24	25
1	वार्धा	6623	2118	-	-	8741	172
2	सेलु	3719	803	19	-	4541	2414
3	समुद्रपुर	6985	2298	141	-	9424	-
4	हिंगणघाट	10013	2821	307	39	13180	11507
5	देवळी	12610	1207	-	-	13817	9304
6	आर्वी	8071	1957	150	98	10276	10057
7	आष्टी	3131	365	107	-	3603	2712
8	कांजा	2577	1031	123	-	3731	6625
जिल्हा एकूण		53729	12600	847	137	67813	42791
जिल्हा पातळी- वरील संस्था		-	-	-	-	-	-

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वार्धा.

जिल्हयातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भाग भांडवल (रुपये)	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	सेवते भांडवल (रुपये)
1	2	3	4	5	6	7
1	<u>उत्पादक संस्था</u>					
1.1	साखर कारखाने	2	13780	183040	150365	118345
1.2	इतर शेती प्रक्रिया संस्था	23	18897	14490	1845	65130
1.3	विणकर संस्था (हातमाग, घंत्रमाग)	7	1071	500	148	1408
1.4	सूत गिरण्या	7	161	296525	353151	72964
1.5	औद्योगिक वसाहती/संस्था	1	116	502	18	605
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	53	13764	3799	400	15449
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	347	20558	890	1100	10500
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	2	-	-	-	-
1.9	मत्स्यव्यवसाय संस्था	35	2700	79	78	662
1.10	शेती संस्था	1	11	2	-	162
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	16	604	141	9	1054
1.12	वन कामगार संस्था	18	2082	2292	5346	268340
1.13	इतर संस्था (पशुधन संस्था)	11	807	1226	609	30508
2	<u>सामाजिक सेवा संस्था</u>					
2.1	ग्राहक भांडारे	59	14423	979	810	588
2.2	गृह निर्माण संस्था	144	606	8428	2619	55590
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	48	2290	434	232	6990
2.4	परिवहन संस्था	4	54	18	3	807
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	-	-	-	-	-
	क) इतर	22	85	23	33	524

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र	संस्थांचे प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन	हजार मे. टन	142.49
		ब. गाळलेल्या ऊसाची किंमत	लाख रुपये	706.89
		क. उत्पादित साखरेचे वजन	हजार मे. टन	143.25
		ड. उत्पादित साखरेची किंमत	लाख रुपये	1560.67
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग	संख्या	-
		ब. सूत खरेदी	लाख रुपये	-
		क. उत्पादन	लाख रुपये	-
		ड. विक्री	लाख रुपये	-
3	सूत गिरण्या	अ. चाट्यांची संख्या	संख्या "00"	434.00
		ब. उत्पादित सूत	हजार टन	368.00
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	161.00
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	224.00
		क. विक्री	लाख रुपये	220.00
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
		ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
6	दुग्ध व्यवसाय सघटना	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
8	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	उ. ना
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	42.00
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	152.00
10	उपसा सिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	565.00
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कुपे	संख्या	17.00
		ब. वन उत्पादन मूल्य	लाख रुपये	1924.00
12	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत	--	-
		ब. विक्रीची किंमत	--	-
13	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत	--	23427.00
		ब. विक्रीची किंमत	--	204.05
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे	संख्या	46.00
		ब. हाती घेतलेल्या कामांची अदा. किं.	लाख रुपये	100.22
15	गृह निर्माण संस्था	क. दिलेली नपूरी	--	36.19
		बांधलेल्या घरांची/ गाळ्यांची संख्या	संख्या	20.75

जिल्हा : वर्धा

(परिमाण - टनामध्ये , मूल्य - रुपये हजारत)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					गहू	ज्वारी	परिमाण	मूल्य (रुपये)
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	०	८४	५६९	३०२	१६०४
२	सिंदी	सेलु	-- "	१	११	७२	३७	१७०
३	हिंमणघाट	हिंमणघाट	-- "	२	९७	६२२	१२	४६
४	पुलगांव	देवळी	-- "	२	१३	८७	८	३६
५	आर्वी	आर्वी	-- "	२	६	४१	३	१४
६	समुद्रपुर	समुद्रपुर	-- "	२	३	१९	३	१७
६	आष्टी	आष्टी	-- "	३	८७	५८७	३१	१६४
एकूण				१२	३०१	१९९७	३९६	२०५१

तत्का क्रमांक ६.१५ पुढे सुरु

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					कापूस	तुर	परिमाण	मूल्य (रुपये)
१	२	३	४	५	१०	११	१२	१३
१	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	०	०	०	७००२	११९३८४
२	सिंदी	सेलु	-- "	१	०	०	६८	१०६१
३	हिंमणघाट	हिंमणघाट	-- "	२	१०९७२	२३१७२९	१२११२	२०२८७६
४	पुलगांव	देवळी	-- "	२	८५००	१७९५२०	१३०१	२१४६७
५	आर्वी	आर्वी	-- "	२	१२२०२	२५७७०६	२७६	४४५४
६	समुद्रपुर	समुद्रपुर	-- "	२	१६२	६६७८१	७२	१११६
७	आष्टी	आष्टी	-- "	३	६८६३	८१५८६	९१	१५०२
एकूण				१२	३६६९९	८१७३२२	२०९२२	३५१८६०

पुढे सुरु...

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					मुग परिमाण	मूल्य (रुपये)	चणा परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	14	15	16	17
1	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	0	0	0	911	12790
2	सिंदी	सेलु	-- " --	1	0	0	188	2266
3	हिंगणघाट	हिंगणघाट	-- " --	2	0	0	3762	48191
4	पुलगांव	देवळी	-- " --	2	0	0	162	2044
5	आर्वी	आर्वी	-- " --	2	0	0	176	1892
6	समुद्रपुर	समुद्रपुर	-- " --	2	0	0	172	2000
7	आष्टी	आष्टी	-- " --	3	2	38	201	2551
एकूण				12	2	38	5567	71734

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					उडीद परिमाण	मूल्य (रुपये)	जवस परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	18	19	20	21
1	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	0	0	0	37	574
2	सिंदी	सेलु	-- " --	1	0	0	0	0
3	हिंगणघाट	हिंगणघाट	-- " --	2	4	45	0	0
4	पुलगांव	देवळी	-- " --	2	0	0	0	0
5	आर्वी	आर्वी	-- " --	2	0	0	0	0
6	समुद्रपुर	समुद्रपुर	-- " --	2	0	0	0	0
7	आष्टी	आष्टी	-- " --	3	0	0	61	961
एकूण				12	4	45	98	1535

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					मुंगफल्ली		तिळ	
1	2	3	4	5	22 परिमाण	23 मूल्य (रुपये)	24 परिमाण	25 मूल्य (रुपये)
1	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	0	0	0	17	240
2	सिंदी	सेलु	-- "	1	0	0	0	0
3	हिंमणघाट	हिंमणघाट	-- "	2	0	0	0	0
4	पुलगांव	देवळी	-- "	2	0	0	0	0
5	आर्वी	आर्वी	-- "	2	0	0	0	0
6	समुद्रपुर	समुद्रपुर	-- "	2	0	0	0	0
7	आष्टी	आष्टी	-- "	3	51	710	0	0
एकूण				12	51	710	17	240

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					सोयाबीन		एकूण	
1	2	3	4	5	26 परिमाण	27 मूल्य (रुपये)	28 परिमाण	29 मूल्य (रुपये)
1	वर्धा	वर्धा	प्राथमिक	0	3297	68292	16645	203453
2	सिंदी	सेलु	-- "	1	164	1336	461	4955
3	हिंमणघाट	हिंमणघाट	-- "	2	51033	408264	77992	891773
4	पुलगांव	देवळी	-- "	2	1111	10032	11095	213186
5	आर्वी	आर्वी	-- "	2	2312	21964	14975	286071
6	समुद्रपुर	समुद्रपुर	-- "	2	119	988	3531	70921
6	आष्टी	आष्टी	-- "	3	266	21341	7048	109440
एकूण				12	65690	532267	131747	1779799

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : वर्धा

[रुपये हजारात]

अ.	तहसील	सावकारांची संख्या	व्यापा-घाना दिलेली कर्जे [रुपये]	व्यापा-यां-व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे [रुपये]	एकूण [रुपये]
1	2	3	4	5	6
1	वर्धा	34	-	14250	14250
2	सेलु	13	-	3102	3102
3	समुद्रपुर	1	-	38	38
4	हिंगणघाट	9	-	2774	2774
5	देवळी	17	-	9292	9292
6	आर्वी	7	-	280	280
7	आष्टी	-	-	-	-
8	कारंजा	4	-	2114	2114
जिल्हा एकूण		85	-	31850	31850

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , वर्धा.

सार्वजनिक व अर्धसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय

सुविधांची माहिती - 1999

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	रुग्णालये	दवा -खाने	प्रसूती -गृहे	प्रा. आ. केंद्रे	आरोग्य उपकेंद्रे	डॉक्टर	परिचा- रिका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	वर्धा	9	4	5	7	29	31	146
2.	सेलु	2	6	2	7	27	8	45
3.	समुद्रपुर	1	7	1	6	22	6	38
4.	हिंगणघाट	4	7	2	7	23	18	43
5.	देवळी	4	5	3	10	24	10	52
6.	आर्वी	3	6	3	5	23	7	44
7.	आष्टी	-	7	-	4	16	6	23
8.	कांजा	2	6	2	3	18	9	35
जिल्हा एकुण		25	48	18	49	182	95	426

पुढे चालु...

तक्ता क्रमांक - 7.1 पुढे चालू

अ. क्र.	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण (00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण(00)		
		एकूण	स्त्रियां- साठी	मुलां- साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1		10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. वर्धा		329	167	33	164	188	103	540	443	397
2. सेलु		83	52	16	11	10	2	126	175	85
3. समुद्रपुर		62	43	4	1	4	4	87	100	24
4. हिंगणघाट		89	67	7	10	13	10	263	287	197
5. देवळी		143	99	14	21	25	3	273	311	157
6. आर्वी		76	55	6	18	20	3	106	124	32
7. आष्टी		16	8	8	1	4	2	205	215	197
8. कांझा		76	55	6	20	21	26	214	243	31
जिल्हा एकुण		874	546	94	246	285	153	1814	1898	1120

टिप :- सेलु हिंगणघाट व कांझा तालुक्यातील खाटांची संख्या सन 1999-2000 या वर्षात कमी झाल्याचे जिल्हा शल्य चिकित्सक व जिल्हा आरोग्य अधिकारी वर्धा यांनी त्यांचे अहवालात नमुद केले असल्याने गतवर्षाच्या तुलनेत यावर्षी आकडेवारीत तपावत असल्याचे दिसून येते

- आधार :-
- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, वर्धा.
 - 2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हापरिषद, वर्धा.
 - 3) मध्य रेल्वे हेल्थ युनिट, वर्धा
 - 4) वैद्यकीय अधिकारी, पोलीस रुग्णालय, वर्धा.

नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या-1999

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. वर्धा	एकूण		4927	4612	9539	1875	1408	3283	259	190	449
	ग्रामीण		2495	2259	4754	1057	803	1860	142	98	240
2. सेलु	एकूण		566	566	1132	322	235	557	11	12	23
	ग्रामीण		566	566	1132	322	235	557	11	12	23
3. समुद्रपुर	एकूण		836	814	1650	394	275	669	22	21	43
	ग्रामीण		836	814	1650	394	275	669	22	21	43
4. हिंमणघाट	एकूण		1843	1722	3565	706	520	1236	35	35	70
	ग्रामीण		716	689	1405	364	313	677	26	30	56
5. देवळी	एकूण		1416	1294	2710	462	331	793	15	13	28
	ग्रामीण		527	494	1021	266	223	489	13	10	23
6. आर्वी	एकूण		1461	1294	2755	496	370	866	41	19	60
	ग्रामीण		543	503	1046	304	251	555	32	10	42
7. आष्टी	एकूण		478	432	960	256	180	436	22	20	42
	ग्रामीण		478	432	960	256	180	436	22	20	42
8. कारंजा	एकूण		671	687	1358	272	204	476	25	21	46
	ग्रामीण		671	687	1358	272	204	476	25	21	46
जिल्हा एकूण	एकूण		12198	11471	23669	4788	3533	8316	430	331	761
	ग्रामीण		6832	6494	13326	3235	2484	5719	298	222	515

आधार - उपसंचालक, आरोग्य सेवा, राज्य आरोग्य माहिती व जिवनविषयक आकडेवारी केंद्र, पुणे.

विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या-1999

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूंची संख्या
1	2	3
1.	हिवताप	-
2.	पटकी	-
3.	देवी	-
4.	क्षय	140
5.	न्युमोनिया	81
6.	अमांश, अतिसार, गैस्ट्रो	30
7.	हृदय विकार	328
8.	विषमज्वर	17
9.	कर्करोग	136
10.	श्वसन क्रियेसंबंधी	798
11.	<u>अपघात</u>	
	अ) आत्महत्या	123
	ब) रहदारी वाहतूक	38
	क) इतर अपघात	572
12.	इतर कारणे	6053
13.	एकूण मृत्यू	8316

आधार - उपसंचालक, आरोग्य सेवा, राज्य आरोग्य माहिती व जिवन विषयक
आकडेवारी केंद्र, पुणे

माताबाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 1999-2000 वर्षाकरिता

जिल्हा व र्धा

अ. क्र.	तहसील	बा. ब.	त्रिगुणी लस ति. डो.	पोलिओ	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डीटी)	विष- मज्वर	१० वर्षे	ध. लस १६ वर्षे	मरोदर स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	वर्धा गा.		3349	3348	3150	3072	4032	-	3729	3454	3674
	ए.		6270	6288	10347	6172	6457	-	6457	7075	6844
2.	सेलु गा.		2984	2984	2924	2896	3361	-	3261	3211	3009
	ए.		2984	2984	2924	2896	3361	-	3261	3211	3009
3.	समुद्रपुर गा.		2660	1825	2495	2503	2827	-	2646	2462	2632
	ए.		2660	1825	2495	2503	2827	-	2646	2462	2632
4.	हिंगण-घाट गा.		2332	2332	2306	2260	2930	-	2561	2624	2627
	ए.		4751	5770	4609	4422	4670	-	4560	4209	4309
5.	देवळी गा.		2932	2955	2985	2832	3113	-	2969	2807	2983
	ए.		4345	4555	4178	3998	4521	-	4485	3912	4245
6.	आर्वी गा.		2282	2282	2245	2175	2612	-	2705	2765	2338
	ए.		3599	3602	3253	3255	3121	-	3654	3799	3690
7.	आष्टी गा.		1536	1528	1590	1438	1493	-	1727	1640	1569
	ए.		1536	1528	1590	1438	1493	-	1727	1640	1569
8.	कांजा गा.		2074	2095	1983	1979	2094	-	1922	1870	2304
	ए.		2074	2095	1983	1979	2094	-	1922	1870	2304
जिल्हा एकूण	गा. ए.		20149 28219	19349 28597	19678 31379	19155 26663	2346 28544	-	21520 28712	20833 28178	21136 28602

आधार:- 1) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या-1999-00

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण	31-3-00 रोजी असलेल्या केंद्रांची संख्या	निर्बीजीकरण केलेल्यांची संख्या			लूपपध्दती I. U. C. D. संख्या	जननक्षम जोडण्यांची संख्या
				पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकूण नसबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. वर्धा	एकूण		7	9	2848	2857	1912	42319
	ग्रामीण		4	0	996	996	815	24839
2. सेलु	एकूण		5	3	830	833	783	19891
	ग्रामीण		5	3	830	833	783	19891
3. समुद्रपुर	एकूण		3	1	670	671	594	17749
	ग्रामीण		3	1	670	671	594	17749
4. हिंमणघाट	एकूण		5	10	1198	1208	1212	30519
	ग्रामीण		3	6	715	721	688	18130
5. देवळी	एकूण		6	8	1098	1106	1006	29492
	ग्रामीण		5	3	890	893	755	18445
6. आर्वी	एकूण		4	9	880	889	879	21768
	ग्रामीण		3	6	623	629	679	15879
7. आष्टी	एकूण		2	4	411	415	451	10970
	ग्रामीण		2	4	411	415	451	10970
8. कांजा	एकूण		2	4	555	559	473	13821
	ग्रामीण		2	4	555	559	473	13821
एकूण जिल्हा बेरीज	एकूण		34	48	8490	8538	7313	186529
	ग्रामीण		27	27	5690	5717	5258	139724

आधार :- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तालुका	साक्षरांची संख्या (हजारत)								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वर्धा	48 (75.89)	34 (58.34)	82 (67.47)	43 (91.29)	35 (82.05)	78 (86.87)	91 (82.45)	69 (68.40)	160 (75.72)
2	सेलु	33 (73.39)	23 (54.37)	56 (64.16)	4 (81.44)	3 (65.58)	7 (73.84)	37 (74.20)	26 (55.49)	63 (65.13)
3	समुद्रपुर	32 (74.31)	22 (52.85)	54 (63.93)	-	-	-	32 (74.31)	22 (52.85)	54 (63.93)
4	हिंमणघाट	34 (75.05)	24 (54.22)	58 (64.86)	31 (87.77)	24 (74.61)	55 (81.41)	65 (80.54)	48 (62.90)	113 (71.95)
5	देवळी	30 (74.78)	21 (56.94)	51 (66.10)	21 (87.21)	15 (70.28)	36 (79.11)	51 (79.44)	36 (61.84)	87 (70.93)
6	आर्वी	31 (73.88)	21 (54.35)	52 (64.38)	14 (85.47)	11 (71.41)	25 (78.61)	45 (77.12)	32 (59.12)	77 (68.36)
7	आष्टी	22 (75.28)	16 (59.59)	38 (67.71)	-	-	-	22 (75.28)	16 (59.59)	38 (67.71)
8	कारंजा	25 (73.42)	17 (54.54)	42 (64.22)	-	-	-	25 (73.42)	17 (54.54)	42 (64.22)
जिल्हा एकूण		255 (74.58)	178 (55.63)	433 (65.39)	113 (88.42)	88 (75.75)	201 (82.33)	363 (78.33)	266 (61.02)	634 (69.95)

टिप: 1) आकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

2) कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शविताने.

आधार: 1991 जनगणना प्रकाशन.

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1998-99

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या	प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	रकाना 4 पैकी शिक्षका	प्रशि-क्षित	रकाना 6 पैकी शिक्षका		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	941	986	986	947	947	24624	25
2	प्राथमिक शाळा :-							
	अ) एक शिक्षकी शाळा	774	2275	988	2218	947	73352	32
	ब) कनिष्ठ प्राथ. शाळा							
	क) उच्च प्राथमिक शाळा	275	2076	766	2033	736	60322	29
	ड) एकूण (अ+ब+क)	1049	4351	1754	4251	1683	133674	31
3	माध्यमिक शाळा	159	1948	561	1928	549	59729	31
4	उच्च माध्यमिक शाळा	67	1879	463	1877	463	66108	35
5	सामान्य शिक्षणाची महा-विद्यालये (कला, शास्त्र, वाणिज्य)	29	480	94	480	94	16690	35
जिल्हा एकूण		2245	9644	3858	9483	3736	300825	-

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तत्का क्रमांक : 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1998-99

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या					
		पूर्वप्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1.	2	3	4	5	6	7	8
1	पूर्व प्राथमिक	24624	11043	-	-	-	-
2	इयत्ता 1 ते 4	-	-	109530	52927	789	319
3	इयत्ता 5 ते 7	-	-	24144	11774	24754	13229
4	इयत्ता 8 ते 10	-	-	-	-	34186	17784
5	इयत्ता 11 व 12	-	-	-	-	13284	6506
6	उच्च माध्य. नंतर	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		24624	11043	133674	64701	73013	37838

पुढे सुरु . . .

तत्का क्रमांक : 8.3 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या			
		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	
		एकूण	मुली	एकूण (3+5+7+9)	मुली (4+6+8+10)
1	2	9	10	11	12
1	पूर्व प्राथमिक	-	-	24624	11043
2	इयत्ता 1 ते 4	-	-	110319	53246
3	इयत्ता 5 ते 7	-	-	48898	25003
4	इयत्ता 8 ते 10	-	-	34186	17784
5	इयत्ता 11 व 12	6327	2437	19611	8943
6	उच्च माध्यमिक नंतर	10363	4544	10363	4544
जिल्हा एकूण		16690	6981	248001	120563

तक्का क्रमांक : ४:३ पुढे सुरु . . .

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1998 - 99

जिल्हा : वर्धा

क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या							
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20
1	पूर्व प्राथमिक	-	-	-	-	-	-	-	-
2	इयत्ता 1 ते 4	18997	9127	21522	10350	60018	28998	100537	48475
3	इयत्ता 5 ते 7	13173	6423	11639	5794	39459	19140	64271	31357
4	इयत्ता 8 ते 10	12416	5872	8061	3951	34449	16648	54926	26466
5	इयत्ता 11 व 12	3367	1740	256	126	12286	5634	16409	7500
6	उच्च माध्य. नंतर	1948	825	613	261	5747	2653	8308	3739
	एकूण	50401	23987	42091	20482	151959	73068	244451	117537

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या							
			अनु. जाती		अनु. जमाती		इ. मा. व.		एकूण मा. व.	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	5	103	21	226	44	520	68	849	133
2	विधी महा-विद्यालये	1	41	6	4	-	161	52	206	58
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	2	353	148	71	37	101	40	525	225
4	आयुर्वे. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	आभि. महाविद्यालये	1	92	11	22	2	366	45	480	58
6	इतर									
	अ. तंत्रनिकेतन	2	199	27	42	6	572	50	813	83
	ब. आय. टी. आय.	10	376	140	112	26	598	104	1036	270
	क. डी. एड.	5	104	53	101	47	194	113	399	213
	ड. जी. सी. डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तत्का क्रमांक : 8.4 पुढे सुरु

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या				एकूण शिक्षक	
		बिगर मागास वर्गीय जाती		एकूण विद्यार्थी		एकूण	शिक्षिका
		एकूण	मुली	एकूण	मुली		
1	2	12	13	14	15	16	17
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	804	201	1653	334	31	6
2	विधी महाविद्यालये	38	12	44	70	8	-
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	254	116	779	341	214	59
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-
5	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	794	97	1274	155	77	14
6	इतर						
	अ. तंत्रनिकेतन	205	10	1018	93	63	-
	ब. आय. टी. आय.	238	82	1324	352	186	8
	क. डी. एड.	32	13	431	226	32	11
	ड. जी. सी. डी.	-	-	-	-	-	-

टिप :- अ. महाविद्यालये, व तंत्रनिकेतन माहिती सन 97-98 ची आहे.

आधार : उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती 1998-99

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	माध्यमिक	कनिष्ठ महाविद्यालये 11 वी, 12 वी	उच्च शिक्षण	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	वैद्यकीय महाविद्यालये	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	एकूण	प्रत्यक्ष खर्च (रुपये हजारात)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	0	12000	850	0	0	-	21100	33950	5090

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

जिल्हा : वर्धा

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	618035	-	-	618035	5577	-	-	5577
2	नगरपरिषद	42706	1310	-	44016	-	-	-	-
3	कटक मंडळ	-	-	-	-	-	-	-	-
4	महानगरपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-
5	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		660741	1310	-	662051	5577	-	-	5577

तक्ता क्रमांक : 8.6 पुढे सुरु ...

अ. क्र.	यंत्रणा	एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हापरिषद	623612	-	-	623612
2	नगरपरिषद	42706	1310	-	44016
3	कटक मंडळ	-	-	-	-
4	महानगरपालिका	-	-	-	-
5	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		666318	1310	-	667628

.. 143 ..

तत्का क्रमांक : 8.7

जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन(कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा(आठवी ते बारावी)
जिल्हा : वर्धा 1999 - 2000

अ. क्र.	बा	ब	प रि मा ण	माहिती
1	2		3	4
1	शाळांची संख्या		संख्या	26
2	पटावरील संख्या	अ. मुले	संख्या	3483
		ब. मुली	संख्या	728
एकूण (अ + ब)			संख्या	4211
एकूण खर्च			रुपये हजारात	16592

आधार : जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, वर्धा

तत्का क्रमांक : 8.8

जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 1999 - 2000

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	नव साक्षरासाठी साक्षरोत्तर कार्यक्रम	
		प्रौढ शिक्षण पर्यवेक्षक उमेदवारांची संख्या	
1	2	3	4
1	वर्धा	नि रं क	
2	सेलु		
3	समुद्रपुर		
4	हिंगणघाट		
5	देवळी		
6	आर्वी		
7	आष्टी		
8	कांजा		

जिल्हा एकूण

टिप :- या जिल्हयातील साक्षरोत्तर कार्यक्रम 31 मार्च 97 ला पूर्ण झाल्यामुळे माहिती
निरंक.

जिल्हयात नवसाक्षरांसाठी साक्षरोत्तर कार्यक्रम या योजनेअंतर्गत निरंक शिक्षण हा
कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे यावर्षी २१९ निरंतर शिक्षण केंद्र सुरु झाले या
कार्यक्रमात ३२२०८ उमेदवार दाखल झाले आहेत

आधार : जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, वर्धा

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	बा	ब	परिमाण	माहिती
1	2		3	4
1	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या			
	अ.	पदवीस्तर	संख्या	5
	ब.	पदवीपूर्वस्तर	---	6
	क.	शाळास्तर	---	-
2	पटावरील संख्या			
	अ.	पदवीस्तर	---	1653
	ब.	पदवीपूर्व स्तर	---	456
	क.	शाळास्तर	---	-
3	एकूण खर्च (रूपये)			
	अ.	पदवीस्तर	रूपये	उ. ना.
	ब.	पदवीपूर्व स्तर	---	उ. ना.
	क.	शाळास्तर	---	उ. ना.

आधार : उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक-9.1 (अ)

रेल्वे मार्गाची लांबी [31 मार्च 2000 चा वर्षाअखेर]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलो मीटर मध्ये
1	2	3
1.	1) ब्राडगेज	65
	2) दुहेरी	225
	3) तिहेरी व अधिक	70
2.	मिटर गेज	-
3.	नॅरो गेज	37
एकूण रेल्वे मार्ग		397

टिप :- 1) एकेरी :- यात पुलगांव मिलटरी सायडींग मिळवली आहे.

2) दुहेरी :- यात डबल लाईन धरुन लांबी दिली आहे.

3) तिहेरी :- यात दहेगांव, वर्धा, सेवाग्राम, वरुड, सेलुरोड, सिंदी, भुगांव, सोनेगांव, वाघोली व हिंमणघाट, इत्यादी स्टेशन मधील यार्ड ट्रॅक च्या लाईन्स धरल्या गेल्या आहेत.

आधार :- 1) विश्वसनीय व्यवस्थापक, मध्यरेल्वे, नागपूर

तक्ता क्रमांक-9.1(ब)

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी ! 31 मार्च 2000 या दिवशीची ।

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तालुका	रेल्वे-स्थानकांचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	वर्धा	1) वर्धा 2) सेवाग्राम 3) वरुड 4) भुगांव 5) दहेगांव 6) सोनेगांव	ब्रॉडगेज -- " -- -- " -- -- " -- -- " -- -- " --	मध्य रेल्वे -- " -- -- " -- -- " -- -- " -- -- " --
2	सेलु	7) सेलु रोड 8) सिंदी 9) तुळजापुर	-- " -- -- " -- -- " --	-- " -- -- " -- -- " --
3	समुद्रपुर	-	-	-
4	हिंगणघाट	10) हिंगणघाट 11) वाघोली 12) येनोर 13) नागरी	ब्रॉडगेज -- " -- -- " -- -- " --	मध्य रेल्वे -- " -- -- " -- -- " --
5	देवळी	14) पुलगांव 15) कवठा	-- " -- -- " --	-- " -- -- " --
6	आर्वी	16) आर्वी 17) विरुळ 18) रोहणा 19) पांचगांव 20) सुबगांव 21) सोरटा	नॅरोगेज -- " -- -- " -- -- " -- -- " -- -- " --	-- " -- -- " -- -- " -- -- " -- -- " --
7	आष्टी	-	-	-
8	कारंजा	-	-	-

आधार :- विभागीय व्यवस्थापक, मध्य रेल्वे नागपूर.

अ. क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय प्रमुख महा- मार्ग	राज्य प्रमुख महा- मार्ग	राज्य महा- मार्ग	प्रमुख जिल्हा- स्ते	इतर जिल्हा- स्ते	खेड्या- तील स्ते	इतर योजने- तर	एकूण रस्त्यांची लांबी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	सिमेंट काँक्रीट								
	अ) सा. बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	क) न. पा. / म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	21	21
2	डांबरी								
	अ) सा. बां. वि.	108	67	535	361	-	-	-	1071
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	101	388	197	-	636
	क) न. पा. / म. न. पा.	5	-	14	4	20	-	78	121
3	खडीचे								
	अ) सा. बां. वि.	-	-	59	98	-	-	-	157
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	84	264	619	-	967
	क) न. पा. / म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	172	172
4	इतर माल वापरून केलेले								
	अ) सा. बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	280	-	280
	क) न. पा. / म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	93	93
5	इतर								
	अ) सा. बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	क) न. पा. / म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण लांबी								
	अ) सा. बां. वि.	108	67	594	459	-	-	-	1228
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	185	602	1096	-	1883
	क) न. पा. / म. न. पा.	5	-	14	4	20	-	364	407
	जिल्हा एकूण	113	67	608	648	622	1096	364	3518

टिप :- गतवर्षी का. अ. सा. बां. वि. वर्धा याचेकडून त्यांचे अधिपत्याखालील रस्त्याची लांबी अनावधानाने जास्त नमुद केल्यांचे व सां. बा. वि. कडील काही रस्ते जि. प. कडे हस्तांतरित केल्याचे त्यांचेकडून यावर्षी कळविण्यात आल्याने सन 1999 च्या तुलनेत सन 2000 च्या रस्त्यांची लांबीत तपावत दिसून येते. न. प. ची माहिती गतवर्षी ची देण्यात आलेली आहे.

आधार :- 1) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा.

2) कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद, वर्धा.

3) सर्व सार्वजनिक वर्धा जिल्हा.

तक्ता क्रमांक 9.3

वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या

(31 मार्च 2000 वर्षाअखेर)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1.	मोटर सायकली, स्कुटर्स/मोपेड इत्यादी	39747
2.	मोटारी/जीप्स/स्टेशन वॅग्स	2620
3.	टॅक्सी कॅब्स	101
4.	स्वयंचलित रिक्शा	1728
5.	स्टेट कॅब्लेस	
	1) डिझेलवर चालणा-या	238
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	-
	कंत्राटी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणा-या	49
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	-
6.	मालमोटारी-खाजगी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणा-या	131
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	6
	मालमोटारी-सार्वजनिक वाहने	
	1) डिझेलवर चालणा-या	1142
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	203
7.	रुग्णवाहिका	23
8.	शाब्लेच्या बसेस	4
9.	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुयान)	45
10.	जोड वाहने	1099
11.	ट्रॅक्टर्स	1150
12.	इतर	3
जिल्हा एकूण		48294

आधार - प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, नागपूर.

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची [प्रवासी] वाहतूक आकडेवारी [99-00] वर्षाकरिता
जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	उपक्रमाचे नांव महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, वर्धा विभाग, वर्धा.
1	2	3
1	वर्षाअखेरीस मार्गाची संख्या	402
2	मार्गाची एकूण लांबी [कि. मी.]	26336.6
3	मार्गाची सरासरी लांबी [कि. मी.]	65.64
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	258
5	रस्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	251
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी [लाखात]	1.06
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न [रु. हजारात]	304084
8	दर दिवशी मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामध्ये	83310684

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ
विभाग, वर्धा.

तक्ता क्रमांक 9.5

महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना मे-1999 या वर्षाकरीता

[वाहतूक गणना - मे 1999]

जिल्हा - वर्धा

पृष्ठ भाग प्रकार	रस्त्याची रूंदी [मिटर]	जलदगती वाहने					मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन भार [मि.टन]
		कार, जीप्स	बस- गा- डॅया	माल- मोटा- र, ट्रक	मोटर साय- कल/ स्कुटर	एकूण 3 ते 6	जनाव- साय- इतर	एकूण 8 ते 10	दर		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1) राष्ट्रीय महामार्ग											
मार्गाचे नांव -	नागपूर - हैद्राबाद क्र. 7,	लांबी	कि. मी.	50/6,	जवळपासचे शहर/खेडे -	कांदळी					
1) डांबरी	7.00	1242	444	3341	619	5646	12	351	22	385	38434
मार्गाचे नांव -	नागपूर - हैद्राबाद क्र. 7	लांबी	कि. मी.	79/2,	जवळपासचे शहर/खेडे -	नांदगांव					
2) डांबरी	7.00	927	334	1842	973	4076	28	563	13	604	24890
2) राज्य महामार्ग											
मार्गाचे नांव -	नागपूर - एदलाबाद क्र. 6,	लांबी	कि. मी.	98/200,	जवळपासचे शहर/खेडे -	तळेगांव					
3) डांबरी	7.00	1334	609	3948	731	6622	15	204	6	225	48908
मार्गाचे नांव -	नागपूर - एदलाबाद क्र. 6,	लांबी	कि. मी.	40/00	ज. पा. चे शहर/खेडे -	सांवगी					
4) डांबरी	7.00	684	431	806	474	2395	37	61	23	121	13044
मार्गाचे नांव -	नागपूर - एदलाबाद क्र. 6,	लांबी	कि. मी.	44/400	ज. पा. चे श/खेडे -	सेलडोह					
5) डांबरी	7.00	1112	482	721	634	2949	38	144	-	182	15681
मार्गाचे नांव -	नागपूर - एदलाबाद क्र. 6,	लांबी	कि. मी.	72/800	ज. पा. चे श/खे -	नालवाडी					
6) डांबरी	5.50	1588	494	650	1665	4397	10	767	-	777	15618
मार्गाचे नांव -	नागपूर - एदलाबाद क्र. 6,	लांबी	कि. मी.	84/0	ज. पा. चे श/खेडे -	सालोडाखो					
7) डांबरी	7.00	1355	517	973	1384	4229	82	1067	-	1149	17782
मार्गाचे नांव -	नागपूर - एदलाबाद क्र. 6,	लांबी	कि. मी.	94/600	ज. पा. चे श/खेडे -	देवळी शहर					
8) डांबरी	7.00	579	445	880	531	2435	354	542	71	968	14438
मार्गाचे नांव -	शिरपूर मार्ग राज्य महामार्ग क्र. 3	लांबी	कि. मी.	112/0	जवळपासचे श/खेडे -	शिरपूर					
9) डांबरी	7.00	689	426	904	379	2397	279	405	50	734	14084
मार्गाचे नांव -	देउरवाडा मार्ग क्र. 241,	लांबी	कि. मी.	0/000,	जवळपासचे शहर/खेडे -	आर्वी					
10) डांबरी	3.70	792	85	791	705	2373	548	712	-	1260	9712
मार्गाचे नांव -	अमरावती पुलगांव हिंणघाट मार्ग क्र. 243										
मार्गाचे नांव -	हिंणघाट-वायगांव,	लांबी	कि. मी.	13/600,	जवळपासचे शहर/खेडे -	धोत्रा चौ					
11) डांबरी	5.50	371	110	1381	666	2888	893	286	-	1179	15086

तक्ता क्र. 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव - वायगांव देवळी	लांबी कि.मी. 24/700,	जवळपासचे शहर/खेडे -	वायगांव से.								
12) डांबरी	5.50	390	6	228	384	1008	611	340	-	951	3537
मार्गाचे नांव - देवळी	-	दहेगांव मार्ग	लांबी 0/200,	जवळपासचे शहर/खेडे -	देवळी						
13) डांबरी	3.70	183	15	184	281	643	88	410	9	507	2232
मार्गाचे नांव - देवळी	-	दहेगांव मार्ग	लांबी 39/00,	जवळपासचे शहर/खेडे -	देवळी						
14) डांबरी	5.50	678	162	1023	1330	3193	122	1018	-	1140	14371
मार्गाचे नांव - देवळी	-	दहेगांव मार्ग	लांबी 10/600	जवळपासचे शहर/खेडे -	आगरगांव						
15) डांबरी	3.70	134	18	127	180	459	69	271	3	343	1749
मार्गाचे नांव - दहेगांव पुलगांव अमरावती मार्ग											
मार्गाचे नांव - दहेगांव पुलगांव अमरावती	कि.मी. 47/600	ज. पा. चे श/खेडे -	दहेगांव स्टेशन								
16) डांबरी	5.50	481	199	1067	534	2282	57	307	-	364	13206
मार्गाचे नांव - दहेगांव पु. अमरावती	लांबी कि. मि. 64/200,	जवळपासचे शहर/खेडे -	पुलगांव								
17) डांबरी	5.50	763	129	1100	721	2712	43	1539	-	1582	13753
मार्गाचे नांव - पुलगांव आर्वी	वरुड मुलताई	राज्य महामार्ग क्र. 244:									
पुलगांव आ. आष्टी,	लांबी कि.मी. 0/000	जवळपासचे शहर/खेडे -	पुलगांव								
18) डांबरी	5.50	1222	94	727	987	3030	35	2761	-	2796	9910
पुलगांव आ. आष्टी,	लांबी कि.मी. 0/800	जवळपासचे शहर/खेडे -	पुलगांव								
19) डांबरी	5.50	2194	47	284	2348	4873	98	2841	-	2939	7825
पुलगांव आ. आष्टी,	लांबी कि.मी. 13/400	जवळपासचे शहर/खेडे -	झंझाळा खेडे								
20) डांबरी	3.70	243	37	114	286	680	122	344	-	466	2113
पुलगांव आ. आष्टी,	लांबी कि.मी. 31/00	जवळपासचे शहर/खेडे -	सुबगांव								
21) डांबरी	5.50	679	118	899	648	2344	158	1244	-	1402	10121
पुलगांव आ. आष्टी,	लांबी कि.मी. 42/600	जवळपासचे शहर/खेडे -	वर्धामनेरी								
22) डांबरी	5.50	525	210	619	581	1935	385	1729	-	2104	9831
मार्गाचे नांव - तळेगांव आष्टी मार्ग	लांबी कि.मी. 59/0	जवळपासचे शहर/खेडे -	आष्टी								
23) डांबरी	3.70	806	226	934	789	2755	374	699	-	1073	11379
मार्गाचे नांव - रोहणा जलालखेडा मार्ग	राज्यमार्ग क्रमांक 245:										
मार्गाचे नांव - रोहणा	जलालखेडा,	लांबी कि.मी. 0/400,	जवळपासचे शहर/खेडे -	रोहणा.							
24) डांबरी	3.70	361	23	402	190	976	556	228	-	782	4759
मार्गाचे नांव - वाढोणा कारंजा	लांबी कि.मी. 0/400,	जवळपासचे शहर/खेडे -	वाढोणा								
25) डांबरी	3.70	200	34	409	194	837	291	301	-	592	4415
मार्गाचे नांव - कारंजा जलालखेडा,	लांबी कि.मी. 24/800,	जवळपासचे शहर/खेडे -	कारंजा.								
26) डांबरी	3.70	77	12	64	43	197	62	65	43	170	890

तक्ता क्र. 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव -कांरजा जलालखेडा, लांबी कि.मी. 24/800, जवळपासचे शहर खेडे :- जुनापाणी											
27)डांबरी	3.70	56	9	54	43	162	55	54	37	146	718
मार्गाचे नांव -खरांगणा कोढाळी सावरगांव चिंचोली राज्य महामार्ग क्र. 247.											
खरांगणा कोढाळी लांबी कि.मी. 0/0, जवळपासचे शहर/खेडे :- खरांगणा [खेडे]											
28)डांबरी	3.70	401	108	799	598	1907	852	1448	-	2800	9322
खरांगणा कोढाळी लांबी कि.मी. 30/600, जवळपासचे शहर/खेडे :- काजळी [खेडे]											
29)डांबरी	3.70	42	9	41	26	118	34				
मार्गाचे नांव -नागपूर हिंगणी, आंजी, विरुळ, राज्य महामार्ग क्र. 255											
नागपूर हिंगणी आंजी विरुळ लांबी कि.मी. 0/200, जवळपासचे शहर/खेडे :- हिंगणी हिंगणा											
30)डांबरी	3.75	222	6	167	200	595	251	281	-	582	2188
मार्गाचे नांव -आंजी विरुळ मार्ग क्र. 255											
आंजी विरुळ लांबी कि.मी. 8/600, जवळपासचे शहर/खेडे :- मांडवा खेडे											
31)डांबरी	3.70	270	14	191	563	1038	311	613	-	924	3190
मार्गाचे नांव -सेलु, हिंगणी, बोरधरण मार्ग राज्यमहामार्ग क्र. 256											
मार्गाचे नांव -सेलु हिंगणी बोरधरण, लांबी कि.मी. 2/00, जवळपासचे शहर/ खेडे :- घोराड											
32) डांबरी	5.50	896	41	220	1329	2486	198	1773	2	1973	4907
मार्गाचे नांव - आर्वी, वर्धा, वायगांव, राळेगांव, घाटंजी राज्य महामार्ग क्र. 257											
मार्गाचे नांव - आर्वी, वेढोणा, वर्धा लांबी कि.मी. 11/0, जवळपासचे शहर/खेडे :- वेढोणा											
33)डांबरी	5.50	407	297	671	257	1632	97	158	-	255	9153
मार्गाचे नांव -आर्वी वर्धा, लांबी कि.मी. 52/0, जवळपासचे शहर/खेडे:- पिंपरी [खेडे]											
34)डांबरी	5.50	1223	896	1506	1419	5044	681	1401	-	2082	25204
मार्गाचे नांव -वर्धा वायगांव, लांबी कि.मी. 57/400, जवळपासचे शहर/खेडे:- बोरगांव नाका											
35)डांबरी	5.50	2395	484	673	2337	5789	254	2450	-	2804	16275
मार्गाचे नांव -वायगांव कापसी, लांबी कि.मी. 67/700, जवळपासचे शहर/खेडे:- वायगांव नि											
36)डांबरी	3.70	270	14	191	563	1038	311	613	-	924	3190
मार्गाचे नांव -वायगांव कापसी, लांबी कि.मी. 82/700, जवळपासचे शहर/खेडे:- कानगांव											
37)डांबरी	3.70	265	84	891	403	1644	62	404	-	1096	9274
मार्गाचे नांव -पुलगांव, वर्धा, समुद्रपूर, गिरड, उमखेड राज्य महामार्ग क्र. 258											
मार्गाचे नांव -सेवाग्राम समुद्रपूर मांडगांव, लांबी कि.मी. 1/00, ज. पा. शहर/खेडे :- वर्धा [श]											
38)डांबरी	7.00	1946	388	867	1845	5046	42	1541	-	1583	15179
मार्गाचे नांव -सेवाग्राम समुद्रपूर मांडगांव, लांबी कि.मी. 0/00, ज. पा. श/खेडे :- सेवाग्राम											
39)डांबरी	3.70	297	4	479	428	1208	110	536	-	496	5062
मार्गाचे नांव -सेवाग्राम, समुद्रपूर, गिरड, लांबी कि.मी. 0/00, जवळपासचे शहर/खेडे :- सालोड											
40)डांबरी	3.70	366	28	349	467	1210	53	243	1	327	4220

तक्ता क्र. 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव	-सेवाग्राम, समुद्रपूर, गिरड, लांबी कि. मी. 24/400, जवळपासचे श/खेडे :- मांडगांव										
41)डांबरी	3.70	398	37	219	343	997	60	249	-	309	3193
मार्गाचे नांव	-सेवाग्राम, समुद्रपूर, गिरड, लांबी कि. मी. 30/400, जवळपासचे श/खेडे:-दहेगांव फा.										
42)डांबरी	3.70	674	127	718	882	2401	347	354	7	708	9260
मार्गाचे नांव	-सेवाग्राम, समुद्रपूर, गिरड, लांबी कि. मी. 52/400, जवळपासचे शहर/खेडे :- गिरड										
43)डांबरी	3.70	606	173	1080	746	2605	454	461	7	922	12772
मार्गाचे नांव	-समुद्रपूर, जांब, वरोरा, चंद्रपूर, मार्ग राज्यमार्ग क्र. 264										
मार्गाचे नांव	-समुद्रपूर, जांब, वरोरा, चंद्रपूर लांबी कि. मी. 0/000, ज. पा. श/खेडे :- समुद्रपूर चौ.										
44)डांबरी	3.70	1160	188	1211	1240	3799	359	1552	8	1919	14960
3) प्रमुख जिल्हा मार्ग											
मार्गाचे नांव	-आष्टी, मोर्शी रस्ता प्र. जि. मा. क्र. - 1										
मार्गाचे नांव	-आष्टी, मोर्शी रस्ता, लांबी कि. मी. 0/400 जवळपासचे शहर/खेडे :- आष्टी										
45)डांबरी	3.70	262	126	438	240	1073	236	190	-	426	5766
मार्गाचे नांव	-आष्टी थार पार्टी नारा प्रजिमा - 2										
मार्गाचे नांव	-आष्टी थार पार्टी नारा रस्ता, लांबी कि. मी. 0/0 जवळपासचे श/खे - आष्टी										
46)डांबरी/ख	3.70	527	15	397	453	1499	23	514	-	537	6026
मार्गाचे नांव	-चिस्तर खंबीत बेलारा प्र. जि. मा. -2										
मार्गाचे नांव	-चिस्तर खंबीत रस्ता, लांबी कि. मी. 22/00 जवळपासचे शहर/खेडे - चिस्तर										
47)डांबरी/ख	3.70	630	11	396	547	1585	234	409	-	693	5173
मार्गाचे नांव	-सारवाडी पारडी प्र. जि. मा. - 4										
मार्गाचे नांव	-सारवाडी रस्ता, लांबी कि. मी. 2/600 जवळपासचे शहर/खेडे - सारवाडी										
48)डांबरी	3.70	54	7	47	34	142	43	54	35	132	620
मार्गाचे नांव	-साहुर, मानिकवाडा, सुसुद्रा रस्ता प्र. जि. मा. क्र. - 5										
मार्गाचे नांव	-साहुर, मानिकवाडा, सुसुद्रा रस्ता लांबी कि. मी. 0/400 ज. पा. श/खे - साहुर										
49)ख./डां	3.70	203	28	345	190	766	161	133	-	294	4556
मार्गाचे नांव	-ठानेगांव बांगडापूर प्र. जि. मा. क्र. -6										
मार्गाचे नांव	-ठानेगांव बांगडापूर रस्ता लांबी कि. मी. 0/400 जवळपासचे शहर/खेडे -हेटीकुंडी										
50)डांबरी	3.70	67	12	61	37	177	52	63	40	155	824
मार्गाचे नांव	-ठानेगांव काटोल प्र. जि. मा. क्र. -7										
मार्गाचे नांव	-ठानेगांव काटोल रस्ता लांबी कि. मी. 0/0 ज. पा. श/खेडे -बरी										
51)डांबरी	3.70	57	11	34	32	157	29	82	31	93	750

तक्ता क्र. 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव	-सुकळीबाई	बांगडापूर	प्र. जि. मा. क्र-10								
मार्गाचे नांव	-सुकळीबाई	बांगडापूर	रस्ता लांबी कि. मी. 0/0	ज. पा. श/से	-सुकळी, चौस्ता						
52)डांबरी	3.70	418	9	441	506	1374	536	527	-	1063	5366
मार्गाचे नांव	-वर्धा वायफळ	रसुलाबाद	प्र. जि. मा -11								
मार्गाचे नांव	-वर्धा वायफळ	रसुलाबाद	रस्ता लांबी कि. मी. 0/0	ज. पा. श/से	-	सिंदी मेघे					
53)डांबरी	3.70	664	21	349	2085	3119	117	2904	172	3263	5460
मार्गाचे नांव	-देवळी	अंदोरी	मार्ग प्र. जि. मा. क्र.12								
मार्गाचे नांव	-देवळी	अंदोरी	लांबी कि. मी. 4/00	जवळपासचे शहर/खेडे	-वाटखेडा चौ.						
54)डां/स्र.	3.70	139	84	152	216	543	14	206	-	354	2409
मार्गाचे नांव	-रत्नापुर अडेगांव	गिरोली	रस्ता प्र. जि. मा. क्र. 15								
मार्गाचे नांव	-रत्नापुर अडेगांव	गिरोली	लांबी कि. मी. 9/200,	जवळपासचे श/से	- वणी (चौ.)						
55)डांबरी	3.70	180	24	255	237	698	226	279	18	523	3402
मार्गाचे नांव	-वणी अल्लीपूर	गिरोली	मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 5								
मार्गाचे नांव	-वणी अल्लीपूर	गिरोली	लांबी कि. मि. 23/00.	जवळपासचे शहर/खेडे	-वणी						
56)खडीचा	3.70	290	12	239	363	904	432	286	-	718	3319
मार्गाचे नांव	-हिगंणी आमगांव	मालेगांव	मार्ग क्र. प्र. जि. मा. क्र. 16								
मार्गाचे नांव	-हिगंणी आमगांव	मालेगांव	लांबी कि. मी. 0/200,	जवळपासचे श/से	- हिगंणी						
57)खडीचा	3.75	747	7	613	669	2036	648	636	-	1334	6566
मार्गाचे नांव	-हिगंणी केळझर	मार्ग क्र. प्र. जि. मा. क्र. 16									
मार्गाचे नांव	-हिगंणी केळझर	लांबी कि. मी. 13/200,	जवळपासचे श/से	- केळझर							
58)खडीचा	3.70	49	11	58	123	241	100	219	-	322	902
मार्गाचे नांव	-येळाकेळी सेलु	मार्ग क्र. प्र. जि. मा. क्र. 18									
मार्गाचे नांव	-हिगंणी आमगांव	मालेगांव	लांबी कि. मी. 0/200,	जवळपासचे श/से	- येळाकेळी						
59)डांबरी	3.70	350	3	224	310	892	298	497	-	795	2995
मार्गाचे नांव	-बेला चौकी	वाघोली	मांडगांव	मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 16							
मार्गाचे नांव	-बेला चौकी	वाघोली	लांबी कि. मी. 3/200	जवळपासचे शहर/खेडे	-वाघोली.						
60)डांबरी	3.70	304	4	232	356	896	322	351	-	673	3110
मार्गाचे नांव	-सेलु झडसी	मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 17									
मार्गाचे नांव	-सेलु झडसी	लांबी कि. मी. 2/00,	जवळपासचे श/से	- सेलु							
61)डांबरी	3.75	1088	23	417	1160	2688	496	1341	-	1837	6602
मार्गाचे नांव	-सिंदी काढळी	मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 19									
मार्गाचे नांव	-सिंदी काढळी	लांबी कि. मि. 0/00,	जवळपासचे शहर/खेडे	- सिंदी रेल्वे							
62)डांबरी	3.70	798	63	125	997	1983	83	1171	-	1254	3621

तक्ता क्र. 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	मार्गाचे नांव -सेलडोह सिंदी काढळी मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 19											
	मार्गाचे नांव -सेलडोह सिंदी काढळी लांबी कि. मी.						6/00, जवळपासचे श/से :- सेलडोह					
63	डांबरी	3.70	348	37	178	208	771	52	198	21	271	2741
	मार्गाचे नांव -सेलु सानेगांव रेल्वे स्टेटे. प्र. जि. मा. क्र. 20											
	मार्गाचे नांव -सेलु सानेगांव रेल्वे स्टेटे. लांबी कि. मी.						5/600, जवळपासचे श/से :- वघाळा खेडे					
64	खडीचा	3.70	66	4	72	96	238	63	223	-	286	874
	मार्गाचे नांव -सोनेगांव अल्लीपुर कापसी मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 20											
	मार्गाचे नांव -सोनेगांव अल्लीपुर कापसी लांबी कि. मी.						28/800 जवळपासचे श/खेडे :- सिरसगांव					
65	डांबरी	3.70	385	33	482	548	1448	642	628	-	1270	5875
	मार्गाचे नांव -सेवाग्राम नांदोरा आष्टा मार्ग प्र. जि. म. क्र. 21											
	मार्गाचे नांव -सेवाग्राम नांदोरा आष्टा लांबी कि. मी.						3/400 ज. पा. श/से :- मांडगांव					
66	खडीचा	3.70	826	76	145	1008	2049	93	1175	-	1268	3965
	मार्गाचे नांव -वर्धा बरबडी गोजी मार्ग प्र. जि. मा. 23											
	मार्गाचे नांव -वर्धा बरबडी गोजी मार्ग लांबी कि. मी.						0/00 ज. पा. श/से :- भारतीय खाद्य निगम					
67	डांबरी	3.70	446	22	282	878	1628	37	1379	-	1416	3692
	मार्गाचे नांव -सेवाग्राम खरांगणा गोडे प्र. जि. म. क्र. 24											
	मार्गाचे नांव -सेवाग्राम खरांगणा गोडे लांबी कि. मी.						0/00, ज. पा. श/से :- सेवाग्राम					
68	डांबरी	3.70	621	50	109	1020	1800	33	703	-	736	2968
	मार्गाचे नांव -हिंगणघाट सातेफळ लाडकी मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 26											
	मार्गाचे नांव -हिंगणघाट सातेफळ लाडकी लांबी कि. मी.						6/200, ज. पा. शहर/खेडे :- सातेफळ					
69	खडीचा	3.70	362	20	195	473	1050	190	521	-	711	2905
	मार्गाचे नांव -हिंगणघाट नंदोरी वासी कोरा मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 27											
	मार्गाचे नांव -हिंगणघाट नंदोरी वासी कोरा लांबी कि. मी.						0/800, ज. पा. श/खेडे :- नंदोरी हिंगणी					
70	डांबरी	3.70	435	60	985	671	2151	426	964	-	1390	10138
	मार्गाचे नांव -साकरा गिरड कोरा मार्ग प्र. जि. मा. क्र. 28											
	मार्गाचे नांव -साकरा गिरड कोरा लांबी कि. मी.						0/200, जवळपासचे शहर/खेडे :- गिरड					
71	डांबरी	3.70	371	38	193	488	1090	655	658	-	1313	3773
	मार्गाचे नांव -उमरी दिगस मांडवामार्ग प्र. जि. मा. क्र. 34											
	मार्गाचे नांव -उमरी दिगस मांडवा लांबी कि. मी.						1/600, जवळपासचे शहर/खेडे :- उमरी					
72	डांबरी	3.70	488	7	901	592	1988	511	732	-	1243	8965
	मार्गाचे नांव -छोटी आवी अंतोरा मार्ग प्र. जि. मा. 3											
	मार्गाचे नांव -छोटी आवी अंतोरा लांबी कि. मी.						0/400, जवळपासचे शहर/खेडे :- छोटी आवी					
73	खडीचा	3.70	416	27	408	301	1153	96	266	-	362	4773

तक्ता क्र. 9-5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव -मानिकवाडा तारासावंगा इ. जि. 4											
मार्गाचे नांव -मानिकवाडा तारासावंगा लांबी कि. मी. 0/400, ज. पा. शहर/सेडे										-तारासावंगा	
74)खडीचा	3.70	53	24	204	72	353	70	71		141	2379
मार्गाचे नांव -हिंगणी बोरी बोरधरण मार्ग इ. जि. मा. क्र. 9											
मार्गाचे नांव -हिंगणी बोरी बोरधरण लांबी कि. मी. 10/00, ज. पा. शहर/सेडे										- हिंगणी	
75)डांबरी	3.70	123	12	54	169	358	51	240	4	295	975
मार्गाचे नांव -झडसी टाकळी रीधोरा मार्ग इ. जि. मा. क्र. 17											
मार्गाचे नांव -झडसी टाकळी रीधोरा लांबी कि. मी. 0/0, ज. पा. श/सेडे - झडसी											
76)खडीचा	3.70	559	18	69	593	1239	284	600		884	2308
मार्गाचे नांव -सावंगी सोनोरा मार्ग इ. जि. मा. क्र. 22											
मार्गाचे नांव -सावंगी सोनोरा लांबी कि. मी. 0/600, जवळपासचे शहर/सेडे										- सावंगी येन्डे	
77)खडीचा	3.70	274	4	198	139	615	273	320		593	2425
मार्गाचे नांव -पुलगांव दहेगांव धांदे इ. जि. मा. क्र. 23											
मार्गाचे नांव -पुलगांव दहेगांव धांदे लांबी कि. मी. 0/600, जवळपासचे शहर/सेडे										- पुलगांव	
78)डांबरी	3.70	275	8	155	382	819	35	760		795	2148
मार्गाचे नांव -नांदगांव पारडी मार्ग इ. जि. मा. क्र. 39											
मार्गाचे नांव -नांदगांव पारडी लांबी कि. मी. 3/200, जवळपासचे शहर/सेडे										- बोरगांव	
79)खडीचा	3.70	87	8	162	306	563	321	456		777	2062
मार्गाचे नांव -कुटकी आर्वी कांचनगांव इ. जि. मा. क्र. 40											
मार्गाचे नांव -कुटकी आर्वी लांबी कि. मी. 4/400, ज. पा. शहर/सेडे										- आर्वी	
80)खडीचा	3.70	389	10	226	386	1011	609	662		971	3554

आधार :-अधिकक अभियंता, विशेष प्रकल्प मंडळ, नागपूर.

पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आकडेवारी [वर्ष 31 मार्च, 2000] अखेर

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोस्टांची संख्या	185
2	तारघरांची संख्या	111911
3	पत्र पेट्यांची संख्या	921
4	पोस्टमनांची संच संख्या	
	अ] नियमित आस्थापने वरिल	66
	ब] नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	156
5	दुरध्वनी संख्या	20093
6	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	171
7	शासनाने वाटप केलेल्या दुरदर्शन संचाची संख्या	3

आधार :- 1] अधीक्षक, डाकघर, शहर विभाग, वर्धा

2] उप विभागीय, तारघरे, वर्धा.

3] विभागीय अभियंता, ग्रामीण ध्वनीक्षेपण, संचालनालय, विभागीय कार्यालय, नागपूर.

4] उप विभागीय अधिकारी दुरध्वनी, वर्धा.

तबता क्रमांक-10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

[वर्ष 1999-2000 करिता]

जिल्हा : वर्धा

[रुपये हजारात]

अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
	संख्या	515	1	6
अ)	प्राप्ती			
	1) सुरुवातीची शिल्लक	12478	55345	13656
	2) अनुदाने व वर्गणी	7289	892973	135044
	3) चालू वर्षातील उत्पन्न	28355	(-9721)	67397
	एकूण प्राप्ती	48122	1939597	216097
ब)	खर्च			
	1) चालू वर्षातील खर्च	35360	1939259	194154
	2) अखेरची शिल्लक	12762	338	21943
	एकूण खर्च	48122	1939597	216097

टिप:- (-) = वजा

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, वर्धा.

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च [1999-2000 चा वर्षाकरीता]

जिल्हा - वर्धा

[रुपये-हजारात]

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्राम-पंचायतीची संख्या	सुरुवातीची शिल्लक	उत्पन्न		अंशदान
				सहाय्यक शासकीय	अनुदाने इतर	
1	2	3	4	5	6	7
1.	वर्धा	78	907	282	336	510
2.	सेलू	63	1133	89	2651	100
3.	समुद्रपूर	69	1590	335	298	-
4.	हिंमणघाट	76	268	247	141	22
5.	देवळी	63	4352	201	373	-
6.	आर्वी	69	147	176	350	91
7.	आष्टी	42	2625	-	38	329
8.	कारंजा	60	1456	-	1772	-
जिल्हा एकूण		515	12478	1330	5959	1052

पुढे चालू ...

... 160 ...

तक्ता क्रमांक-10.2 पुढे चालू

अ. क्र.	पंचायत	ग्रामपंचायती	व गट	ग्राम-पंचायतीची	देणगी	कर	गुलक	इतर	एकूण 5 ते 11	एकूण 4+12
1	वर्धा	803	73	383	-	2708	-	4105	7941	8848
2	सेलू	141	63	743	121	821	-	2182	5844	6977
3	समुद्रपूर	873	69	103	-	973	-	2053	4559	6149
4	हिंगणघाट	343	76	377	-	415	-	1868	2693	2961
5	देवळी	88	63	-	-	926	-	2286	3786	8138
6	आर्वी	377	69	-	-	808	-	2356	3581	3728
7	आष्टी	-	42	-	-	966	-	810	2143	4768
8	कोरजा	300	60	1021	22	838	-	2465	5097	6553
जिल्हा एकूण		515	28	8255	-	19025	-	35644	48122	

पुढे चालू ...

तक्रता क्रमांक- 10.2 पुढे सुरु.
ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 1999-2000 यावर्षाकरिता

जिल्हा । वर्धा

अ. पंचायत		खर्च										
क्र.	समिती	आरो- ग्य सेवा	सार्वज- निक बांध- काम	साम्रा- जिक, नैतिक वृद्धी	पशा- सन	समा- ज क- ल्याण	पशुध- नाचे संव- र्धन	जमीन महसू- ल वसु- ली व देख- भाल	इतर	स्तंभ 14 ते 21 ची बेरीज	अखेर- ची शिल्ल- क (13-22)	एकूण 22+23
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	वर्धा	2842	2108	532	1954	442	45	-	85	8008	840	8848
2	सेलू	713	852	410	1011	2934	36	-	6	5962	1015	6977
3	समुद्रपूर	1546	1102	496	798	-	-	-	-	3942	2207	6149
4	हिंमणघाट	843	753	44	639	-	-	-	2	2281	680	2961
5	देवळी	1394	792	549	927	6	-	-	-	3568	4570	8138
6	आर्वी	940	1257	196	856	131	-	-	19	3399	329	3728
7	आष्टी	1060	958	239	919	-	-	-	-	3176	1592	4768
8	कारंजा	1070	882	2316	756	-	-	-	-	5024	1529	6553
जिल्हा एकूण		10408	8704	4732	7760	3513	81	-	112	35360	12762	48122

आधार : उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, [ग्रामपंचायत] जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक 10.3

जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च [1999-2000 या वर्षाकरिता]

जिल्हा - वर्धा

[रुपये - हजारात]

अ. क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1998-99	सुधारित 1999-2000	अंदाज 2000-2001
1	2	3	4	5
एक	जमा			
	1) स्वनिर्मित उत्पन्न			
	आ स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	7827	5736	5266
	ब) शिक्षण	361	259	257
	का) कृषि	72	125	420
	ड) इमारत व दळणवळण	1139	478	132
	इ) इतर	7661	9846	9871
	एकूण (1)	17060	16444	15946
	2) शासकीय अनुदाने			
	आ सहेतुक अनुदान	384910	725310	520685
	ब) आस्थापना अनुदान	123530	160633	133614
	का) योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	112449	113978	41798
	ड) इतर	141409	894052	4522
	एकूण	762298	1893973	700619
	[-] परतावे	-10022	-	-
	एकूण (2)	752276	1893973	700619
	3) कर्जे			
	आ कर्जे व अग्रीम	3361	147	100
	ब) ठेवी व अग्रीम	15890	28097	25267
	का) वित्त प्रेषण	528243	-	-
	ड) इतर	-	-	-
	एकूण (3)	547494	28244	25367
	4) आरंभीची शिल्लक	59864	936	338
	एकूण (1 ते 4)	1376394	1939597	742270

तक्ता क्रमांक 10.3 [पुढे चालू]

अ. क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1998-99	सुधारित 1999-2000	अंदाज 2000-2001
1	2	3	4	5
दोन	स्वर्ग			
	आ सामान्य प्रशासन	85854	130330	109111
	बा शिक्षण	274106	488952	343357
	का वैद्यकीय	4770	4667	7142
	ड। पशुसंवर्धन	11150	18604	15177
	इ। इमारती व दळणवळण	65052	53010	42449
	फ। समाज कल्याण	20985	11152	9711
	ग। सिंचन	43570	33738	33640
	हा कृषि	62264	850	837
	ना इतर	200454	1169993	154683
	एकूण [अ ते न]	768205	1911296	716107
	कर्ज			
	आ कर्ज व अग्रीम	-	1	476
	बा ठेवी व अग्रीम	46488	27962	25201
	का वित्त प्रेषण	528244	-	-
	ड। इतर	-	-	-
	एकूण (अ ते ड)	574732	27963	25677
	अखेरची शिल्लक	33757	338	486
	एकूण	1376694	1939597	742270
	[स्वर्ग + अखेरची शिल्लक]			

आधार :- मुख्य लेखा तथा वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च
[1999-2000 वर्षाकरिता]

जिल्हा - वर्धा

[रुपये-हजारात]

अ. क्र.	महानगरपालिका/कटक मंडळे/नगरपालिका	सुरुवातीची शिल्लक	अनुदाने, वर्गीणी		उत्पन्न नगरपालिकेचे दर व कर				नगरपालिकेच्या मालमते-पासून मिळालेला एकूण महसूल	इतर
			शासकीय	इतर	जकात	घर जमीन यावरील कर	इतर कर	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	वर्धा	7194	44592	22	2130	9520	5169	16824	1697	7531
2.	देवळी	944	8263	-	176	620	392	1188	940	596
3.	पुलगांव	93	22914	-	5854	1285	2285	9424	8	1422
4.	सिंदी	868	9696	116	223	637	529	1389	28	2117
5.	आर्वी	1069	9360	1070	8536	919	182	9637	1624	486
6.	हिंगणघाट	3488	32343	6668	-	3195	460	3595	2907	5984
जिल्हा एकूण		13656	127168	7876	16919	16181	8957	42057	7204	18136

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 10.4 पुढे चालू

महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च
[1999-2000 वर्षाकरिता]

जिल्हा: - वर्धा

[रुपये-हजारात]

ज. क्र.	महानगरपालिका/कटक मंडळे/नगरपालिका	एकूण उत्पन्न स्तंभ [4 ते 11 ची बेरीज]	सामान्य प्रशासन	कर व सुली-चा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर	एकूण स्तंभ [13 ते 19 ची बेरीज]	अखेरची शिल्लक [3+ 12-20]
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	वर्धा	70666	2957	9685	1782	22295	5621	3662	24469	70471	7389
2	देवळी	10987	1653	1095	379	2744	3176	2072	415	11534	397
3	पुलगांव	33768	3112	1864	530	7179	1658	5317	13985	33645	216
4	सिंदी	13346	1241	1101	100	4351	354	3286	633	11116	3098
5	आर्वी	22177	919	1442	289	4224	816	349	7247	15286	7960
6	हिंगणघाट	51497	2313	3805	1548	14540	5000	2775	22121	52102	2883
जिल्हा एकूण		202441	12195	18992	4628	55333	16625	17461	68920	194154	21943

आधार :- जिल्ह्यातील सर्व नगर पालिका

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च	जिल्हा वार्षिक	स्टेट-अनु-एकूण	एकूण
1	2	3	4	5	6
			जिल्हा वार्षिक	स्टेट-अनु-एकूण	एकूण
			योजना(बिगर आ-	पूल	शेष
			दिवासी, आदिवा-		
			सी, आदिवासी		
			क्षेत्राबाहेरील व		
			वि. घ योजना मिळून		
[एक]	कृषी संलग्न सेवा				
	1) पीक संवर्धन	139.02	-	-	139.02
	2) फलोत्पादन	20.12	-	-	20.12
	3) मृद व जलसंधारण	13.34	63.79	-	77.13
	4) पशुसंवर्धन	38.67	-	-	38.67
	5) दुग्ध व्यवसाय विकास	0.20	-	-	0.20
	6) मत्स्य व्यवसाय	7.88	-	-	7.88
	7) वने	29.04	-	-	29.04
	8) पणन, कोठारे व वसारी	-	-	-	-
	9) सहकार	22.86	-	-	22.86
	एकूण [एक]	271.13	63.79	-	334.92
[दोन]	ग्रामीण विकास				
	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	52.70	-	-	52.70
	2) अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	-	-	-	-
	3) जवाहर रोजगार योजना	24.48	-	-	24.48
	4) रोजगार हमी योजना	100.00	-	-	100.00
	5) जमीन सुधारणा	-	-	-	-
	6) सामुहिक विकास	1.00	-	-	1.00
	7) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	215.54	-	-	215.54
	एकूण [दोन]	617.72	-	-	617.72
[तीन]	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण				
	1) लघु पाटबंधारे	128.78	-	342.95	471.73
	2) जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	-	-	-	-
	3) आयाकट विकास	4.59	-	-	4.59
	4) पूर नियंत्रण कामे	-	-	-	-
	एकूण [तीन]	133.37	-	342.95	476.32
[चार]	विद्युत विकास	141.13	-	-	141.13
[पाच]	उद्योग व व्यापार				
	1) मोठे व मध्यम उद्योग	-	-	-	-
	2) ग्रामीण व लघु उद्योग	36.04	-	-	36.04
	एकूण [पाच]	36.04	-	-	36.04

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर आदिवासी, आदिवासी व क्षेत्राबाहेरील वि. घ. योजना मिळून)	स्टेट-पूल	अनु-शेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
[सहा]	वाहतुक व दळणवळण				
	1) मोठी व लहान बंदरे	-	-	-	-
	2) अंतर्देशीय जलवाहतुक	2.93	-	-	2.93
	3) रस्ते विकास	569.63	1357.17	44.20	1971.00
	एकूण [सहा]	572.56	1357.17	44.20	1973.93
[सात]	सामान्य आर्थिक सेवा				
	1) पर्यटन	-	-	-	-
	2) स्थानिक विकास कार्यक्रम	306.94	-	-	306.94
	एकूण [सात]	306.94	-	-	306.94
[आठ]	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा				
	1) सामान्य शिक्षण	228.46	-	-	228.46
	2) क्रिडा व युवक कल्याण	14.00	-	-	14.00
	3) कला व संस्कृती	2.40	-	-	2.40
	4) तांत्रिक शिक्षण	17.11	43.49	-	60.60
	5) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	-	-	-	-
	6) आरोग्य सेवा	64.52	-	-	64.52
	7) ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	129.51	34.35	-	163.86
	8) गृहनिर्माण	4.50	-	-	4.50
	9) नगर विकास	135.00	-	-	135.00
	10) माहिती व प्रसिध्दी	-	-	-	-
	11) मागासवर्गीयांचे कल्याण	268.53	-	-	268.53
	12) कामगार व कामगार कल्याण	146.34	-	-	146.34
	13) समाज कल्याण	7.82	-	-	7.82
	14) पोषण	12.38	-	-	12.38
	एकूण [आठ]	1030.57	77.84	-	1108.41
	एकूण [एक ते आठ]	3109.46	1498.80	387.15	4995.41

टिप :- यात मोठे व मध्यम प्रकल्पांचा समावेश आहे.
आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

योजनेसालील महत्वाची भौतिक साधने 1999 - 2000 या वर्षाकरीता

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	विकास शीर्ष/उपशीर्ष	बाब	भौतिक साधने			
			परिमाण	बिगर आ दिवासी योजना	आदिवासी उप-योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
एक	कृषी व संलग्न सेवा	1) पीक संवर्धन				
		1) सधन कापूस विकास कार्यक्रम अंतर्गत झोन बियाणे वाटप	क्विंटल	134	19	0
		2) तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम अ) सुधारित संत्र	संत्र	0	0	0
		3) कडधान्य उत्पादन कार्यक्रम अ) प्रशिक्षणार्थी	संख्या	833	0	0
		4) मागासवर्गीय आणि नवबौध्दांना दारिद्र्य रेषेवर आणण्यासाठी विशेष सहाय्य योजना (विशेष घटक योजना)	लाभार्थी संख्या	0	47	201
		5) विशेष अन्नधान्य उत्पादन कार्यक्रम (भात) अ) प्रमागित बिजोत्पादन कार्यक्रम	लाभार्थी	0	0	0
		6) तुषार ठिंबक सिंचन अ) संत्र वाटप	संख्या	0	0	0
		2) फलोत्पादन				
		1) अल्प व सिमांतिक शेतकऱ्यांच्या फलोत्पादन विकासासाठी भांडवली अनुदान अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		ब) क्षेत्र	हेक्टर	0	0	0
		2) बागायती रोपमळ्याचे बळकटीकरण योजना अ) कलमे/रोपे	संख्या	5.18	0	0
		3) कृषी क्षेत्रात प्लॅस्टीकच्या वापरासाठी ठिंबक सिंचन पध्दती	लक्ष हेक्टर	30	0	0

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 11 . 2 पुढे चालु
 योजनेसालील महत्वाची भौतिक साधने 1999 -2000 या वर्षाकरीता

जिल्हा : वर्धा

क्र.	विकास शीर्षक/उपशीर्ष	बाब	भौतिक साधने			
			परिमाण	बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी उप-योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
		3) मृदुसंधारण				
		1) एकात्मिक पायलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम				
		अ) जैविक बांध	हेक्टर	0	0	0
		ब) नाला बांध	संख्या	125	852	0
		क) मजगी क्षेत्र	हेक्टर	0	0	0
		ड) जलसंधारण कामे	संख्या	0	0	0
		4) पशुसंवर्धन				
		1) पशुवैद्यकीय दवाखाना व प्रथमोचार केंद्र बांधणे				
		अ) बांधकाम	संख्या	0	0	0
		2) पशु प्रथमोपचार केंद्र/आधारभूत ग्राम केंद्र कृत्रीम रेतन केंद्राचा दर्जा वाढविणे				
		अ) दर्जावाढ	संख्या	0	0	0
		5) दुग्ध व्यवसाय विकास				
		1) दुग्ध उत्पादन, दुग्ध व्यवसाय विकास संस्था	संख्या	0	0	0
		2) निविष्टा कार्यक्रम आदिवासी/अनुजाती, जमाती तसेच दुर्बल घटकातील कुटुंबांना प्रशिक्षण	संख्या	0	12	12
		3) भाकड/गाभण म्हशींचा पुरवठा	लाभार्थी संख्या	0	0	0
		4) मुंबईच्या तबेल्यातील १ वर्ष वयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्याचा पुरवठा	संख्या	0	0	10

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये			
			परिमाण	बिगर आ- दीवासी योजना	आदिवा- सी उप- योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
		6) मत्स्य व्यवसाय				
		1) मत्स्य बीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना	संख्या (लाखात)	0	0	0
		अ) मत्स्य बीज				
		2) अवरुद्ध पाण्यातील मत्स्य संवर्धन	संख्या	77.16	0	0
		अ) संवर्धन				
		ब) मत्स्योत्पादन	मे. टन	3.25	0	0
		3) मत्स्य व्यवसायोपयोगी आवश्यक सामुग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य				
		अ) नाचलॉन सूत	किलो	300	0	0
		ब) नौका	संख्या	5	0	0
		4) मत्स्य व्यवसाय विकास संस्था स्थापन करणे/ मत्स्य संवर्धन विकास यंत्रणा				
		अ) मत्स्योत्पादन	मे. टन	0	0	0
		ब) प्रशिक्षणार्थी	संख्या	5	0	0
		7) वने				
		1) औद्योगिक व व्यापारी उद्योगासाठी लागणा-या वन झाडांच्या जातच्या लागवडीची योजना				
		अ) सागवान 4 थे वर्ष	हेक्टर	0	118	0
		ब) बांबू 4 थे वर्ष	हेक्टर	0	0	0
		2) निकृष्ट वनाचे पुर्नवनीकरण				
		अ) रोपवण	हेक्टर	0	0	0
		3) किरकोळ जंगल उत्पन्नाचा विकास				
		अ) चंदन व खैर लागवड	हेक्टर	0	0	0
		8) सहकार				
		1) आदिवासी/ अनुसूचित जाती जमाती/ नवबोधद घांना सहकारी साखर कारखान्याचे भाग खरेदीसाठी अर्थ सहाय्य	लाभार्थी	0	0	0
		2) पीक उत्पादन प्रोत्साहन योजना				
		अ) सामासद	संख्या	उ. ना	857	1142

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये			
			परिमाण	बिगर आ- दीवासी योजना	आदिवा- सी उप- योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
दोन	ग्रामीण विका- साकरिता विशे- ष कार्यक्रम	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास व संलग्न सेवा अ)लाभार्थी	संख्या	उ. ना	248	140
		2) अवर्षणप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम				
		1) गट वनीकरण	हेक्टर	0	0	
		2) रस्ता दुतर्फीकरण वनीकरण	कि. मी.	0	0	
		3) अववन वनाचे पुनर्वनीकरण	हेक्टर	0	0	
		4) तलाव दुतर्फी वनीकरण	कि. मी.	0	0	
		3) जवाहर रोजगार योजना				
		अ) मनुष्य दिन	लाखात	5.41	2.54	
		ब) इंदिरा आवास योजना	संख्या	332	-	
		4) रोजगार हमी योजना				
		अ) मनुष्य दिन	लाखात	0.88	0	
		5) जमीन सुधारणा				
		अ) अतिरिक्त जमीन दिलेल्या अभिहस्तांकितांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी	0	0	
		6) सामुहिक विकास				
		अ) महिला व बाल कल्याण समिती	लाभार्थी	0	0	
		7) ग्रामीण सफाई कार्यक्रम				
		अ) लाभार्थी	संख्या	0	335	1229
		ब) सार्वजनिक शौचालय	संख्या	0	1143	2429
तीन	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	1) लघुपाटबंधारे				
		1) लघुपाटबंधारे (स्थानिक क्षेत्र)				
		अ) सिंचन तलाव	संख्या	0	8	0
		2) लघुपाटबंधारे (राज्यक्षेत्र)				
		अ) नहर	संख्या	0	0	0
		3) अयशस्वी विहीरींना अनुदान				
		अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		4) कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	संख्या	5	2	0
		5) कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे (राज्यक्षेत्र)	संख्या	0	0	0
		2) आयाकट विकास				
		अ) भूविकास कामे	हेक्टर	0	0	0

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साधने			
			परिमाण.	बिगर आ- दिवासी योजना	आदिवा- सी उप- योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
चार	विद्युत विकास	1) विद्युत विकास (ग्रामीण) अ) घरगुती दिवे ब) औद्योगिक क) रस्ते दिवे ड) लहान विद्युत वाहिनी	संख्या संख्या संख्या कि. मी.	3114 101 66 0	195 0 0 0	0 0 0 0
		2) विद्युत विकास (शहरी) अ) घरगुती दिवे/पंखे	संख्या	0	0	0
		3) पध्दती सुधार (ग्रामीण) अ) ट्रान्सफार्मर उभारणी ब) मोठी विद्युत वाहिनी	संख्या कि. मी.	0 6.62	0 0	0 0
साच	ग्रामीण लघु उद्योग	1) रेशिम उत्पादन अ) उद्योग	संख्या	30000	0	0
		2) सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बीज भांडवल अर्थसहाय्य अ) सुशिक्षित बेकार	संख्या	44	0	4
		3) जिल्हा उद्योग केंद्र छोड्या उद्योगा- करिता कर्ज योजना अ) लघु उद्योग	संख्या	16	2	0
		4) औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थ- सहाय्य भागभांडवल अ) संस्था	संख्या	0	0	0
		5) प्राथमिक हातमाग विणकर संस्थांना काटकसर अंशदान निधी अ) संस्था	संख्या	0	0	0
हा	वाहतुक व दळणवळण	1) जिल्हा रस्ते (किमान गरजा कार्यक्रम सोडून) अ) रस्ते ब) मोरी काम	कि. मी. संख्या	0 0	0 0	0 0
		2) किमान गरजा कार्यक्रमावली जिल्हा रस्ते अ) रस्ते ब) पुल/मोती	कि. मी. संख्या	0 0	8 10	0 0
		3) हरिजन वस्त्यांना जोडणारे जोडरस्ते (वि. घ. योजना) अ) रस्ते	कि. मी.	0	0	0

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साधने			
			परिमाण	बिगर अ- दीवासी योजना	आदिवा- सी उप- योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
सात	सामाजिक व सामुहिक सेवा	1) सामान्य शिक्षण				
		1) प्राथमिक शाळेत बालवाड्या सुरु करणे				
		अ) बालवाड्या	संख्या	0	42	0
		2) प्राथमिक शाळेत पुस्तक पेढ्या सुरु करणे				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	2621	7675	0
		3) शैक्षणिक दृष्ट्या, मागासलेल्या भागा- मधील प्राथमिक शाळेतील अनु- जाती/जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	0	125	0
		4) माध्यमिक शाळेतून पुस्तक पेढ्या उघडणे				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	4742	0	0
		5) नूतन महाविद्यालयांना अनुदान व विद्यमान अशासकीय महाविद्यालयां- ना त्यांच्या विस्तार कार्यक्रमासाठी परिरक्षा अनुदान				
		अ) महाविद्यालय	संख्या	5	0	0
		6) प्राथमिक शाळांच्या इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधिकरणांना अनुदान				
		अ) खोली	संख्या	0	0	0
		7) खाजगी प्राथमिक शाळांना अनुदान				
		अ) शाळा	संख्या	20	0	0
		8) दुर्बल घटकातील मुलींना शाळेत नि- यमित येण्यासाठी उपस्थिती भत्ता				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	2272	1050	0
		9) प्राथमिक शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या नियुक्ती- करिता मागासलेल्या भागांना अनुदान				
		अ) शिक्षक	संख्या	9	0	1

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये			
			परिमाण	बिगर आ- दिवासी योजना	आदिवा- सी उप- योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
		2) क्रिडा व युवक कल्याण				
		1) जिल्हा क्रिडा प्रशिक्षण कार्यक्रम व प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना				
		अ) खेळाडू	संख्या	0	0	0
		3) तांत्रिक शिक्षण				
		1)+2 स्तरांवरील व्यवसाय शिक्षण व राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत कि-मान कौशल्यावर आधारित कार्यक्रम				
		अ) संस्था	संख्या	1	0	0
		4) आरोग्य सेवा				
		1) राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन				
		अ) रुग्ण	संख्या	0	0	0
		ब) रक्तगट नमुने गोळा करणे	संख्या	2.40	0.07	0
		2) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे/उपकेंद्रे/ग्रामीण रुग्णालये बांधणे अनुशेष/शव-विच्छेदन केंद्रे	(लाखात)			
		अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	0	0	0
		3) ग्रामीण रुग्णालयाची स्थापना व दुरुस्ती	संख्या	0	0	0
		4) ग्रामीण रुग्णालयाच्या औषध अनुदानात वाढ				
		अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	0	0	0
		5) प्राथमिक आरोग्य उप केंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ				
		अ) उपआरोग्य केंद्रे	संख्या	0	0	0
		6) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ				
		अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	0	0	0
		5) ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता				
		1) नळाने पाणी पुरवठा (खास उपाय)				
		अ) नळ योजना	संख्या	0	2	0
		2) जी.एस.टी.ए. चा नळीक्या स्थापना-चा कार्यक्रम				
		अ) विंधन विहीरी	संख्या	0	0	(
		3) विहीरी बांधणे (साधे उपाय)	संख्या	0	3	(

अ. क्र.	विकास शीर्ष/उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये			
			परिमाण	बिगर आ-दीवासी योजना	आदिवा-सी उप-योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
		6) गृहनिर्माण				
		1) भू-संपादन व भू-विकास				
		अ) भू-संपादन क्षेत्र	हेक्टर	0	0	0
		2) खेड्यातील गावठाण्यांचा विस्तार व घरे बांधण्यासाठी गावाची तरतूद				
		अ) गावे	संख्या	0	0	0
		7) नगर विकास				
		1) गलिच्छ वस्ती सुधार कार्यक्रम				
		अ) लोकसंख्या	संख्या	उ. ना	उ. ना	उ. ना
		8) मागासवर्गीयांचे कल्याण				
		1) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	3216	0	0
		2) विमुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	250	0	0
		3) मुला-मुलींसाठी शासकीय वसतीगृहे उघडणे				
		अ) वसतीगृहे	संख्या	0	0	0
		4) व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या वसतीगृहातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0
		5) मागासवर्गीयांच्या सरकारी गृहनिर्माण मंडळाला वित्तीय सहाय्य				
		अ) संस्था	संख्या	0	0	1
		6) हरिजन वस्त्यांची सुधारणा				
		अ) वस्त्या	संख्या	0	0	42
		7) आंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन				
		अ) जोडपे	संख्या	0	0	0

क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साधने			
			परिमाण	बिगर आ- दीवासी योजना	आदिवा- सी उप- योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
		8)गलिच्छवस्ती व्यवसायात असलेल्या मुलांना शालांत पूर्व परिक्षेसाठी शिष्यवृत्ती अ)विद्यार्थी	संख्या	0	0	135
		9)मागासवर्गीयांना मंगलौरी कॉले, जी. आय. शीट्स बदलण्यासाठी; व्यक्तिगत आर्थिक सहाय्य देणे अ)लाभार्थी	संख्या	0	50	110
		9)समाजकल्याण				
		1)स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रीत स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण अ)लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		2)निराश्रीत मुलांसाठी संस्था बाह्य सेवा बालसदनाला सहाय्यक अनुदान अ)संस्था	संख्या	0	0	0
		3)7वी व 8वी पर्यंतच्या शारिरीकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्त्या अ)लाभार्थी	संख्या	55	0	0
		4)अपंगांना लघु उद्योग सुरु करण्यासाठी अर्थसहाय्य अ)लाभार्थी	संख्या	4	0	0
		5)स्वयंरोजगार योजनेखाली व्यक्तिगत अनुदान अ)लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		10)पोषण				
		1)शालेय आहार कार्यक्रम अ)विद्यार्थी	संख्या	0	0	0
		11)कामगार व कामगार कल्याण				
		1)चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधील उपकरणांची तृटी भरून काढणे अ)संस्था	संख्या	0	0	0

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये			
			परिमाण	बिगर आ- दीवासी योजना	आदिवा- सी उप- योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
		2)जागतिक बँक प्रकल्पांतर्गत महिलां- साठी नवीन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेची स्थापना				
		अ)संस्था	संख्या	0	0	(
		3)संजय गांधी स्वावलंबन योजना				
		अ)लाभार्थी	संख्या	0	314	560
		4)कामगार कंत्राट सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य/भागभांडवल संस्था				
		अ)संस्था	संख्या	0	0	0

आधार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी. वर्धा.

रोजगार हमी योजना [1999-2000 वर्षाकरिता]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक कामे(रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	नियोजित कामाची संख्या	114	59	-	8	2	188
2.	मंजूर केलेल्या कामाची संख्या	-	101	-	-	-	101
3.	सुरु केलेल्या कामाची संख्या	-	-	-	-	-	-
4.	पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या	-	4	-	-	-	4
5.	मध्येच बंद केलेल्या कामाची संख्या	-	8	-	-	-	8
6.	कामासाठी केलेली तरतूद (रु. लाखात)	266.25	10.60	148.00	-	-	424.85
7.	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु. लाखात)	266.25	7.24	98.00	-	-	371.49
8.	रोजगार निर्मिती(मनुष्य दिवस)(रु. लाखात)	7.19	0.19	2.64	-	-	10.02

आधार :- उपजिल्हाधिकारी [रो. ह. यो.] वर्धा.

तक्ता क्रमांक 11.4

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च
1999-00 या वर्षाकरिता

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	महिना	खर्च [रुपये - लाखात]		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामाची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1	2	3	4	5	6
1.	एप्रिल, 99	31.17	31.17	0.84	4
2.	मे, 99	30.65	61.80	0.82	4
3.	जून, 99	31.00	92.80	0.83	4
4.	जुलै, 99	27.25	120.05	0.73	4
5.	ऑगस्ट, 99	26.50	146.55	0.71	4
6.	सप्टेंबर, 99	30.00	176.55	0.81	4
7.	ऑक्टोबर, 99	40.00	216.15	1.08	4
8.	नोव्हेंबर, 99	20.80	237.35	0.56	4
9.	डिसेंबर, 99	19.20	256.55	0.52	4
10.	जानेवारी, 2000	35.14	291.69	0.95	4
11.	फेब्रुवारी, 2000	25.50	317.19	0.69	4
12.	मार्च, 2000	54.00	371.19	1.45	4

आधार:- उपजिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, वर्धा.

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना 1999-2000 वर्षाकरीता

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाबी.	तहसील			
		वर्धा	सेलू	समुद्रपूर	हिंगणघाट
1	2	3	4	5	6
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या [9] च्या जनगणनेनुसार	106	130	166	125
2	गावांतील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-
3	बारा महिने पुऱ्से पाणी उपलब्ध असलेल्या				
	अ] गावांची संख्या	31	120	162	88
	ब] त्याखालील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना				
	अ] टँकरने पुरवठा होणा-या				
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-
	3. टँकरची संख्या	-	-	-	-
	ब] बैलगाडीने पुरवठा होणा-या				
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-
	2. त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-
	3. बैलगाडीची संख्या	-	-	-	-
	क] इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या				
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-
	3. साधने	विहीरी	5	1	3

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	बाबी	तहसील				जिल्हा एकूण
		देवळी	आर्वी	आष्टी	कारंजा	
1	2	7	8	9	10	11
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या 1991 च्या जनगणनेनुसार	106	152	82	100	967
2	गावांतील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
3	बारा महिने पुसे पाणी उपलब्ध असलेल्या					
	अ) गावांची संख्या	104	123	71	74	773
	ब) त्याखालील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना					
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या					
	1. गावांची संख्या	-	-	1	-	1
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
	3. टँकरची संख्या	-	-	1	-	1
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या					
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	-
	2. त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
	3. बैलगाडीची संख्या	-	-	-	-	-
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या					
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	-
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
	3. साधने	विहीरी	1	1	1	15

टिप : एकूण वस्तीच्या गावांची संख्या 1991 च्या जनगणनेनुसार दर्शविण्यात आली आहे.
आधार : कार्यकारी अभियंता लघुपाटबंधारे विभाग वर्धा.

संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्यांखालील क्षेत्र

[1999-2000 वर्षाकरीता]

जिल्हा - वर्धा

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	गहु भात	2477 14	ज्वारी कापूस	9437 13979	ज्वारी कापूस तृणधान्य तुर मुग उडीद इ. कडधान्ये हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबिन जवस सुर्यफूल करडई इ. गळीत पिके	- 4713 17 9701 282 157 151 2387 52 174 11267 9 10 7 27
2	सेलू	गहु	5024	ज्वारी कापूस	7050 15025	ज्वारी कापूस तृणधान्ये तुर मुग उडीद हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबीन जवस सुर्यफूल करडई इतर गळी- ताची पिके	50 5075 - 5245 100 75 1750 1140 50 10175 15 - 2 50

जिल्हा - वर्धा

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
3	समुद्रपुर	गहु भात	4675 50	ज्वारी कापूस	6300 17367	ज्वारी कापूस तृणधान्य तुर मुग उडीद इ. कडधान्ये हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबिन जवस सुर्यफूल करडई इ. गळीत पिके	1490 5788 25 8035 275 185 160 6100 10 30 26627 265 43 3 100
4.	हिंमणघाट	गहु भात	3400 30	ज्वारी कापूस	8200 15115	ज्वारी कापूस तृणधान्ये तुर मुग उडीद इ. कडधान्ये हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबीन जवस करडई इतर गळी- ताची पिके	30 5085 90 8230 300 200 300 4100 15 400 20510 50 20 20

लक्षता क्र.11.6 पुढे चालु
संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र
[1999-2000 वर्षाकरीता]

जिल्हा - वर्धा

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
5.	देवळी	गहु भात	1900 15	ज्वारी कापूस	7300 15485	ज्वारी कापूस तृणधान्य तुर मुग उडीद इ. कडधान्ये हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबिन जवस सुर्यफूल करडई इ. गळीत पिके	- 5215 20 7450 250 150 200 3675 50 175 13615 15 - 10 55
6.	आर्वी	गहु भात	1353 87	ज्वारी कापूस	8092 16116	ज्वारी कापूस तृणधान्ये तुर मुग उडीद हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबीन जवस सुर्यफूल करडई इतर गळी- ताची पिके	32 5371 43 7094 329 217 1009 131 89 15799 - 5 41 92

संकरित व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र
[1999-2000 वर्षाकरीता]

जिल्हा - वर्धा

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1.	2	3	4	5	6	7	8
7.	आष्टी	गहु भात	1914 1	ज्वारी कापूस	4074 5998	ज्वारी कापूस तृणधान्य तुर मुग उडीद इ. कडधान्ये हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबिन सुर्यफूल करडई इ. गळीत पिके	- 1997 2 1720 97 25 35 1200 1553 1 8005 - 3 20
8.	कांजा	गहु भात	2020 75	ज्वारी कापूस	4435 7050	ज्वारी कापूस तृणधान्ये तुर मुग उडीद इ. कडधान्ये हरभरा भुईमुग तिळ सोयाबीन जवस सुर्यफूल करडई इतर गळी- ताची पिके	- 2350 - 4900 300 125 170 2875 2055 50 20100 25 - - 30

जिल्हयांतील रासायनिक स्वतांचे वाटप [वर्ष 1999-2000 या वर्षाकरीता]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	रासायनिक स्वतांचे वाटप [म. टनात]			
		नियंत्रित संस्थाकडून	स्वाजगी संस्थाकडून	एकूण	शेरा
1	2	3	4	5	6
1	वर्धा	2603	13921	16524	
2	सेलु	1778	4587	6365	
3	समुद्रपूर	1216	1759	2955	
4	हिंगणघाट	2139	16611	18750	
5	देवळी	1808	3383	5191	
6	आर्वी	2594	5894	8488	
7	आष्टी	894	1311	2205	
8	कारंजा	696	1867	2563	
जिल्हा एकूण		13728	49313	63041	

टिप :- स्वताच्या किमंतीत वाढ झाल्यामुळे सन 1999 - 2000 वर्षात स्वताचा वापर कमी झाला आहे

आधार : कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	तहसील	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	गळीत क्षमता मे. टन	प्रत्यक्ष गाळप मे. टन	साखरेचे उत्पादन मे. टन
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा	-	-	-	-	-
2	सेलू	महात्मा सहकारी साखर कारखाना मर्यादित, दिनकरनगर जामणी, जि. वर्धा.	सहकारी	1250	211843	216460
3	समुद्रपूर	-	-	-	-	-
4	हिंगणघाट	-	-	-	-	-
5	देवळी	-	-	-	-	-
6	आर्वी	-	-	-	-	-
7	आष्टी	-	-	-	-	-
8	कांजा	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण				1250	211843	216460

आधार : कार्यकारी संचालक, महात्मा सहकारी साखर कारखाना मर्यादित दिनकरनगर, जामणी ता. सेलू, जिल्हा वर्धा.

तक्ता क्र.11.9

दुग्ध संस्थांची संख्या [वर्ष 1999-2000]

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	दुग्ध सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुध एकूण प्रतिदिन सरासरी [000 लिटर]	शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता [000 लिटर]	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	वर्धा	63	3677	1157	10	1	100
2	सेलु	62	3761	556	5	-	-
3	समुद्रपूर	19	549	65	1	1	-
4	हिंगणघाट	18	618	31	1	-	-
5	देवळी	19	1546	147	1	-	-
6	आर्वी	57	2310	654	5	1	5
7	आष्टी	15	428	24	1	-	-
8	कारंजा	74	3149	693	6	1	5
जिल्हा एकूण		327	16038	3327	30	4	110

टिप :- आष्टी व कारंजा तालुक्याची आकडेवारी सुधारित आहे.

आधार :- जिल्हा दुग्ध विकास अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक 11.10

अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता [वर्ष - 1999-2000]

जिल्हा - वर्धा

जिल्हयांतील या कार्यक्रमांतर्गत
निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या

1] केंद्रीय पुरस्कृत
2] राज्य पुरस्कृत
3] एकूण

अ. क्र.	विकास शीर्ष	उपलब्ध असलेली आर्थिक तरतूद रुपये लाखात	झालेला खर्च रु. लाखात	खर्चाची टक्केवारी	बाब	भौतिक साध्याचा तपशील परिमाण	लक्ष्य साध्य	साध्यांची टक्केवारी	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-	-	-	-	-	निक	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	

टिप :- ही योजना वर्धा जिल्हयाकरिता राबविण्यात येत नाही.
आधार :- प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, वर्धा.

जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती

त्यावरील तरतूद व खर्च [वर्ष 1999-2000]

जिल्हा - वर्धा

कार्यक्रमांसाठी 1) तालुक्यांची संख्या = 8 4) 1991-च्या जनगणनेप्रमाणे

असणा-या 2) गावांची संख्या = 1312 अनुसूचित जमातींची

3) एकूण लोकसंख्या = 1057267 लोकसंख्या = 166391

[रुपये - हजारता]

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	1999-2000 साठी झालेली तरतूद		99-2000 मध्ये झालेला खर्च		टक्केवारी	
		आदी-वासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र	आदी-वासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र	आदी-वासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
11	कृषी संलग्न सेवा	-	-	-	-	-	-
21	ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम	-	-	-	-	-	-
31	घाटबंधारे व पुर नियंत्रण	-	-	-	-	-	-
41	विद्युत विकास	-	-	-	-	-	-
51	उद्योग व स्नायकाम	-	-	-	-	-	-
61	त्राहतुक व दळणवळण	-	-	-	-	-	-

पुढे चालु

तबता क्रमांक - 11.11 पुढे चालू

जिल्हयातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती

त्यावरील तरतूद व खर्च [वर्ष 1999-2000]

जिल्हा - वर्धा

कार्यक्रमाखाली 1) तालुक्यांची संख्या = 8 4) 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे

असणा-या 2) गावांची संख्या = 1312 अनुसूचित जमातींची

3) एकूण लोकसंख्या = 1057267 लोकसंख्या = 166391

[रुपये - हजारात]

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	1999-2000 साठी झालेली तरतूद		99-2000 मध्ये झालेला खर्च		टक्केवारी	
		आदी-वासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र	आदी-वासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र	आदी-वासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
7)	सर्वसाधारण आर्थिक लेखा	-	-	-	-	-	-
8)	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा	-	-	-	-	-	-
	एकूण [एक ते आठ]	-	-	-	-	-	-
[नऊ]	माडा योजनेखालील तरतूद	-	146.74	-	141.20	-	96.22
[दहा]	न्युक्लीस बजेट	-	1000.00	-	1000.00	-	100

टिप :- वर्धा जिल्हयात एकात्मिक आदिवासी कार्यक्रम नसल्यामुळे एकूण तरतूद व खर्च माडा मिनि माडा मध्येच होत असतो.

आधार :- एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प अधिकारी, नागपूर.

वीस कलमी कार्यक्रम (1999-2000 वर्षाकरिता)

जिल्हा - वर्धा

कलम	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
	2	3	4	5
1.	अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम ब) जवाहर रोजगार योजना क) लिपु उद्योग स्थापन करणे	कुटुंब संख्या लाख मनुष्य दिवस उद्योग संख्या	1255 13.03 400	1224 5.41 511
5.	अ) अतिरिक्त जमिनीचे वाटप ब) लाभधारक	एकर संख्या अनु. जमाती अनु. जमाती इतर	242.47 - -	6.00 - -
7.	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	47	12
8.	मुलांची रोम प्रसिद्धी शक्ती वाढविणे 1) डी. पी. टी. 2) कोलिसी 3) बी. सी. जी.	मुले संख्या मुले संख्या मुले संख्या	28040 28040 28040	28105 28162 31020
9.	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया बासमतुल्य शस्त्रक्रिया 1) आयुडी 2) सी. सी. युझर्स 3) ओ. पी. वापरणारे	शस्त्रक्रिया संख्या लाभार्थी संख्या - -	8900 7300 - 6800	8405 6966 17266 6736
11.	अ) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना अधिसहाय्य ब) अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना अधिसहाय्य	लाभार्थी संख्या लाभार्थी संख्या	2296 3569	1810 2828
14.	सर्व सामान्यांसाठी गृहनिर्माण क) इंदिरा आवास योजना ड) आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी घर बांधणी इ) कमी उत्पन्न घटकासाठी घर बांधणी	लाभार्थी संख्या लाभार्थी संख्या लाभार्थी संख्या	1592 265 167	182 265 167
15.	गलिच्छ वस्ती सुधारणा वनीकरणासाठी नवीन धोरण अ) झाडे लावणे	लोकसंख्या संख्या हेक्टर	126 1256.00	531 860.18
18.	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	-	-
19.	ब) पंप संचाचे विद्युतीकरण क) सुधारित चुली ड) नगरपालिका सचिवालय इ) जाणवत सचिवालय	पंप संख्या चुली संख्या संचालन संख्या सचिवालय संख्या	2000 2700 300 300	1088 2700 290 290

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

विशेष घटक योजना (1999-2000 वर्षाकरिता)

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	मुख्य विकास शिर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद (रुपये लाखात)	झालेला खर्च (रुपये लाखात)	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1.	कृषि व संलग्न सेवा	99.75	98.19	98.44
2.	ग्रामीण विकास	172.56	158.27	91.72
3.	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	-	-	-
4.	विद्युत विकास	50.00	34.94	69.88
5.	उद्योग व खाणकाम	2.90	2.90	100.00
6.	वाहतूक व दळणवळण	208.52	208.52	100.00
7.	सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	-	-	-
8.	सामाजिक व सामुहिक सेवा	369.45	369.35	99.97
जिल्हा एकूण		903.18	872.27	96.58

आधार :- जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, वर्ग - 1, वर्धा.

जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष - 1999-2000

जिल्हा - वर्धा

[रुपये - हजारात]

अ. क्र.	लोकसभा/ विधानसभा/ वि. प. मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या जुनी अपूर्ण संदर्भ कामे	संख्या वर्षा- तील नवीन कामे	एकूण	मंजूर- कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
1	2	3	4	5	6	7	8
[अ]	<u>लोकसभा</u> <u>सदस्य</u> वर्धा	20000	-	121	121	20000	3581
[ब]	<u>विधानसभा</u> <u>सदस्य</u>						
1.	वर्धा	6500	10	37	47	6500	5475
2.	देवळी	6644	14	95	109	6644	6415
3.	आर्वी	6500	14	51	65	6500	6192
4.	हिंमणघाट	6500	14	64	78	6500	5073
[क]	<u>विधान परिषद</u> <u>सदस्य</u>						
5.	शिक्षक मतदार संघ	1500	-	14	14	1500	1500
6.	पदविधर मतदार संघ	250	3	3	6	250	250
7.	स्वराज्य संस्था संघ	2000	1	32	33	2000	1998
8.	आदिकासी मत- दार संघ	-	-	-	-	-	-
9.	अन्य विधान परिषद सदस्य	800	-	4	4	800	800
[ड]	<u>राज्य सभासदांना</u> <u>मंजूर तरतूद</u>	-	-	-	-	-	-
	एकूण	50694	56	421	477	50694	31284

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

...195...

तक्ता क्र. 12.1

जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

एप्रिल-1999 ते मार्च-2000.

जिल्हा: वर्धा

[प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात]

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	एप्रिल 1999	मे 1999	जून 1999	जुलै 1999	ऑगस्ट 1999	सप्टेंबर 1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	गहू	सरबती	645	621	531	533	700	725
2.	तूर	पांढरी	1798	2020	1893	1769	7191	2179
3.	भुईमुंग		1326	1250	1165	1169	1190	1310
4.	मुंग	रवा	1478	1525	1394	1300	1331	1474
5.	चना	देशी	1040	1123	1044	1035	1100	1308
6.	बाजरी		700	710	700	700	719	751
7.	तीळ	पांढरे	1812	1713	1705	1712	1800	2050
8.	ज्वारी	संक्रित	430	437	415	426	489	496
9.	जवस	मध्यम	1343	1313	1300	1236	1422	1550
10.	सोयाबीन	पिवळा	835	855	815	801	831	845
11.	उडीद	देशी	1200	1250	1206	1230	1188	1400
12.	कापूस	एच-4	2300	2300	2300	2300	2300	2300
13.	कापूस	एलआरए सुपर	2100	2100	2100	2100	2100	2100

पुढे चालू...

तक्ता क्र. 12.1 मुढे चालू

जिल्हयातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

एप्रिल-1999 ते मार्च-2000.

जिल्हा:- वर्धा

[प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात]

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	ऑक्टोबर 1999	नोव्हेंबर 1999	डिसेंबर 1999	जानेवारी 2000	फेब्रुवारी 2000	मार्च 2000	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	गहू	सरबती	711	719	748	750	709	681	672	607
2.	तूर	पांढरी	2106	1913	1913	1490	1561	1600	2286	1783
3.	भुईमुंग		1363	1374	1400	1420	1406	1321	1308	1396
4.	मुंग	हिरवा	1406	1400	1400	1388	1400	1434	1411	1335
5.	चना	देशी	1300	1279	1328	1344	1238	1200	1195	1074
6.	बाजरी		706	700	700	700	700	688	706	701
7.	तीळ	पांढरे	2088	2125	2525	2575	2200	2060	2030	1899
8.	ज्वारी	संकरित	489	479	499	505	512	538	476	387
9.	जवस	मध्यम	1518	1520	1521	1550	1880	1398	1467	1721
10.	सोयाबीन	पिवळा	775	609	714	773	871	896	802	813
11.	उडीद	देशी	1325	1338	1400	1350	1344	1395	1302	1060
12.	कापूस	एच-4	2300	2300	2300	2300	2300	2300	2300	2100
13.	कापूस	सुपर एलआरए सुपर	2100	2100	2100	2100	2100	2100	2100	1990

आधार :- वर्धा जिल्हयातील कृषि उत्पन्न बाजार मित्या.

197

तबता क्र. 12.2

जिल्ह्यातील मुख्य उत्पाद्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तुव्यती मासिक

सरासरी किरकोळ किमती (किंमत 0.00 रु.त)

वर्ष- 1999

जिल्हा- वर्धा

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने 1999	फेब्रु 1999	मार्च 1999	एप्रिल 1999	मे 1999	जून 1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

धान्ये-

1.	तांदुळ	उत्तम	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00
2.	तांदुळ	मध्यम	-	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00
3.	तांदुळ	हलका	-	8.50	8.50	9.00	9.00	9.00	9.00
4.	गहू	उत्तम	-	8.25	8.25	8.00	8.00	8.00	8.00
5.	गहू	मध्यम	-	8.00	8.00	7.00	7.25	7.25	7.25
6.	ज्वारी	रुबी	-	-	-	-	-	-	-
7.	ज्वारी	संकरित	-	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
8.	बाजरी	मध्यम	-	6.00	5.00	6.00	6.50	6.50	6.50

डाळी-

9.	तूर डा.	मध्यम	किलो	30.00	28.00	25.00	28.00	30.00	30.00
10.	चना डा.	-	-	18.00	18.00	15.00	16.00	16.00	17.00
11.	मुग डा.	-	-	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00
12.	उडीद डा.	-	-	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00
13.	मसूर डा.	-	-	26.00	26.00	24.00	24.00	24.00	24.00

साखर व गूळ-

14.	साखर	सु.बा.	किलो	16.00	16.00	15.50	16.00	16.00	16.00
15.	साखर	स्वधादु	-	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05
16.	गूळ	म./पि.	-	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	12.00

पुढे चालू...

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत "0.00" रु. ता)

वर्ष:- 1999.

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1999	ऑगस्ट 1999	सप्टें. 1999	ऑक्टो. 1999	नोव्हें. 1999	डिसे. 1999	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

धान्ये:-

1.	तांदुळ	उत्तम	किलो	18.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	18.83	18.83
2.	तांदुळ	मध्यम	"	11.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	11.42	11.42
3.	तांदुळ	हलका	"	9.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	9.33	9.33
4.	गहू	उत्तम	"	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	9.00	8.13	8.04
5.	गहू	मध्यम	"	7.50	7.50	7.50	8.00	8.00	8.50	7.65	7.52
6.	ज्वारी	रुबी	"	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	ज्वारी	संकरित	"	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	5.50	5.41
8.	बाजरी	मध्यम	"	8.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	7.88	7.96

डाळी :-

9.	तूर डा.	मध्यम	किलो	30.00	30.00	32.00	32.00	32.00	28.00	29.58	34.92
10.	चना डा.	"	"	18.00	17.00	18.00	20.00	18.00	18.00	17.42	17.25
11.	मुग डा.	"	"	24.00	25.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.08	24.08
12.	उडीद डा.	"	"	24.00	24.00	25.00	24.00	26.00	24.00	24.25	24.41
13.	मसूर डा.	"	"	24.00	25.00	24.00	26.00	26.00	24.00	24.75	24.91

साखर व गूळ :-

14.	साखर	सु. बा.	किलो	16.00	15.50	15.50	16.00	16.00	15.50	15.83	15.91
15.	साखर	स्वधादु	"	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05
16.	गूळ	म. पि.	"	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	18.00	18.33	19.00

पुढे चालू ...

...199...

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू..

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. [किंमत "0.00" रु. ता]

वर्ष:- 1999.

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने. 1999	फेब्रु. 1999	मार्च 1999	एप्रिल 1999	मे 1999	जून 1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

तेल:-

17.	गोडेतेल	भूईमूग	किलो	52.00	50.00	50.00	50.00	48.00	44.00
18.	खो. तेल	सुटे	-"	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
19.	वन. तुप	डालडा	-"	52.00	52.00	52.00	52.00	52.00	60.00

दुध व दुग्धजन्य पदार्थ:-

20.	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
21.	शुद्ध तुप	-"	किलो	156.00	156.00	156.00	160.00	160.00	160.00

मांस व मासे:-

22.	मांस [बोकडाचे]		किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
23.	ताजे मासे	स्था. म.	-"	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
24.	अंडी/कोंबडीची		डझन	20.00	20.00	17.00	18.00	18.00	18.00

मसाल्याचे पदार्थ:-

25.	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	34.00	32.00	32.00	32.00	30.00	30.00
26.	खोबरे	सु. वाटी	-"	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
27.	मिरची	सु. संके.	-"	60.00	50.00	50.00	45.00	48.00	50.00

फळे व भाजीपाला:-

28.	केळी म.	जळगाव	डझन	10.00	10.00	12.00	12.00	12.00	12.00
29.	कांदे	मध्यम	किलो	8.00	6.00	5.00	5.00	6.00	8.00
30.	बटाटे	मध्यम	-"	8.00	6.00	5.00	5.00	8.00	8.00

पेये:-

31.	चहा	CTCपत्ती	किलो	135.00	135.00	135.00	135.00	135.00	135.00
32.	कोंफी	पावडर	-"	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

पुढे चालू...

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत "0.00" रु. त)

वर्ष:- 1999.

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1999	ऑगस्ट 1999	सप्टें. 1999	ऑक्टो. 1999	नोव्हें. 1999	डिसे. 1999	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

तेल:-

17. गोडेतेल	भूईमूग	किलो	44.00	46.00	50.00	48.00	48.00	46.00	48.00	48.88
18. खो. तेल	सुटे	"-	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
19. वन. तुप	डालडा	"-	60.00	60.00	52.00	40.00	40.00	40.00	51.00	42.66

दुध व दुग्धजन्य पदार्थ:-

20. सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
21. शुद्ध तुप	"-	किलो	160.00	168.00	168.00	168.00	160.00	160.00	161.00	161.33

मांस व मासे:-

22. मांस (बोकडाचे)		किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
23. ताजे मासे रूधा. म.		"-	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
24. अंडी/कोबडीची		डझन	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.25	18.66

मसाल्याचे पदार्थ:-

25. शेंगदाणे	मध्यम	किलो	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.83	31.00
26. खोबरे	सु. वाटी	"-	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
27. मिरची	सु. संके.	"-	50.00	50.00	50.00	55.00	55.00	50.00	51.08	52.75

फळे व भाजीपाला:-

28. केळी म.	जळगाव	डझन	8.00	8.00	8.00	5.00	8.00	8.00	9.42	9.25
29. कांदे	मध्यम	किलो	8.00	8.00	10.00	10.00	10.00	6.00	7.50	8.08
30. बटाटे	मध्यम	"-	8.00	8.00	8.00	10.00	8.00	8.00	7.50	7.58

पेये:-

31. चहा	CTCपत्ती	किलो	135.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	137.08	137.08
32. कॉफी	पावडर	"-	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

पुढे चालू ...

...201...

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू ..

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत "0.00" रु. ता)

वर्ष:- 1999.

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने 1999	फेब्रु 1999	मार्च 1999	एप्रिल 1999	मे 1999	जून 1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

जळण व दिवाबत्ती:-

33. रॉकेल	--	लिटर		3.15	3.15	3.15	3.15	3.15	3.15
34. लाकूड	जळाऊ	40की.		60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
35. कोळसा	लाकडी	-"		360.00	360.00	360.00	360.00	360.00	360.00

कपडे:-

36. साडी	4.5 मी.	1 नग		150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
37. शर्टिंग	टेरीकॉ.	मिटर		42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00
38. पोलका कापड	2 X 2	1 नग		70.00	70.00	70.00	70.00	70.00	70.00

भांडी:-

39. पातेले	स्टिल	किलो		120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40. पातेले	पितळ	-"		150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	180.00

वापरातील संकीर्ण वस्तू:-

41. प्रसाधन साबण	लक्स	100 ग्रॅम		10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50
42. धुण्याचा साबण	501	250 ग्रॅम		14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50
43. दुधपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम		21.50	21.50	22.50	22.50	22.50	22.50
44. केशतेल	टांटा हे. ऑ.	100 ग्रॅम		14.50	14.50	16.50	16.50	16.50	16.50
45. सुपारी	मध्यम	किलो		120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
46. विडी	--	25नग		2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47. सिगार	पनामा	10नग		7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00

पुढे चालू ...

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. [किंमत "0.00" रु. ता]

वर्ष:- 1999.

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	वस्तुचे नाव.	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1999	ऑगस्ट 1999	सप्टें. 1999	ऑक्टो. 1999	नोव्हें. 1999	डिसे. 1999	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

जळन व दिवाबत्ती:-

33.	रॉकेल	---	लिटर	3.15	3.15	3.15	3.15	3.15	3.15	3.15	3.15
34.	लाकूड	जळाऊ	40की.	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
35.	कोळसा	लाकडी	---	400.00	400.00	400.00	400.00	400.00	400.00	380.00	380.00

कपडे:-

36.	साडी	4.5 मी.	1 नग	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00
37.	शर्टिंग	टेरीकॉ.	मिटर	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00	42.00
38.	पोलका	2 X 2	1 नग	70.00	70.00	70.00	70.00	70.00	70.00	70.00	70.00

कापड

मांडी:-

39.	पातेले	स्टिल	किलो	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	125.00	120.00
40.	पातेले	पितळ	---	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

वापरातील सॉर्किंग वस्तू:-

41.	प्रसाधन लक्स	साबण	100 ग्रॅम	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50
42.	धुण्याचा	साबण	501 ग्रॅम	14.50	15.00	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.41
43.	दुधपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	23.50	23.50	23.50	23.50	23.50	23.50	22.83	22.54
44.	केशतेल	टाटा हे. ऑ.	100 ग्रॅम	16.50	16.50	16.50	16.50	16.50	16.50	16.17	16.04
45.	सुपारी	मध्यम	किलो	120.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	132.50	132.50
46.	विडी	--	25नग	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47.	सिगार	पनामा	10नग	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा.

...203...

तक्ता क्र. 12.3

कामगारांचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक सन.1999-2000.

पायाभूत वर्ष :-1982 = 100

केंद्र :- नागपूर

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	महिना	वर्ष	अन्न गट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबांधणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	एप्रिल	1999	414	628	391	611	273	457	432
2.	मे	1999	412	657	391	611	273	458	432
3.	जून	1999	418	448	391	611	273	458	435
4.	जुलै	1999	424	679	391	622	273	460	440
5.	ऑगस्ट	1999	434	679	387	622	273	460	445
6.	सप्टेंबर	1999	432	679	387	622	273	460	445
7.	ऑक्टोबर	1999	435	681	387	622	273	461	447
8.	नोव्हेंबर	1999	426	669	390	622	273	461	442
9.	डिसेंबर	1999	414	670	390	622	283	458	435
10.	जानेवारी	2000	413	690	391	636	283	461	438
11.	फेब्रुवारी	2000	408	691	392	636	283	461	435
12.	मार्च	2000	423	703	412	636	283	479	447
वार्षिक सरासरी 90-00			421	673	392	623	276	461	439

आधार :- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.

तक्ता क्र. 13.1

जिल्हयातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या,

सन 1999-2000

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3

1.	पोलिस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या:-	
	का) पोलिस उप महानिरीक्षक. [वर्ग-1]	
	ख) पोलिस आयुक्त.	-
	गा) अप्पर पोलिस आयुक्त.	-
	घ) पोलिस उप आयुक्त.	-
	च) पोलिस अधिक्षक.	1
	छ) पोलिस उप अधिक्षक.	4
	ज) पोलिस निरीक्षक.	6
	झ) पोलिस उप निरीक्षक.	49
	टा) पोलिस जमादार.	68
	ठ) पोलिस हवालदार.	254
	ड) पोलिस शिपाई.	834
	ढ) इतर.	96

एकूण पोलिस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या 1312

2.	पोलिस ठाणे.	16
3.	आऊट पोस्ट.	6
4.	सब पोस्ट.	-
5.	लॉकअप्स.	14
6.	पोलिस ठाणे, आऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदिंची सोय असलेली गावे व शहरे	20
7.	पोलिस दलांचा एकूण खर्चीरु. लाखात	409

आधार :- 1) जिल्हा पोलीस अधिक्षक, वर्धा.

2) पोलीस अधिक्षक, लोहमार्ग नागपूर.

...205...

तक्ता क्र. 13.2

जिल्ह्यातील गुन्ह्या संबंधीची आकडेवारी, सन 1999-2000.

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जांमिन दिल्यासड निकाली काढली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे.	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कट करणे.	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे गुन्हे.	195	25	1229	184	75	208	4	1126
4.	व्यक्तीविषयक गंभीर गुन्हे.	1433	123	4330	1391	481	783	53	7384
5.	व्यक्ती व मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्तेविषयक गंभीर गुन्हे.	352	67	1010	158	41	160	10	1321
6.	व्यक्तीविषयक किरकोळ गुन्हे.	419	51	1687	400	187	228	19	1653
7.	मालमत्ताविषयक किरकोळ गुन्हे.	821	141	2032	385	90	401	18	3057
8.	वर न नोंदलेले इंडीयन पिनलकोड खालिल इतर गुन्हे.	825	71	1777	816	414	407	39	2653

एकूण [1 ते 8] 4045 478 12065 3334 1293 2167 143 17194

पुढे चालू ...

...206...

तक्ता क्र. 13.2 पुढे चालू.

जिल्ह्यातील गुन्ह्या संबंधीची आकडेवारी, सन 1999-2000 .

जिल्हा : वर्धा

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9. वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे.

काविशेष किंवा स्थानिक कायद्यासालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे. 11058 1051 66801 10672 1710 4597 240 70926

सा बी. एच. ओ. आर, 1947 या कायद्यासालील गुन्हे.

- - - - -

एकूण [9 (क+ख)] 11058 1051 66801 10672 1710 4597 240 70926

एकूण 1 ते 8 व 9 [क+ख+ग] 15103 1529 78866 14006 3003 6764 383 88120

आधार:- जिल्हा पोलीस अधीक्षक, वर्धा

...207...

तक्ता क्र.13.3

तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 1999-2000

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5

1. रेल्वे अधिनियम.	-	-	-
2. मुंबई पोलिस अधिनियम.	1141	10	1151
3. मुंबई दारुबंदी अधिनियम.	747	6	753
4. क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम.	31	2	33
5. घरफोडी आणि चोरी.	377	8	385
6. खोटे दस्तऐवज व फसवणूक.	13	-	13
7. खून.	126	17	143
8. डाके आणि दरोडे.	37	-	37
9. हल्ला व दुसापत करणे.	516	18	534
10. फुस लावून पळविणे व बलात्कार.	65	1	66
11. लष्करी गुन्हे.	-	-	-
12. इतर.	124	-	124

एकूण:- 3177 62 3239

आधार :- अधिक्षक, वर्धा जिल्हा कारागृह

तक्ता क्र.13.4

तुरुंगात दाखल केलेल्या मुल्हेगाराचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक

प्रात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन 1999-2000.

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5

1.	18 वर्षाखालिल.			
	1.1) अशिक्षित.	-	-	-
	1.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	1.3) वाचता व लिहिता येणारे	-	-	-
2.	18 ते 21 वर्ष.			
	2.1) अशिक्षित.	81	-	81
	2.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	107	2	109
	2.3) वाचता व लिहिता येणारे	525	3	528
3.	22 ते 30 वर्ष.			
	3.1) अशिक्षित.	69	3	72
	3.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	367	2	369
	3.3) वाचता व लिहिता येणारे	1016	13	1029
4.	31 ते 40 वर्ष.			
	4.1) अशिक्षित.	113	7	120
	4.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	217	5	222
	4.3) वाचता व लिहिता येणारे	364	3	367
5.	41 ते 60 वर्ष.			
	5.1) अशिक्षित.	97	5	102
	5.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	63	8	71
	5.3) वाचता व लिहिता येणारे	117	4	121
6.	61 वर्षावरील.			
	6.1) अशिक्षित.	19	2	21
	6.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	13	4	17
	6.3) वाचता व लिहिता येणारे	9	1	10
7.	एकूण.			
	7.1) अशिक्षित.	379	17	396
	7.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	767	21	788
	7.3) वाचता व लिहिता येणारे	2031	24	2055

...209...

तक्ता क्र. 13.5

दिवानी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे/प्रकरणे,

सन 1999-2000

जिल्हा :- वर्धा

दिवानी				फौजदारी			
मूळ		अपील		मूळ		अपील	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
1417	1115	282	218	1855	14003	49	639

आधार :- जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, वर्धा

तक्ता क्र. 14.1

जिल्हयतील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे .

सन 1999-2000

जिल्हा - वर्धा

अ. क्र.	तहसील	बँकांची कार्यालये असलेली गांवे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संख्या	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा, कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी [रु. लाखात]	वर्गीकृत बँकांच्या अगाऊ रकमा [रु. लाखात]	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	वर्धा	8	743	11	19			15
2.	सेलु	6	80	-	8			11
3.	समुद्रपूर	6	81	-	8	उ.	उ.	6
4.	हिंगणघाट	7	196	-	9	ना.	ना.	13
5.	देवळी	9	144	-	9			9
6.	आर्वी	7	162	-	10			11
7.	आष्टी	5	26	-	4			4
8.	कारंजा	3	57	-	5			4
जिल्हा बेरीज:-		51	1489	11	72	54869	33432	73

टिप :- रकाना 7 व 8 ची तहसिल निहाय माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- 1) जिल्हा अग्रणी बँक ऑफ इंडीया, वर्धा.

2) वर्धा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक वर्धा.

... 211 ...

तक्ता क्र. 14.2

जिल्हयातील 31 मार्च 2000 रोजी चालू असलेल्या
संयुक्त भांडवली संस्था.

जिल्हा :- वर्धा

मर्यादीत भाग - भांडवल असलेल्या संस्था		हमी द्वारे मर्यादित आणि नफ्यासाठी काम न करणा-या संस्था		एकूण
सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
1	2	3	4	5
32	162	-	1	195

आधार:- कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार,
नवी दिल्ली.

तक्ता क्र. 14.3

उतरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व
विम्याची रक्कम, सन 1999-2000.

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशिल 1999-00
1	2	3	4

1. शाखा. संख्या 3
2. उतरविलेली विमापत्रे. संख्या 20904
3. व्यपगत विमापत्रे. संख्या उ. ना.
4. विम्याची रक्कम. रु. हजारात 1070400

उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार:- भारतीय जीवन विमा निगम, नागपूर.

तक्ता क्र. 15.1

जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 1999-2000.

जिल्हा :- वर्धा

अ. क्र.	तहसील	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपट गृहे		विहडीओ केंद्रे		वसूल केलेला करमणूक कर [रु. "000"]
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	वर्धा	4	3600	-	-	2	95	5593
2.	सेलु	-	-	1	150	2	105	81
3.	समुद्रपूर	-	-	-	-	1	30	-
4.	हिंमणघाट	2	1510	-	-	1	30	952
5.	देवळी	3	1325	1	200	3	92	438
6.	आर्वी	1	635	2	1078	3	139	495
7.	आष्टी	-	-	1	300	3	135	82
8.	कारंजा	-	-	1	173	-	-	92
जिल्हा बेरीज :-		10	7070	6	1901	14	626	7733

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, [करमणूक] वर्धा.

तक्ता क्र. 15.2

गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या, सन 1999-2000

जिल्हा :- वर्धा

[रु. लाखात]

अ. क्र.	योजनेचे नाव	सन 1999-2000 अखेर खाते- दारांची संख्या	सन 1998 - 1999		सन 1999 - 2000	
			मधील गुंतवणूक		मधील गुंतवणूक	
			ढोबळ	नक्कत	ढोबळ	नक्कत
1	2	3	4	5	6	7
1.	टपाल बचत खाते.	69131	1554.83	103.02	1817.30	96.53
2.	संचित मुदत ठेव.	उ. ना.	-	-	-	-
3.	पुनरावर्ती ठेव.	157627	1776.43	396.07	1976.59	539.35
4.	समयबद्ध ठेव.	5247	105.93	7.76	114.83	9.88
5.	सार्वजनिक भ. नि. निधि स्टेट बँक.	4278	586.59	487.40	689.96	573.02
6.	सार्वजनिक भ. नि. निधि टपाल खाते.	2019	52.05	50.84	71.39	57.24
7.	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे. [2 ते 7 मालिका]	-	-	-	-	-
8.	8 वी मालिका.	-	408.83	267.73	600.34	433.92
9.	इंदिरा विकास पत्रे.	-	162.03	114.97	40.20	-45.15
10.	किसान विकास पत्रे.	-	1134.98	572.35	1418.03	502.04
11.	मासिक प्राप्ती योजना.	4230	348.69	283.33	556.64	466.90
12.	रा. ब. यो. 1987.	-	-	-31.40	0.12	-21.64
13.	सामाजिक सुरक्षापत्रे.	-	-	-	-	-
14.	इतर सर्व योजना.	-	-	-	-	-2.46
15.	राष्ट्रीय बचत योजना-1992.	225	0.43	-3.47	0.18	-4.46
एकूण :-		242757	6130.79	2246.40	7285.58	2602.63

आधार :- सहायक संचालक, अल्पबचत शाखा, वर्धा.

...214...

तक्ता क्र. 15.3

तहसीलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 1999-2000.

जिल्हा :- वर्धा

[रु. हजारात]

अ. क्र.	तहसील	चालू वर्षाची जमीन महसूलीची एकत्रित मागणीपूर्वीची जमा रक्कम सोडून	एकत्रित जमीन महसूलाची थकबाकी [अधिकृत व अनाधिकृत]	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	जमीन महसूल देणा-या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	वर्धा	121	32	153	-	-	153	122	उ. ना.
2.	सेलु	100	66	166	-	-	166	120	उ. ना.
3.	समुद्रपूर	96	2	98	98	-	2	77	उ. ना.
4.	हिंमणघाट	106	-	106	106	-	-	75	उ. ना.
5.	देवळी	93	23	116	-	-	116	112	उ. ना.
6.	आर्वी	118	16	134	-	-	134	130	उ. ना.
7.	आष्टी	53	1	54	-	-	54	75	उ. ना.
8.	कांजा	51	5	56	-	-	56	47	उ. ना.
जिल्हा एकूण :-		738	145	883	202	-	681	758	उ. ना.

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

... 215 ...

तक्ता क्र. 15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.2000 या दिवशी.

जिल्हा- वर्धा

अ. क्र.	तहसील	मुद्रणालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
			दैनिक					साप्ताहिक					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1.	वर्धा	48	6	-	-	-	6	55	3	-	-	-	58
2.	सेलु	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
3.	समुद्रपूर	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	हिगणघाट	14	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	7
5.	देवळी	7	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
6.	आर्वी	5	2	2	-	-	2	7	2	-	-	-	9
7.	आष्टी	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	कांजा	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण-		88	8	2	-	-	8	73	5	-	-	-	78

पुढे चालू ...

तक्ता क्र. 15.4 पुढे चालू...

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.2000 या दिवशी.

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	तहसील	मुद्रणालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
			पाक्षिक					मासिक					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1.	वर्धा	48	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1
2.	सेलु	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	समुद्रपुर	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	हिमणघाट	14	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
5.	देवळी	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	आर्वी	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	आष्टी	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	कारंजा	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण:-		83	1	-	-	-	1	2	-	-	-	-	2

आधार:- जिल्हा माहिती अधिकारी, वर्धा.

... 217...
 तक्ता क्र. 15.5

स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर,

सन 1999-2000

जिल्हा:- वर्धा

[आकडे "00" टनामध्ये]

तांदूळ			गहू			साखर			नियमित
जिल्हा मुख्यालय	जिल्हया- तील इतर ठिकाणी	एकूण [1+2]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हया- तील इतर ठिकाणी	एकूण [4+5]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हया- तील इतर ठिकाणी	एकूण [7+8]	स्वस्त धान्य वाटप दुकाने [संख्या]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1455	6091	7546	4480	14571	19051	1444	4070	5514	699

आधार:- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्र. 15.6

जिल्हयातील मागणी व वसुली केलेले धान्य,

सन 1999-2000

जिल्हा :- वर्धा

[आकडे "00" मे. टनामध्ये]

मागणी	लेव्ही						मागणीशी वसुलीची टक्केवारी
	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण	
सर्व एकूण धान्याची मागणी	2	3	4	5	6	7	8
1	2	3	4	5	6	7	8

नि रं क

टिप :- लेव्ही सक्तीची नसल्यामुळे माहिती निरंक दर्शविण्यात आली आहे.
 आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

जिल्ह्यातील 1999 मधिल लोकसभा व 1999 मधिल विधानसभा

निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा:- वर्धा

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदारांची टक्केवारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	भा. ज. पा.	शिवसेना
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

लोकसभा निवडणूक:-

1. 27 लोकसभा मतदार संघ (1999)	1080	383	300	683	63.24	250	243	-
-------------------------------	------	-----	-----	-----	-------	-----	-----	---

लोकसभा एकूण :-

1080	383	300	683	63.24	250	243	-
------	-----	-----	-----	-------	-----	-----	---

विधानसभा निवडणूक :-
(1999)

1. 127 आर्वी	182	67	52	119	65.38	44	31	-
2. 128 पुलगांव	184	63	48	111	60.33	45	15	-
3. 129 वर्धा	198	69	54	123	62.12	45	-	19
4. 130 हिंगणघाट	215	76	57	133	61.86	-	-	54

विधानसभा एकूण

779	275	211	486	62.38	134	46	73
-----	-----	-----	-----	-------	-----	----	----

पुढे चालू.....

तक्ता क्र. 15.7 पुढे चालू..

जिल्ह्यातील 1999 मधिल लोकसभा व 1999 मधिल विधानसभा

निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा:- वर्धा

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	पक्ष निहाय मते मिळालेल्यांची संख्या							
		राष्ट्रवादी काँग्रेस	कम्युनिस्ट पार्टी ऑफ इंडीया	नाग-विदर्भ आंदोलन	इतर	अखिल भारतीय सेना	भारतीय बहुजन महासंघ	अपक्ष	महा-राष्ट्र इंदीरा काँग्रेस
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18

लोकसभा निवडणूक :-

1. 27 लोकसभा मतदार संघ (1999)	158	-	-	31	-	-	-	-	-
-------------------------------	-----	---	---	----	---	---	---	---	---

लोकसभा एकूण :-

	158	-	-	31	-	-	-	-	-
--	-----	---	---	----	---	---	---	---	---

विधानसभा निवडणूक :-
(1999)

1. 127 अर्वी	28	3	-	-	-	-	-	5	-
2. 128 पुलगांव	24	-	-	-	-	-	-	18	-
3. 129 वर्धा	37	-	-	-	-	-	-	16	-
4. 130 हिंगण-घाट	-	-	-	-	-	14	1	53	-

विधानसभा एकूण:-

	89	3	-	-	-	14	1	92	-
--	----	---	---	---	---	----	---	----	---

आधार : जिल्हा निर्वाचन अधिकारी, जिल्हाधिकारी, वर्धा.

जिल्हातील 31.3.2000 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या
विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी.

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र	तहसील	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
1.	वर्धा	1) शासकिय विश्राम भवन, वर्धा [सा. बा. वि.]	5
		2) शासकिय विश्राम गृह, वर्धा [सा. विभाग]	8
		3) शासकिय विश्राम गृह, आर्वी रोड, आंजी	2
		4) शासकिय हॉलिडे कॅम्प, एस. टी. स्टँड जवळ [पर्यटन विभाग]	18
2.	सेलु	1) शासकिय विश्राम गृह, सेलु [सा. बा. विभाग]	2
		2) शासकिय विश्राम गृह, केळझर [सा. बा. वि.]	2
		3) बोर प्रकल्प, निरीक्षण गृह, बोर [सिंचन विभाग]	2
		4) नवरगांव, विश्रामगृह [वन विभाग]	2
3.	समुद्रपूर	1) विश्राम गृह, समुद्रपूर [सा. बा. विभाग]	2
		2) विश्राम गृह, गिरड, [वन विभाग]	2
4.	हिंगणघाट	1) निरीक्षण बंगला चौकी, नारायणपूर	2
		ग. विभाग 2	
		2) शासकिय विश्राम गृह, केळझर [सा. बा. वि.]	2
		3) बोर प्रकल्प, निरीक्षण गृह, बोर [सिंचन विभाग]	2
		4) नवरगांव, विश्रामगृह [वन विभा[ल. पा. वि.]	2
5.	देवळी	1) शासकिय विश्राम गृह, देवळी [सा. बा. वि.]	2
		2) शासकिय विश्राम गृह, पुलगांव [सा. बा. वि.]	3
6.	आर्वी	1) शासकिय विश्राम गृह, आर्वी [सा. बा. वि.]	3
		2) विश्राम गृह, वाढोणा [सा. बा. वि.]	2
		3) विश्राम गृह, सांगपूरी [वन विभाग]	2
		4) महाकाळी निरीक्षण गृह, महाकाळी [सिंचन विभाग]	2
7.	आष्टी	1) शासकिय विश्राम गृह, आष्टी [सा. बा. वि.]	2
8.	कारंजा	1) विश्राम गृह, गारपीट [वन विभाग]	2
		2) विश्राम गृह, तळेगांव [राष्ट्रीय महामार्ग]	2
		3) विश्राम गृह, कारंजा [राष्ट्रीय महामार्ग]	2

आधार :- 1) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा.

2) कार्याकारी अभियंता, लहान पाटबंधारे विभाग, वर्धा.

3) वनविभाग, वर्धा. 4) राष्ट्रीय महामार्ग क्र. 54 नागपूर.

निवडक निर्देशांकाचे कल, 1999-2000

जिल्हा:- वर्धा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1997-98	1998-99	1999-2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(1) क्षेत्रफळ व लोकसंख्या :- [1961, 1971, 1981 व 1991]

1. क्षेत्रफळ,	चौकिमी	6310	6310	6310	6310	6310	6310	6310	6310
2. एकूण लोकसंख्या.	संख्या "000"	634	780	927	1068	1140	1151	1161	1161
3. लोकसंख्येची घनता.		101	124	147	169	181	182	184	184
[दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या]									
4. शेतकरी व एकूण शेतमजूर रांची एकूण काम करणा- -यांशी टक्केवारी	टक्केवारी	77.3	76.5	76.9	73.94	73.94	73.94	73.94	73.94

(2) कृषी व सिंचन :-

		[अस्थायी]						
1. जंगलाखालील क्षेत्र.	हेक्टर "00"	670	660	670	860	228	उ. ना	उ. ना
2. लागवडीलायक क्षेत्र.	"-	4680	4990	4680	4510	4808	उ. ना	उ. ना
3. प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागो (शेतमजूर व शेतकरी) लागवडी योग्य क्षेत्र.	हेक्टर	1.91	2.14	1.53	1.35	1.44	उ. ना	उ. ना
4. एकूण पिकाखालील क्षेत्र.	हेक्टर "00"	4080	4310	4400	4110	4512	उ. ना	उ. ना
का) अन्नधान्याखालील क्षेत्र.	"-	2160	2180	2150	1790	1823	उ. ना	उ. ना
खा) उसाखालील क्षेत्र.	"-	0.46	0.71	0.76	13.64	11.46	उ. ना	उ. ना
गा) भूईमूगाखालील क्षेत्र.	"-	10	80	50	80	62	उ. ना	उ. ना
घा) कापसाखालील क्षेत्र.	"-	1650	1830	1920	1840	1721	उ. ना	उ. ना
5. निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र.	"-	4028	4242	4130	3905	4150	उ. ना	उ. ना
6. प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागो (शेतकरी व शेतमजूर) पेरलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	1.75	1.82	1.36	1.18	1.25	उ. ना	उ. ना
7. एकापेक्षा अधिकवेळा पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी.	टक्केवारी	0.80	1.88	5.13	4.40	8.72	उ. ना	उ. ना
8. सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र.	हेक्टर "00"	60	90	240	240	320	उ. ना	उ. ना

पुढे चालू ...

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960 -61	1970 -71	1980 -81	1990 -91	1997 -98	1998 -99	1999 -2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9.	एकूण सिंचनाखालील क्षेत्राची एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी.	टक्केवारी	1.39	2.18	5.46	5.78	7.09	उना	उना
10.	निव्वळ सिंचन क्षेत्र.	हेक्टर"00"	60	90	180	240	252	उना	उना
11.	कालव्याद्वारे सिंचित क्षेत्र.	--	उना	10	20	50	2	उना	उना
12.	विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र.	--	50	90	180	180	249	उना	उना
13.	इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र.	--	1830	1990	उना	उना	उना	उना	उना
14.	सिंचनाखालील क्षेत्र.								
	का) अन्नधान्ये.	हेक्टर"00"	10	40	160	140	190	उना	उना
	खा) उस.	--	0.36	0.71	0.76	10.88	21.81	उना	उना
	गा) भुईमूग.	--	उना	20	उना	उना	6	उना	उना
	घा) कापूस.	--	10	20	20	10	13	उना	उना
	चा) फळे व भाजीपाला.	--	उना	30	30	70	65	उना	उना
(3)	मृदसंधारणाची कामे :-								
	का) बांधबंधिस्त केलेली जमीन हेक्टर"00"		उना	60	80	350	उ. ना	उना	उना
	खा) मजगीखालील क्षेत्र.	--	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
	गा) पुनःप्राप्त केलेले क्षेत्र.	--	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
(4)	कृषि अवजारे (पशु गणना 1997) :-								
1.	का) लाकडी नांगर	संख्या "000"	33	35	35	25	34	34	34
	खा) लोखंडी नांगर	संख्या "000"	5	6	8	8	16	16	16
2.	सिंचनाकरीता तैलावर चालणारे पंप.	-- "00"	5	7	10	25	9	9	9
3.	सिंचनाकरीता विद्युत पंप	--	6	119	18	108	431	445	445
4.	उसाचे चरक.	--							
	का) शक्तीवर चालणारे	संख्या	37	3	40	11	7	7	7
	खा) बैलाच्या मदतीने चालणारे	--	14	9	53	2	41	41	41

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1997	1998	1999
			-61	-71	-81	-91	-98	-99	-2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

[5] पशुधन-[पशुगणना]

1. एकूण पशुधन.	संख्या "000"	419	523	540	602	673	673	673
2. प्रत्येक बैलजोडीमागे लागवड केलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	6.73	6.72	6.83	6.68	उना	उना	उना
3. दुभत्या गायी.	संख्या "000"	उना	39	39	53	55	55	55
4. दुभत्या म्हशी.	"-	उना	10	13	14	18	18	18
5. शेळ्या व मेंढ्या.	"-	उना	115	148	185	186	186	186
6. कोंबड्या व तत्सम पक्षी.	"-	138	137	169	177	218	218	218

[6] मत्स्य व्यवसाय:-

1. समुद्रातील मत्स्य उत्पादन.	मे. ट. "000"	-	-	-	-	-	-	-
2. गोड्या पाण्यातील मत्स्य ऊ.	मे. टन	उना	उना	425	1000	3059	3136	4200
3. मत्स्य व्यवसायाच्या सहकारी संस्था.	संख्या	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना

[7] नोंदणीकृत कारखाने व कर्मचारी:-

1. चालू कारखाने.	संख्या	40	40	48	130	163	168	173
2. कामगारांची दै. स. उपस्थिती.	"-	7416	6409	7528	9288	11831	11930	11925
3. दर लाख लोकसंख्येमागे नोंद केलेल्या कामगारांची संख्या.	"-	1376	1010	754	1002	1526	1037	1027

[8] विद्युत:-

1. विद्युत निर्मिती [दशलक्ष कि. वॅ./तासा]	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	
2. वापरलेली वीज.	"-	22.15	37.10	90.61	176.32	6841	6126	5715
3. विद्युतीकरण झालेली शहरे	संख्या	6	6	6	6	6	6	6
4. विद्युतीकरण झालेली गावे.	"-	80	424	1005	1239	1268	1270	1276

[9] सहकार:-

1. संस्था.								
का शेती पतसंस्था.	संख्या	419	419	408	404	402	401	402
खा बिगर शेती पतसंस्था.	"-	44	419	223	110	189	218	226
ग बिगर शेती बिगर पतसंस्था.	"-	103	302	319	776	829	864	811
2. सभासद.								
का शेती पतसंस्था.	संख्या "000"	31	62	139	125	147	149	217
खा बिगर शेती पतसंस्था.	"-	3	7	22	22	70	76	91
ग बिगर शेती बिगर पतसंस्था.	"-	9	23	33	106	100	118	109

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960 -61	1970 -71	1980 -81	1990 -91	1997 -98	1998 -99	1999 -2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3. खेळते भांडवल.

	रु. लाखात	140	1003	2108	5943	17338	21771	27799
का शेती पतसंस्था.		140	1003	2108	5943	17338	21771	27799
खा बिगर शेती पतसंस्था.	-"	16	84	432	2332	10902	14018	18685
गा बिगर शेती बिगर पतसंस्था.	-"	15	87	543	6341	12279	5748	7023

4. दिलेली कर्जे.

	रु. लाखात	112	830	532	973	17130	3652	2838
का शेती पतसंस्था.		112	830	532	973	17130	3652	2838
खा बिगर शेती पतसंस्था.	-"	उना	उना	उना	1047	6036	6376	9560
गा बिगर शेती बिगर उना पतसंस्था	-"	उना	उना	उना	1784	उना	उना	उना

[10] शिक्षण:-

[1999-2000] अस्थाई

1. प्राथमिक.

	संख्या.	712	888	932	1000	1046	1049	1052
का संस्था.		712	888	932	1000	1046	1049	1052
खा विद्यार्थी.	संख्या*000"	19	93	129	141	132	134	132
गा शिक्षक.	संख्या	2013	3008	3294	3849	4225	4351	4128
घा प्रति शिक्षक विद्यार्थी.	संख्या	9.44	30.92	39.16	36.73	31	31	33

2. माध्यमिक व उच्च माध्यमीक.

	संख्या.	56	106	120	137	223	226	231
का संस्था.		56	106	120	137	223	226	231
खा विद्यार्थी.	संख्या*000"	20	41	63	51	124	126	131
गा शिक्षक.	संख्या	824	1757	2122	1615	3775	3827	3884
घा प्रति शिक्षक विद्यार्थी.	संख्या	24.27	23.33	29.69	31.59	33	32	33

3. महाविद्यालयीन.

	संख्या.	3	7	7	55	33	29	35
का संस्था.		3	7	7	55	33	29	35
खा विद्यार्थी.	संख्या*000"	1	5	6	60	16	17	18
गा शिक्षक.	संख्या	31	184	187	1676	691	480	569
घा प्रति शिक्षक विद्यार्थी.	संख्या	32.26	27.17	32.09	35.80	23	35	30

4. साक्षरतेची टक्केवारी.

	टक्केवारी	43.4	52.55	61.92	66.63	66.63	66.63	66.63
का पुरुष.		43.4	52.55	61.92	66.63	66.63	66.63	66.63
खा स्त्रिया.	-"	17.0	30.29	40.57	51.78	51.78	51.78	51.78
गा एकूण.	-"	30.40	41.71	51.02	59.43	59.43	59.43	59.43

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960 -61	1970 -71	1980 -81	1990 -91	1997 -98	1998 -99	1999 -2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

[11] वैद्यकीय व आरोग्य सेवा:-

1. दवाखाने.	संख्या	5	37	59	45	45	42	48
2. रुग्णालये.	"-	9	7	9	16	12	20	25
3. प्रा. आ. केंद्र.	"-	5	8	8	27	27	27	49
4. खाटा.	"-	289	671	1089	1459	901	932	874
5. दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	"-	46	86	140	157	84	81	75
6. उपचार केलेले रुग्ण.								
का बाहय रुग्ण.	"000"	195	922	1245	1087	950	922	483
सो आंतर रुग्ण.	"-	10	29	83	56	68	72	68
7. जन्माचा दर.	दर हजार	44.4	27.5	21.67	21.7	21.21	21.21	21.21
8. मृत्यू दर.	"-	17.5	8.5	8.02	8.95	8.20	8.20	8.20

[12] वाहतूक व दळणवळण:-

1. रस्ते लांबी [न. पा. वगळून]	कि. मी.	537	1125	2296	2558	4903	4658	3111
2. दर 100 चौ. कि. मी. क्षेत्रामागे रस्त्याची लांबी [न. पा. रस्ते वगळून]	"-	8.50	17.80	36.40	44.78	77.70	73.82	49.30
3. रस्त्याची लांबी, दर लाख लोकसंख्येमागे.	"-	85	177	294	265	459	440	268
4. एकूण रेल्वेमार्गाची लांबी.	कि. मी.	174	174	174	397	397	397	397
5. डाक कार्यालये.	संख्या	124	144	173	182	185	185	185
6. तार कार्यालये.	संख्या	9	12	39	11	11	11	11

[13] स्थानिक स्वराज्य संस्था:-

1. पंचायत समिती.	संख्या	-	-	7	8	8	8	8
2. ग्रामपंचायत.	"-	452	456	477	503	507	507	515
3. नगरपालिका.	"-	6	6	6	6	6	6	6
4. कटक मंडळे.	"-	-	-	-	-	-	-	-
5. महानगरपालिका.	"-	-	-	-	-	-	-	-

[14] संकीर्ण:-

बँक शाखा [सर्व बँका]	संख्या	15	30	68	135	129	145	145
----------------------	--------	----	----	----	-----	-----	-----	-----

टिप :- 1) बाब क्र. 5 मधील पशुधनाची आकडेवारी 1972, 1978, 1987 व 1992 च्या पशुगणनेवर आधारित आहे.

2) सुधी क्षेत्रातील आकडेवारी 1995-99 या वर्षा करिता प्राप्त न

झाल्यामुळे 1997-98 [अस्थायी] यावर्षाची माहिती देण्यात आली आहे

आधार :- 1) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा